

غریب‌الگری طرح‌های تلک‌دارایی‌های سرمایه‌ای

مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری

گروه پژوهشی نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی

مجموعه گزارش شماره ۱۶۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسه گزارش

عنوان	غربالگري طرح‌های تملك دارایی‌های سرمایه‌ای با اولویت طرح‌های خاتمه‌یافتنی تا پایان سال ۱۳۹۹
كد شناسه	۹۹-۹-۱۰۲۱۰
گروه پژوهشی	نظام‌های نوین برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و مدل‌سازی
پدیدآورنده	حمید فصیحی
ناظران علمی	سعید جغتایی و حمید قربانی
ناشر	مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری
تاریخ انتشار	تابستان ۹۹
مطالب این گزارش لزوماً بیانگر نظر رسمی سازمان برنامه و بودجه کشور و مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری نیست.	
حقوق معنوی اثر به پدیدآورندگان و حقوق مادی آن، به مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری سازمان برنامه و بودجه کشور تعلق دارد و استفاده از آن با ذکر مأخذ بلامانع است.	
آدرس: تهران - خیابان استاد نجات‌اللهی - خیابان سپند - پلاک ۱۶	
https://www.dfrc.ir/ Email: info@dfrc.ir	

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	۱- قوانین و مقررات مرتبط با ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۳	۱-۱- بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور
۵	۱-۲- بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۱۰	۱-۳- ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور
۱۱	۱-۴- برنامه کلی اصلاحات ساختاری بودجه عمومی
۱۶	۲- وضعیت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی (طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی ملی)
۱۶	۲-۱- وضعیت ارقام کلان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۲۲	۲-۲- توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور
۲۵	۲-۳- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست شماره یک)
۲۸	۲-۴- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول
۳۴	۲-۵- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی
۳۷	۲-۶- اعتبارات متفرقه
۴۰	۲-۷- جداول مرتبط با طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۴۱	۲-۸- وضعیت خاتمه طرح‌های عمرانی
۴۳	۳- مشکلات و چالش‌های پیش‌روی ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام
۴۸	۴- راهکارهای ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۵۴	۵- اهم اقدامات انجام شده در سازمان برنامه و بودجه کشور
۶۰	۶- غربالگری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
	۷- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غربالگری شده، اولویت‌دار، خاتمه‌یافتنی و قابل بهره‌برداری تا پایان
۶۴	سال ۱۳۹۹
۷۲	منابع
۷۴	ضمیمه

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱: مصارف عمومی دولت در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹.....	۱۶
جدول ۲: سرجمع توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت).....	۱۸
جدول ۳: مقایسه کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹.....	۲۱
جدول ۴: فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ از محل منابع عمومی.....	۲۲
جدول ۵: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور ده‌گانه.....	۲۳
جدول ۶: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹.....	۲۵
جدول ۷: وضعیت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹.....	۲۶
جدول ۸: تعداد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مستمر و غیرمستمر پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹.....	۲۷
جدول ۹: اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست یک) به تفکیک امور ده‌گانه و فصول.....	۲۹
جدول ۱۰: وضعیت پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ قانون بودجه ۱۳۹۹.....	۳۳
جدول ۱۱: توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی.....	۳۴
جدول ۱۲: اعتبارات متفرقه مربوط تملک دارایی‌های سرمایه‌ای.....	۳۷
جدول ۱۳: گزیده‌ای از عناوین و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه مربوط به جدول شماره ۹.....	۳۸
جدول ۱۴: مسائل و مشکلات بخش عملیاتی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای.....	۴۴
جدول ۱۵: مسائل، مشکلات و چالش‌های پیش رو بخش ساختاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای.....	۴۶
جدول ۱۶: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹.....	۶۵
جدول ۱۷: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹.....	۶۸
جدول ۱۸: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹.....	۷۰

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱: مصارف عمومی کشور در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹.....	۱۷
نمودار ۲: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت.....	۱۹
نمودار ۳: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سالیانه.....	۲۰
نمودار ۴: مقایسه ارقام بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون سال ۱۳۹۸ با قانون سال ۱۳۹۹.....	۲۱
نمودار ۵: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۹.....	۲۲
نمودار ۶: میزان رشد (درصد) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه.....	۲۴
نمودار ۷: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور ده‌گانه از قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۸.....	۲۵
نمودار ۸: تعداد طرح‌های (مستمر و غیرمستمر) پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور به تفکیک امور ده‌گانه ...	۲۸
نمودار ۹: رشد اعتبارات طرح‌های پیوست شماره یک قانون ۱۳۹۹ نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تفکیک امور مختلف.....	۳۱
نمودار ۱۰: سهم امور از اعتبارات طرح‌های پیوست یک در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹.....	۳۲
نمودار ۱۱: تعداد طرح‌های پیوست ۱ قوانین بودجه سنواتی و قانون بودجه سال ۱۳۹۹.....	۴۲
نمودار ۱۲: تعداد طرح خاتمه یافته در هر سال.....	۴۳
نمودار ۱۳: تعداد طرح‌های قابل اتمام و بهره‌برداری گروه (۱) تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور نه‌گانه بخشی.....	۶۶
نمودار ۱۴: میزان اعتبار مصوب و مورد نیاز برای اتمام و بهره‌برداری طرح‌های گروه (۱) به تفکیک امور نه‌گانه بخشی.....	۶۶
نمودار ۱۵: تعداد طرح‌های قابل اتمام و بهره‌برداری گروه (۲) تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور نه‌گانه بخشی.....	۶۹
نمودار ۱۶: میزان اعتبار مصوب و مازاد اعتبار مورد نیاز برای اتمام و بهره‌برداری طرح‌های گروه (۲) به تفکیک امور نه‌گانه.....	۶۹
نمودار ۱۷: تعداد کل طرح‌های قابل اتمام و بهره‌برداری تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک ملی و استانی و امور نه‌گانه بخشی.....	۷۱
نمودار ۱۸: مجموع اعتبارات مورد نیاز برای اتمام و بهره‌برداری طرح‌های گروه ۱ و گروه ۲ به تفکیک امور نه‌گانه بخشی.....	۷۱

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۱۸	شکل ۱: طبقه‌بندی سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت).....
۵۰	شکل ۲: فرایند پیشنهادی برای غربالگری، اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای.....
۶۱	شکل ۳: انواع دسته‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹.....
۶۱	شکل ۴: دسته‌بندی انواع طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹.....
۶۲	شکل ۵: دسته‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹.....

مقدمه

احداث و توسعه طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی یکی از عوامل تعیین‌کننده رشد اقتصادی به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه است. عرضه مناسب این طرح‌ها علاوه بر تضمین رشد اقتصادی، افزایش اشتغال، تأثیر عینی و قابل لمس بر روی محیط، کیفیت زندگی را هم ارتقا می‌بخشد؛ از طرفی در راه رسیدن به توسعه همه‌جانبه، توجه به تعریف و اجرای طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی از اهمیت بالایی برخوردار است، به طوری که از توسعه آنها به‌عنوان شرط اساسی توسعه اقتصادی نیز نام می‌برند.

طرح‌های عمرانی که در ادبیات بودجه‌ریزی کشور به طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای (شامل پروژه‌ها و زیرپروژه‌ها) معروفند، از بخش‌های مهم بودجه عمومی کشور بوده و هر ساله در قالب قوانین بودجه سنواتی، سهم قابل توجهی از سرمایه‌گذاری‌های دولت در قالب اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای به اجرای طرح‌های عمرانی جدید و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام اختصاص داده می‌شود. طی سال‌های اخیر، طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی به معضلی در نظام بودجه‌ریزی کشور تبدیل شده است. عدم اتمام طرح‌های عمرانی در زمان تعیین شده باعث می‌شود که اولاً به دلیل شرایط تورمی اقتصاد کشور، برآوردهای اولیه برای اجرای آنها هر سال نیاز به بازنگری و پیش‌بینی اعتبارات بیشتر داشته باشد؛ ثانیاً تأخیر در بهره‌برداری طرح‌های عمرانی، منافع طرح با چند سال تأخیر نصیب کشور شود و آن را با پدیده سرمایه‌گذاری‌های بی‌بازگشت مواجه سازد؛ ثالثاً به دلیل تطویل دوره ساخت، کیفیت ساخت به دلیل تغییر عناصر کارفرمایی، مشاور و پیمانکاران، نوع مصالح و تکنولوژی‌های ساخت حتی مستهلک شدن برخی از سازه‌های اولیه، تحت‌الشعاع قرار گیرد. به نظر می‌رسد علت اصلی بروز پدیده طرح‌های نیمه‌تمام، شروع طرح‌های عمرانی جدید فراتر از توان مالی و اجرایی دولت‌ها بوده است. تحریم‌های ظالمانه طی سال‌های اخیر، درآمدهای نفتی کشور را با مشکلات اساسی مواجه کرده است که این خود تأثیر مستقیم بر تأمین اعتبارات طرح‌های عمرانی نیز داشته است؛ لذا چاره‌اندیشی و اتخاذ سیاست‌های اصولی برای نظام فعلی سیاست‌گذاری، بودجه‌ریزی، تصویب، تأمین مالی، اجرا، نگهداشت و نظارت طرح‌های عمرانی به ضرورتی فوری تبدیل شده است که باید طی برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت به این مهم توجه شود. به‌عنوان راهکار کوتاه‌مدت، بهره‌وری منابع در این بخش طی سال‌های آتی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. طرح‌های عمرانی کشور هم باید به‌درستی غربالگری و اولویت‌بندی شوند تا

اثربخشی لازمه را داشته و هم در زمان مناسب و با هزینه معقول و کیفیت مناسب به سرانجام برسند. اولویت‌بندی؛ یعنی تصمیمات هوشمندانه و متنوع در خصوص طرح‌های نیمه‌تمام در سایه مطالعه شرایط متنوع آنها، به‌منظور خودداری از برخورد کلی، بدون در نظر گرفتن تنوع گسترده نیازمندی‌های هر طرح (اعم از هزینه‌های مالی آن) و نیز آثار طرح (اعم از دستاوردهای مستقیم آن) است؛ به عبارت دیگر، غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های عمرانی به معنای بازبینی سیستماتیک مجموعه طرح‌ها با اطلاعات روز و سپس دسته‌بندی آنها در دسته‌های معین است.

تحقق سریع‌تر مهم‌ترین اهداف برنامه‌های عمرانی، خاتمه هزینه‌های بالاسری، ماشین‌آلات، رفع نیازهای ناشی از استهلاک، جلوگیری از توجیه‌ناپذیر شدن و غیراقتصادی شدن طرح‌ها و پروژه‌ها، کاهش هدررفت و آگاهانه عملیات برخی از پروژه‌ها به نفع برخی پروژه‌های دیگر از مهم‌ترین فواید غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای است. مراد از غربالگری^۱ در این گزارش، شناسایی پروژه‌های مستعد اتمام در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ از میان انبوه پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام کشور است.

با شروع سال ۱۳۹۹ و نام‌گذاری آن توسط رهبر معظم انقلاب به نام سال جهش تولید و همچنین تأکیدات مکرر رئیس‌جمهور بر اتمام طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام تا پایان دولت دوازدهم، موضوع غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای از اهمیتی دوچندان برخوردار شد؛ از این رو دولت بر آن است که با شناسایی و طبقه‌بندی طرح‌های عمرانی اولویت‌دار قابل اتمام تا پایان دوره به وظایف خود در قبال تخصیص بهینه منابع، بیش از پیش جامه عمل بپوشاند. در این برنامه ضمن طرح موضوع و مبانی قانونی مرتبط، وضعیت طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و قوانین بودجه سال‌های قبل مورد بررسی و در ادامه، اهم اقدامات انجام شده توسط سازمان برنامه و بودجه با هدف ساماندهی طرح‌های مذکور مورد اشاره قرار گرفته است و در انتها، فهرست طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای ملی غربالگری شده و قابل اتمام در سال ۱۳۹۹ که از محل منابع بودجه عمومی دولت ارتزاق می‌گردد، ارائه شده است.

۱- قوانین و مقررات مرتبط با ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای

در سال های اخیر در ارتباط با ساماندهی طرح های عمرانی، دستورالعمل هایی توسط دستگاه های اجرایی (ستادی) به نهادها و سازمان های ذی ربط ابلاغ شده که از مهم ترین آنها می توان به بخشنامه های سالانه بودجه اشاره کرد که هر سال به وسیله سازمان برنامه و بودجه کشور به دستگاه های اجرایی ابلاغ می شود که در بخش هایی از آن به ضرورت و نحوه غربالگری و اولویت بندی طرح های عمرانی تأکید شده است؛ همچنین در بخش هایی از برنامه اصلاح ساختار بودجه به موضوع ساماندهی طرح های عمرانی اشاره شده است. محورهای مرتبط با ساماندهی طرح های عمرانی که در بخشنامه های بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۸ مورد توجه بوده، به شرح زیر است:

۱-۱- بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۹ کشور به همراه پیوست های مربوطه در آبان ماه سال ۱۳۹۸ توسط رئیس جمهور به کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون خدمات کشوری ابلاغ شد. رویکرد اصلی بودجه سال ۱۳۹۸، حفظ ثبات اقتصادی کشور، مهار تورم و صیانت از تولید و اشتغال، مقابله فعالانه با تحریم ها و تأمین معیشت مردم بوده است. یکی از محورها و جهت گیری های کلان بودجه سال ۱۳۹۸، بهبود تراز دارایی سرمایه ای بوده که به این منظور اولویت بندی و بهره برداری اهرمی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای و جلب مشارکت بخش خصوصی و تعاونی برای اجرای آنها و مولدسازی دارایی ها، مورد تأکید بوده است. موضوع ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای به عنوان یکی از جهت گیری ها و سیاست های بودجه سال ۱۳۹۸ بوده است. در این محور تأکید شده که به منظور افزایش بازدهی سرمایه گذاری های دولت و استفاده بیشتر از مشارکت بخش غیردولتی و عملیاتی کردن مشارکت عمومی - خصوصی و رویکرد خرید خدمت و کالای عمومی توسط دولت، به کمک اجرای مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی (جلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۶) در خصوص سودآور کردن طرح های تملک دارایی های سرمایه ای، ایجاد جذابیت برای سرمایه گذاری بخش خصوصی و همچنین مولدسازی دارایی های دولت، اقداماتی صورت گیرد.

در سال ۱۳۹۸، پیشنهاد طرح های تملک دارایی های سرمایه ای جدید ممنوع بوده و تأمین اعتبار طرح های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی بالا (قابل بهره برداری در سال ۱۳۹۸) بر اساس اثرگذاری آنها در تحقق رشد

اقتصادی، اشتغال و رعایت مسائل زیست‌محیطی و تحقق پروژه‌های مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، اولویت‌گذاری شوند؛ به‌علاوه، استفاده تلفیقی از منابع دولت، منابع بانکی، بازار سرمایه و بخش خصوصی به همراه استفاده از سرمایه‌گذاری و روش‌های تأمین مالی خارجی برای تکمیل، بهره‌برداری و واگذاری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای مورد توجه قرار گیرد. پیرامون طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی نیز اشاره شده که طرح‌ها و پروژه‌های سرمایه‌گذاری جدید از محل منابع داخلی قبل از پایان طرح‌های در دست اجرا شروع نگردد و اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر موارد نیمه‌تمامی که موجب افزایش تولید کالا، خدمات و اشتغال بیشتر شده یا در مناطق محروم واقع شده و در سال ۱۳۹۸ خاتمه می‌یابند، صورت گیرد.

• پیوست شماره (۲) بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸: ضوابط مالی ناظر بر بودجه در این پیوست، سیاست‌هایی با عنوان ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه در چهار قسمت بودجه هزینه‌ای، بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بودجه تملک دارایی‌های مالی و بودجه شرکت‌های دولتی ارائه شده است که محورهای مرتبط با ساماندهی طرح‌های عمرانی ملی نیمه‌تمام به شرح زیر است:

- دستگاه‌های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، ضمن غربالگری و ساماندهی طرح‌ها و پروژه‌های ذی‌ربط، اعتبار مورد نیاز طرح‌های نیمه‌تمامی که سال خاتمه آنها به لحاظ پیشرفت فیزیکی، سال ۱۳۹۸ است را در اولویت قرار داده و به‌طور کامل پیش‌بینی نمایند.
- دستگاه‌های اجرایی موظفند با در نظر گرفتن تعهدات خود در رابطه با طرح‌های سفرهای مقام معظم رهبری و ریاست جمهوری اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مذکور را با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) پیش‌بینی نمایند.
- پیشنهاد طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید ممنوع است.
- ساماندهی و اولویت‌بندی طرح‌ها بر اساس چارچوب‌های مشخص ابلاغی سازمان، توسط دستگاه‌های اجرایی انجام می‌شود و در نهایت باید طرح‌ها در شش گروه کلی توسط دستگاه اجرایی دسته‌بندی و به سازمان به شرح زیر اعلام شوند:
- طرح‌هایی که در سال ۱۳۹۸ خاتمه می‌یابند به همراه اولویت‌بندی؛
- طرح‌های اولویت‌دار مصوب سفرهای مقام معظم رهبری و سفرهای ریاست جمهوری به همراه اولویت‌بندی؛

- طرح‌هاي قابل مشاركت يا واگذاري به همراه الزامات آنها؛
- طرح‌هاي تعمير، تجهيز، مستمر و كمك؛
- طرح‌هاي داراي پيمانكار و غير قابل مشاركت و واگذاري كه نياز به هزينه نگهداشت دارند؛
- طرح‌هايي كه در سال ۱۳۹۸ اعتباري به آنها اختصاص نمي‌يابد.

۱-۲- بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹ كل كشور

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹ كشور به همراه پيوست‌هاي مربوطه در مهرماه سال ۱۳۹۸ توسط رئيس جمهور به كلييه دستگاه‌هاي اجرايي موضوع ماده ۵ قانون خدمات كشوري ابلاغ شد. در اين بخشنامه اشاره شده است كه لاايحه بودجه سال ۱۳۹۹ در چارچوب برنامه كلي اصلاح ساختار بودجه و در محورهاي درآمدزايي پايدار، هزينه‌کرد كارا، ثبات در اقتصاد، توسعه و عدالت و اصلاحات نهادي نظام بودجه‌ريزي تدوين و به رويكردهاي رشد بلندمدت، ثبات‌سازي کوتاه‌مدت، پيشرفت متوازن و فراگير و اصلاح ساختار دولت توجه ويژه دارد. در اين بخشنامه بعد از تبیین شرایط اقتصاد كلان، رويكردهاي مدنظر بودجه در دو بخش رويكردهاي كلان بودجه سال ۱۳۹۹ و رويكردهاي اجرايي بودجه‌ريزي سال ۱۳۹۹ تعيين شده است.

يكي از محورهاي رويکرد كلان، اشاره به پيشرفت متوازن و فراگير در بودجه با در نظر گرفتن عدالت بين‌نسلي و بين گروه‌هاي درآمدی و توازن منطقه‌اي دارد. در اين محور تأكيد شده است كه در راستاي ارتقاء و كارآمدی نظام حكمراني استان‌ها، منابع و مصارف استاني در چارچوب نظام درآمد- هزينه استان در اختيار شوراي برنامه‌ريزي و توسعه استان به‌عنوان نهاد سياست‌گذار قرار گيرد و مازاد درآمد استان نسبت به مقادير پيش‌بيني شده در بودجه استان در اختيار استان قرار گيرد تا صرف تکميل زيرساخت‌ها و پروژه‌هاي عمري استان کنند. در محور بعدی ذيل رويكردهاي كلان با عنوان اصلاح ساختار دولت در بودجه (حكمراني كارآمد) اشاره شده است كه در سال آینده بايد ساختار نوين مشاركت عمومي - خصوصي پياده‌سازي شود.

با توجه به اينكه لاايحه بودجه سال ۱۳۹۹ برنامه- محور است، دستگاه‌هاي سياستگذار (اصلي) بر پايه اسناد بالادستی و قوانين خاص خود و اولويت‌هاي ابلاغي رئيس جمهور برنامه‌هاي خود را بايد تهيه کنند و به تأييد سازمان برنامه و بودجه برسانند. دستگاه‌هاي مجري هم مكلفند بودجه خود را با برنامه‌هاي دستگاه سياستگذار هم‌راستا سازند؛ لذا كلييه دستگاه‌هاي اجرايي مكلفاند ظرف چهار ماه بعد از ابلاغ بخشنامه و مطابق دستورالعمل‌هاي ابلاغي، اطلاعات مورد نياز سند اجرايي بودجه را در قالب برنامه‌ها و به تفكيك اعتبارات

هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند. در این بخش به‌طور جد تأکید شده که بر اساس برنامه دولت، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای صرفاً به طرح‌های مهم و قابل افتتاح تا پایان سال اختصاص یابد و از تعریف هرگونه طرح تملک دارایی سرمایه‌ای جدید امتناع ورزند.

• پیوست شماره (۲) بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹: ضوابط مالی ناظر بر تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و پیش‌بینی ۱۴۰۰

در این پیوست برای مدیریت کارا و اثربخش طرح‌های عمرانی در سال ۱۳۹۹، سیاست‌هایی با عنوان ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه در دو قسمت بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، بودجه تملک دارایی‌های مالی ارائه شده است که محورهای مرتبط با ساماندهی طرح‌های عمرانی ملی نیمه‌تمام به شرح زیر است:

قسمت دوم: بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، ضمن غربالگری و ساماندهی طرح‌ها و پروژه‌های ذی‌ربط، طرح‌های قابل واگذاری به بخش غیردولتی را مشخص و همچنین اعتبار مورد نیاز طرح‌های نیمه‌تمامی که سال خاتمه آنها به لحاظ پیشرفت فیزیکی، سال ۱۳۹۹ است را در اولویت قرار داده و به‌طور کامل پیش‌بینی کنند.
- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری موظفند با در نظر گرفتن تعهدات خود در رابطه با طرح‌های سفر مقام معظم رهبری و ریاست جمهوری اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مذکور را با رعایت ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) پیش‌بینی نمایند.
- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری مکلفند اعتبار مورد نیاز بابت سهم ملی طرح‌های وامی (از محل تسهیلات بانک جهانی یا بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و تجارت اکو) را مقدم بر سایر موارد در سقف اعتبار پیش‌بینی کنند.
- نظر به اهمیت حفظ و نگهداری دارایی‌های سرمایه‌ای دولت، دستگاه‌های مجری موظفند در توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود، اعتبار لازم برای تعمیر، تجهیز و بازسازی ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی را با تأیید دستگاه سیاستگذار در سقف اعتبار پیش‌بینی و منظور نمایند.

- پیشنهاد طرح و پروژه تملک دارایی های سرمایه ای جدید ممنوع است.

ساماندهی و اولویت بندی طرح ها بر اساس چارچوب های مشخص ابلاغی سازمان، توسط دستگاه های سیاستگذار و مجری انجام می شود و در نهایت باید طرح ها در شش گروه توسط دستگاه مجری دسته بندی و با تأیید دستگاه سیاستگذار به سازمان به شرح زیر اعلام شوند:

۱- «طرح هایی که در سال ۱۳۹۹ خاتمه می یابند به همراه اولویت بندی»؛

۲- «طرح های اولویت دار مصوب سفرهای مقام معظم رهبری و سفرهای ریاست جمهوری به همراه اولویت بندی»؛

۳- «طرح های قابل مشارکت یا واگذاری به همراه الزامات آنها»؛

۴- «طرح های تعمیر و تجهیز، مستمر و کمک»؛

۵- «طرح های دارای پیمانکار و غیرقابل مشارکت و واگذاری که نیاز به هزینه نگهداشت دارند»؛

۶- «طرح هایی که در سال ۱۳۹۹ اعتباری به آنها اختصاص نمی یابد».

- کلیه دستگاه های سیاستگذار و مجری و شرکت های دولتی مکلفند ضمن پیشنهاد تبصره ها و تکمیل سامانه بودجه خود برای عملیاتی نمودن مشارکت عمومی - خصوصی را به همراه الزامات و منابع مورد نیاز آن به سازمان پیشنهاد نماید. برنامه سالانه شامل مواردی از جمله فهرست طرح ها (پروژه ها) اعم از طرح های جدید، نیمه تمام، آماده بهره برداری و در حال بهره برداری، قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی فعال، اهداف کمی، حجم سرمایه گذاری بخش خصوصی، منابع مورد نیاز برای خرید محصول یا وجوه اداره شده، مشوق ها و الزامات مورد نیاز است.

- دستگاه های سیاستگذار و مجری مکلفند برنامه سالانه مشارکت عمومی - خصوصی مربوط به خود را ارائه نمایند، که بر اساس آن ضوابط تبصره ای و حمایت های مالی و اعتباری از قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی برای هر دستگاه اجرایی در لایحه بودجه پیش بینی می شود. حمایت های مالی و اعتباری به دو گروه اصلی تعهدات مستقیم (اعم از منابع مالی برای اهرمی کردن و وجوه اداره شده، منابع برای خرید محصول، منابع برای پرداخت مابه التفاوت یا منابع مالی برای کمک در دوران احداث پروژه) و تعهدات غیرمستقیم با هدف افزایش اعتبار پروژه و جذب تسهیلات مالی و نقدینگی جامعه

(اعم از ارائه تضامین دولت به بخش خصوصی برای پوشش تعهدات قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی، ارائه تضامین دولت به نهادهای مالی، فاینانسورها یا منتشرکنندگان اوراق مالی اسلامی برای بازپرداخت تسهیلات مالی، ارائه تضامین دولت برای پوشش برخی ریسک‌های کلیدی مانند نرخ ارز و ارائه تضامین دولت برای پرداخت بهای ظرفیت یا بهای انتقال در قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی) تقسیم‌بندی می‌شود.

- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری مجازند برای استفاده از سازوکار بند (ل) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را به صورت کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی پیش‌بینی نمایند.
- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری موظفند نسبت به تدقیق عملکرد سال‌های قبل و بهنگام کردن برآورد اعتبار کل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود در چارچوب ماده (۷) دستورالعمل ماده (۲۳) الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اقدام نمایند. اعتبارات طرح نباید به میزان بیش از ۱۵ درصد علاوه بر تغییرات فهارس بها افزایش یابد.
- دستگاه‌های سیاستگذار و مجری مکلفند در برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های عمرانی استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های مذکور اعم از جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری (واگذاری یکپارچه مسئولیت‌های تأمین مالی، طراحی، ساخت و نگهداری و بهره‌برداری به بخش خصوصی) را در نظر بگیرند و تا حد امکان برای این منظور از انواع مختلف قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی استفاده نمایند.
- در اجرای بند «الف» ماده (۲۵) و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه کشور، دستگاه‌های سیاستگذار و مجری مکلفند بهره‌برداری و اداره واحدهای عملیاتی خود (اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی) و طرح‌های (پروژه‌های) تکمیل شده و آماده بهره‌برداری را از طریق قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی مانند اجاره بلندمدت یا واگذاری مدیریت (به صورت خودگردان یا با پرداخت هزینه سرانه خدمات) به بخش غیردولتی واگذار نمایند.

- دستگاه های سیاستگذار و مجری مکلفند استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و ارائه تضامین مرتبط با آن را برای ارائه تسهیلات مالی به سرمایه گذاران در قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی و سرمایه گذاری در طرح های زیرساختی در اولویت قرار دهند.
- دستگاه های سیاستگذار و مجری و شرکت های دولتی مکلفند بر اساس مشخصات هر حوزه بخشی، مدل های مشارکت عمومی - خصوصی با تأکید بر استفاده از کلیه ظرفیت های موجود برای سودآور کردن و خودگردان نمودن طرح ها (عدم اتکا به منابع عمومی برای خرید محصول) اعم از مشوق های مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، ایجاد کاربری های جانبی با حفظ کاربری اصلی و پیش بینی درآمدهای جانبی ثانویه طراحی نمایند.

○ قسمت سوم: بودجه تملک دارایی های مالی

- دستگاه های مجری که برای تسریع در عملیات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای خود نسبت به انعقاد قرارداد تسهیلات مالی با توجه به شرایط مندرج در قانون اصلاح ماده (۵۶) قانون الحاقی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) اقدام کرده اند، موظفند بازپرداخت تسهیلات مورد استفاده در سال های قبل را پیش بینی نمایند.
- سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران مکلفند مبالغ اقساط وام های اخذ شده را برای تکمیل طرح های تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع مؤسسات، بانک ها و مراکز اعتباری خارجی را پیش بینی و به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

• پیوست شماره (۶) بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹: دستورالعمل اجرایی کمیته های بازبینی هزینه ها کمیته های بازبینی هزینه ها در راستای اجرای بند (۱۶) سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی با هدف بازنگری و اصلاح و حذف هزینه های زائد، اولویت بندی برنامه های اجرایی و کاهش هزینه های قابل اجتناب، ارائه فرایندهای اجرایی جایگزین، اصلاح ساختار و چابک سازی اندازه دولت، ساماندهی ردیف های بودجه و بازتعریف جایگاه سیاست گذاری و اجرایی در ساختار اجرایی بودجه و پیشنهاد راهکارهایی برای دستیابی به وضعیت مطلوب بخش ها و فرابخش ها تشکیل می شود.

مهم ترین وظایف این کمیته در بخش ساماندهی طرح های تملک دارایی سرمایه ای شامل محورهای زیر است:

- ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از جمله پیشنهاد متوقف کردن طرح‌ها و پروژه‌های فاقد مجوز ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و طرح‌ها و پروژه‌های غیرحاکمیتی با پیشرفت فیزیکی کمتر از ۵۰ درصد پیشنهاد طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که قابلیت استانی شدن دارند به شرح زیر است:
- پیشنهاد طرح‌های قابل واگذاری به بخش خصوصی؛
- شناسایی طرح‌های قابل مشارکت عمومی - خصوصی؛
- اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه مجری.

۱-۳- ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور

هیئت وزیران ابتدای هر سال و بعد از تصویب قانون بودجه سالانه، به استناد اصل یک‌صد و سی و هشتم قانون اساسی، ضوابط اجرایی قانون بودجه هر سال را تصویب و ابلاغ می‌کند. طبق ماده ۲ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، دستگاه‌های اجرایی موظفند موافقت‌نامه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید و مالی خود را بر اساس بند (ی) ماده (۲۸) قانون الحاق (۲) و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان تنظیم و با سازمان مبادله نمایند؛ همچنین مبادله موافقت‌نامه طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید، تغییر اهداف کمی و حجم طرح‌ها، منوط به طی مراحل قانونی و اخذ مجوز ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) است. در ماده ۲۴ نیز تأکید شده است که هرگونه پرداخت از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای حقوق و مزایا به کارکنان دستگاه‌های اجرایی (به‌جز ماده ۵۵ قانون برنامه و بودجه) ممنوع است. بر اساس ماده ۳۰ ضوابط اجرایی، به‌منظور حفظ و نگهداری منابع انسانی شاغل در شرکت‌های مهندسی مشاور مرتبط با طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای / طرح‌های سرمایه‌ای، دستگاه‌های اجرایی مکلفند پرداخت‌های مربوط به شرکت‌های مذکور را در اولویت قرار دهند. با توجه به اینکه امسال از سوی رهبر معظم انقلاب به سال جهش تولید نام‌گذاری شد و از سوی دیگر کشور با شیوع و اپیدمی ویروس کرونا مواجه است، قانون‌گذار در ماده (۳۵) تأکید کرده است، دستگاه‌های اجرایی مکلفند اجرای برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های مربوط به آنها را در سال ۱۳۹۹ در اولویت برنامه‌های اجرایی خود قرار دهند و منابع لازم را برای مدیریت و اجرای آنها از محل اعتبارات خود شامل منابع داخلی، مصوب ابلاغی و تسهیلات بانکی تأمین کنند.

۱-۴- برنامه کلی اصلاحات ساختاری بودجه عمومی

در اجرای فرمان مقام معظم رهبری در آذرماه ۱۳۹۷ مبنی بر تدوین نقشه راه و برنامه کلی اصلاحات ساختار بودجه عمومی و همچنین سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، انجام وظایف ذاتی دولت مبنی بر برنامه‌ریزی و اجرای اصلاحات اقتصادی در کشور، لزوم حفظ ثبات اقتصادی، صیانت از معیشت مردم، اشتغال و تولید و لزوم مقابله با تحریم‌های ظالمانه، سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری متخصصان، اندیشمندان، دانشگاه‌ها و نیز دستگاه‌های اجرایی، پیش‌نویس برنامه کلی اصلاحات ساختاری بودجه عمومی با رویکرد قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت را آماده کرده است. چارچوب طرح اصلاحات ساختاری بودجه بر مبنای چهار محور درآمذایی پایدار، هزینه کرد کارا، ارتقای ثبات، توسعه و عدالت و اصلاحات نهادی نظام بودجه‌ریزی طراحی شده است.

با بررسی مقدماتی این طرح می‌توان نتیجه گرفت که تقریباً همه محورها، بسته‌ها و برنامه‌های مربوط به آن در ابعاد مختلف با طرح‌های عمرانی ملی رابطه غیرمستقیم و بعضاً مستقیم دارند. در ادامه تلاش بر آن بوده است که اهم برنامه‌های (ذیل محورهای چهارگانه و بسته‌های مربوط به هر محور) طرح اصلاح ساختاری بودجه که به نحوی با طرح‌های عمرانی ملی ارتباط دارند، مورد اشاره قرار گیرد:

- برنامه ارتقای اثربخشی و کارایی بودجه (بودجه برنامه‌محور میان‌مدت)

هرچند ساختار فعلی بودجه در ایران ترکیبی از دو چارچوب دستگاه و برنامه است، عملاً دستگاه اجرایی محور اصلی تصویب و اجرای بودجه است؛ در حالی که در وضعیت ایده‌آل، برنامه باید محور اصلی بودجه باشد، زیرا بودجه برنامه‌محور قابلیت اولویت‌بندی دارد، پاسخگویی ایجاد می‌کند و قابل نظارت است. از سوی دیگر، ساختار دستگاه‌محور فعلی موجب شده که در حال حاضر بالغ بر ۹۰۰۰ ردیف- برنامه وجود داشته باشد زیرا هر ردیف- برنامه در هر دستگاه اجرایی مستقل از سایر دستگاه‌های اجرایی تعریف شده است و این موضوع موجب شده برنامه‌های مشابه و موازی در دستگاه‌های اجرایی مختلف بدون وجود سازوکار مناسبی برای هماهنگی اجرایی شوند. از طرفی نبود نگاه میان‌مدت به بودجه موجب شده دستگاه اجرایی انگیزه صرفه‌جویی و کاهش هزینه‌ها را نداشته باشد، زیرا چنانچه در سال مالی اقدام به مصرف نکند آن منابع را باید به خزانه برگرداند؛ بنابراین دستگاه‌ها در پایان سال مالی به هر نحو ممکن اقدام به هزینه‌کرد منابع تخصیص یافته به خود می‌کنند و در

برخی موارد تعجیل در مصرف منابع مالی موجب انعقاد قراردادهای نامناسب و هزینه کرد ناکارا در دستگاه‌های اجرایی می‌شود. در کنار آسیب‌های مذکور، توجه کم به رابطه جمعیت، فعالیت‌ها و ملاحظات سرزمینی در فرایند بودجه‌ریزی به کاهش کارایی بودجه و بی‌اثر کردن نقش انگیزشی آن دامن زده است. به این منظور و در راستای حذف فعالیت‌های موازی و با کارآمدی پایین و اختصاص منابع محدود بودجه عمومی کشور به کاراترین هزینه‌ها، تعداد ردیف‌های بودجه که به تصویب مجلس می‌رسد به دستگاه‌های اجرایی و سیاستگذار و برنامه‌های آنها محدود می‌شود. برنامه‌ها عملاً به صورت تک‌وظیفه‌ای تعریف می‌شوند تا فقط یک وظیفه دستگاه اجرایی را تدقیق کنند. برای هر برنامه نیز فعالیت و عملیات (اعم از عمرانی و جاری) تعریف می‌شوند و هدف کمی شاخص محصول و خروجی برنامه نیز تعریف و تعیین می‌شود. همچنین فعالیت‌ها و عملیات دستگاه‌های اجرایی متناسب با توازن سرزمین، برنامه‌ریزی شده و بودجه‌ریزی مبتنی بر آمایش پیاده‌سازی شود. همچنین به منظور تقویت رابطه برنامه‌های توسعه و بودجه لازم است افق بودجه‌ریزی علی‌الخصوص برای طرح‌های عمرانی در کشور طولانی‌تر شود تا بتوان ردپای اجرای برنامه را در بودجه سالانه دنبال کرد. این چارچوب همچنین کمک می‌کند تا تنها برنامه‌هایی آغاز شود که در چارچوب میان‌مدت منابع و مصارف امکان تأمین مالی پایدار دارند و در نتیجه، مدیریت بهتری بر بخشی از هزینه‌های دولت که ماهیتاً چندساله هستند و اجرای آنها یک سال مالی خاتمه نمی‌یابد، به وجود آید. بنابراین، در این روش چالش پروژه‌های نیمه‌تمام نیز به تدریج از بین می‌رود.

• برنامه اصلاح جایگاه نهادی بودجه

در بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، نزدیک به ۴۰ هزار میلیارد تومان توسط مجلس شورای اسلامی به حجم بودجه اضافه شد. در موضوع طرح‌های عمرانی، ۴۵ طرح جدید در مجلس اضافه شد، اعتبار ۵۶۶ طرح با بار مالی ۵ هزار میلیارد تومان تغییر کرد و در ۶۴ طرح، عنوان طرح بدون تغییر هدف منابع یا هدف کمی تغییر کرد. تمام این تغییرات در شرایطی اتفاق افتاد که دولت منابع کافی برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام ندارد و منابع مورد نیاز برای اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام قبلی بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. با اضافه شدن این طرح‌ها به کتاب قانون بودجه، تنها زمان اجرای طرح‌های عمرانی طولانی‌تر می‌شود. این اتفاق ناشی از اختیاراتی است که در قانون‌گذاری بودجه به مجلس داده شده است و تنها محدودیت این نهاد، برای تغییر

بودجه را حفظ تراز بودجه قرار داده است. برای رفع اشکالات فوق، برنامه اصلاح جایگاه نهادی بودجه طراحی می شود و به بازتعریف اختیارات و نقش دولت و مجلس در فرایند تنظیم و تصویب بودجه اقدام می گردد، به طوری که مجلس تنها امکان رد یا قبول سند بودجه را خواهد داشت و امکان ایجاد تغییرات اساسی در آن را ندارد.

• برنامه افزایش پوشش سند بودجه به نهادهای عمومی غیردولتی

عملیات غیربودجه ای دولت و فعالیت های مالی نهادهای عمومی غیردولتی در بودجه فعلی تحت پوشش قرار نمی گیرد. عدم هماهنگی بین نهادهای عمومی غیردولتی و دولت سبب شده تا سرمایه گذاری این نهادها با دولت هم راستا نباشد و به کرات مشاهده شده است که دو پروژه مشابه در یک شهر توسط دولت و نهادهای عمومی ایجاد می شوند. قبل از سال ۱۳۹۶ دولت توانسته بود تنها معادل ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی را صرف پرداخت به تملک دارایی های سرمایه ای نماید که در مقایسه با حداقل میزان سرمایه گذاری مورد نیاز در بخش عمومی (۶ تا ۷ درصد تولید ناخالص داخلی) بسیار کاهش یافته است. با هدف افزایش هماهنگی و همسوسازی فعالیت های انجام شده در مجموعه حاکمیت و افزایش کارایی و اثربخشی منابع عمومی در راستای توسعه همه جانبه کشور، برنامه ارتقای سند بودجه به سند مالی حاکمیت انجام می شود. سازمان برنامه و بودجه کشور به منظور ایجاد هماهنگی در امر توسعه اقدام به تقسیم کار مشخص میان نهادهای مختلف می کند. ذیل سامانه یکپارچه مدیریت مالی دولت، زیرسامانه سرمایه گذاری بخش عمومی ایجاد شده و کلیه نهادهای بخش عمومی اطلاعات کلیه پروژه های عمرانی و توسعه ای خود را وارد می کنند تا از منابع مالی بخش عمومی به صورت کاراتری استفاده شود.

• برنامه اهرم کردن منابع بودجه

بنگاه های اقتصادی کشور همواره با مسئله تأمین سرمایه در گردش مواجه بوده اند و هزینه های ناشی از افزایش نرخ ارز و تورم داخلی در یک سال گذشته، این موضوع را حادث کرده است. نیاز به سرمایه در گردش به خصوص برای بنگاه های کوچک و متوسط شدیداً افزایش پیدا کرده و از طرف دیگر مشکلات تأمین اعتبار از نظام بانکی، شرکت ها را در تنگنای مالی قرار داده است. از طرفی دیگر منابع بودجه ای در بسیاری موارد به صورت کارا هزینه نشده و جامعه، انتفاعی از آنها نمی برد. برنامه اهرم کردن منابع بودجه باهدف افزایش کارایی در نحوه

استفاده از منابع دولت در جهت تمهید منابع لازم برای تخصیص سرمایه در گردش و انجام پروژه‌های زیرساختی طراحی شده است. یکی دیگر از اهداف این برنامه، هم‌افزایی منابع بخش عمومی و خصوصی جهت احداث (تکمیل) و بهره‌برداری از پروژه‌های زیرساختی در قالب ارائه خدمات و همچنین فراهم آوردن امکان مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های جدید، نیمه‌تمام، تکمیل شده و در حال بهره‌برداری در قبال پذیرش طیفی از ریسک‌ها و مسئولیت‌هاست. به همین منظور باید لایحه مشارکت عمومی - خصوصی به‌فوریت در مجلس شورای اسلامی بررسی و تصویب گردد. حمایت قضایی لازم برای پیاده‌سازی مشارکت عمومی - خصوصی انجام شود و بخشی از منابع صندوق زیرساخت^۱ صرف حمایت از پروژه‌های مشارکت عمومی - خصوصی شود. مشارکت بخش خصوصی در پروژه‌های زیرساختی نیازمند طراحی یک نظام کارآمد قیمت‌گذاری و ارزیابی کیفیت است؛ چراکه در نهایت قیمت و کیفیت پروژه‌های عمرانی است که به‌عنوان تنظیم‌کننده رابطه بین دولت و پیمانکار بخش خصوصی عمل می‌کند و در صورتی که ارزیابی مناسبی وجود نداشته باشد، منجر به اختلال در این رابطه می‌شود. با این توضیح که طرح‌های عمرانی یکی از مهم‌ترین اجزای مخارج دولت است که سالانه هزینه‌های هنگفتی صرف آنها می‌شود. با هدف ارتقاء توجه‌پذیری، کاهش قیمت تمام شده و بهبود کیفیت و به‌صورت کلی افزایش کارایی هزینه‌های دولت در این بخش، اصلاح نظام‌نامه ارزیابی قیمت و کیفیت پروژه‌های عمرانی یکی از اقدامات کلیدی است. لذا مجموعه اقدامات برنامه، اهرم کردن منابع بودجه ذیل سه پروژه اصلی تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها، پیاده‌سازی مشارکت عمومی - خصوصی و اصلاح نظام ارزیابی قیمت و کیفیت پروژه‌های عمرانی قابل تعریف هستند.

• برنامه ساماندهی تعهدات انباشته

بدهی بازپرداخت نشده دولت به پیمانکاران، بانک‌ها و غیره منجر به ناتوانی آنها در ایفای تعهداتشان شده و این زنجیره به همین صورت در کل اقتصاد گسترده و منجر به ایجاد مشکل در تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌ها و تعدیل نیروی کار و کاهش تولید و حتی تعطیلی بنگاه‌ها شده است. برای این مهم، راهبرد بازارپذیر کردن بدهی‌های انباشته در نظر گرفته شده است، به این صورت که دولت بدهی و معوقات غیرسیال خود را ذیل قیمت‌گذاری منصفانه، بهادارسازی کرده و برای آنها جریان نقدی با سررسیدهای مشخص با لحاظ ملاک

۱. در بخش‌های بعدی توضیح داده شده است.

پایداری تعیین می کند. رویکرد اتخاذ شده برای افزایش پایداری بدهی ها نیز ساماندهی مسیرهای ایجاد تعهدات دولت است. برای پیشبرد این رویکرد، سازوکارهای ایجاد و سقف تعهدات، بدهی و تضامین در دولت و بخش عمومی به همراه قاعده مالی دولت توسط لایحه قانون بدهی های دولت تبیین می شود. به علاوه برای مدیریت تعهدات مالی نیز سامانه کنترل تعهدات ایجاد می شود. با ایجاد این سامانه وضع هرگونه تعهد مالی منوط به اخذ مجوز از سازمان برنامه و بودجه در خصوص وجود منابع مالی و ثبت تعهد و ذی نفع نهایی آن در سامانه می شود.

• برنامه انتشار اوراق مالی پایدار

یکی از راه های غلبه بر تحریم ها، کمک گرفتن از اوراق دولتی در یک بازار بدهی عمیق میسر است. دولت باید بتواند اوراق منتشر کرده و با جذب منابع، بخشی از کسری بودجه را پوشش داده و سرمایه گذاری را افزایش نماید. برای گسترش تدریجی حجم بازار اوراق دولت، لازم است قانون مدیریت بدهی دولت تصویب شده و دیگر زیرساخت های بازار بدهی ایجاد شود.

• برنامه پیاده سازی رابطه بهینه صندوق توسعه ملی و درآمدهای صادراتی نفت

یکی از پروژه های این برنامه، اصلاح قواعد حاکم بر صندوق توسعه ملی است. این اصلاحات باید به گونه ای تهیه شود که در کنار سرمایه گذاری راهبردی در دارایی های با همبستگی منفی و با تغییرات در درآمدهای نفتی در صندوق توسعه، شکل گیری یک صندوق توسعه زیرساخت جهت اهرم کردن منابع صندوق توسعه و ترکیب آن با منابع بخش خصوصی و قواعد و استانداردهای روز و بر اساس ساختار حکمرانی خوب باهدف سرمایه گذاری در زیرساخت ها تسهیل شود. با تدوین لایحه اساسنامه صندوق زیرساخت وظایف، ساختار، اختیارات، دارایی های مجاز و ضوابط فعالیت، رابطه صندوق زیرساخت و صندوق توسعه ملی، نحوه نظارت بر عملکرد صندوق زیرساخت و سازوکار گزارش دهی در این صندوق تعیین خواهد شد.

۲- وضعیت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی (طرح ها و پروژه های عمرانی ملی)

۲-۱- وضعیت ارقام کلان اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای

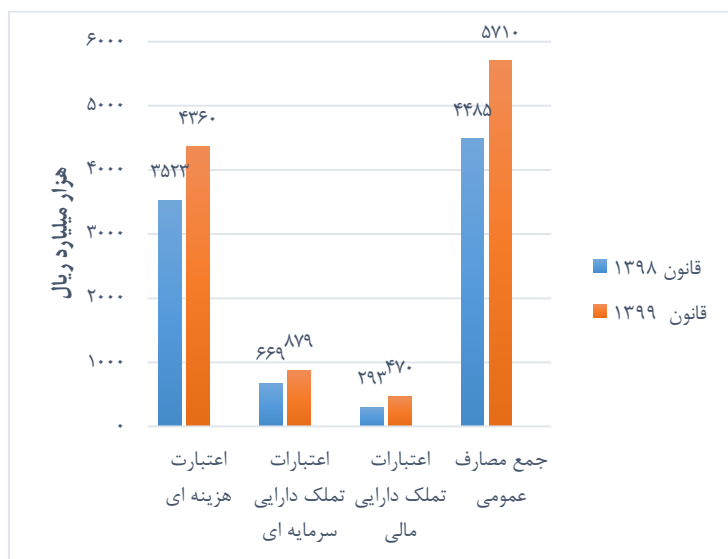
مصارف عمومی کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در تراز با منابع عمومی آن، بالغ بر ۵۷۱۰ هزار میلیارد ریال مصوب شده است. مطابق نمودار ۱ و در چارچوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، سرجمع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای در بودجه عمومی دولت اعم از مصارف عمومی و اختصاصی، برابر با ۹۱۴/۶ هزار میلیارد ریال است که شامل ۸/۸۷۹ هزار میلیارد ریال اعتبارات منابع عمومی و ۸/۳۴ هزار میلیارد ریال اعتبارات اختصاصی دستگاه های اجرایی است. از مجموع ۸/۸۷۹ هزار میلیارد ریال اعتبارات منابع عمومی، ۹/۴۸۲ هزار میلیارد ریال به «دستگاه های اجرایی ملی»، ۶/۱۲۸ هزار میلیارد ریال به «دستگاه های اجرایی محلی در استان ها» و ۳/۲۶۸ هزار میلیارد ریال به «ردیف های متفرقه» اختصاص یافته است. اعتبارات منابع عمومی «دستگاه های اجرایی ملی»، در قانون، شامل ۸/۳۸۵ هزار میلیارد ریال اعتبارات ردیف های مندرج در پیوست شماره یک و ۹/۹۶ هزار میلیارد ریال ردیف های متفرقه برای دستگاه های مزبور است. اعتبارات «اختصاصی دستگاه های اجرایی» قانون شامل ۸/۳۰ هزار میلیارد ریال به طور مشخص برای دستگاه های اجرایی ملی و ۴ هزار میلیارد ریال برای دستگاه های اجرایی محلی در استان ها جدول ۲ است. لازم به ذکر است که اعتبارات اختصاصی دستگاه های اجرایی تحت عنوان سایر منابع در موافقت نامه های طرح های عمرانی پیش بینی و تخصیص می یابد.

جدول ۱: مصارف عمومی دولت در قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

عنوان مصارف	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات هزینه ای	۳,۵۲۳,۷۵۹,۱۰۳	۴۳۶,۰۳۱۵,۵۶۷	۲۳/۷
اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای	۶۶۹,۲۹۵,۷۵۲	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	۳۱/۴
اعتبارات تملک دارایی مالی	۲۹۳,۴۷۹,۳۹۵	۴۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰/۱
جمع مصارف عمومی دولت	۴,۴۸۵,۸۱۱,۱۵۴	۵,۷۱۰,۱۳۶,۴۶۰	۲۷/۲

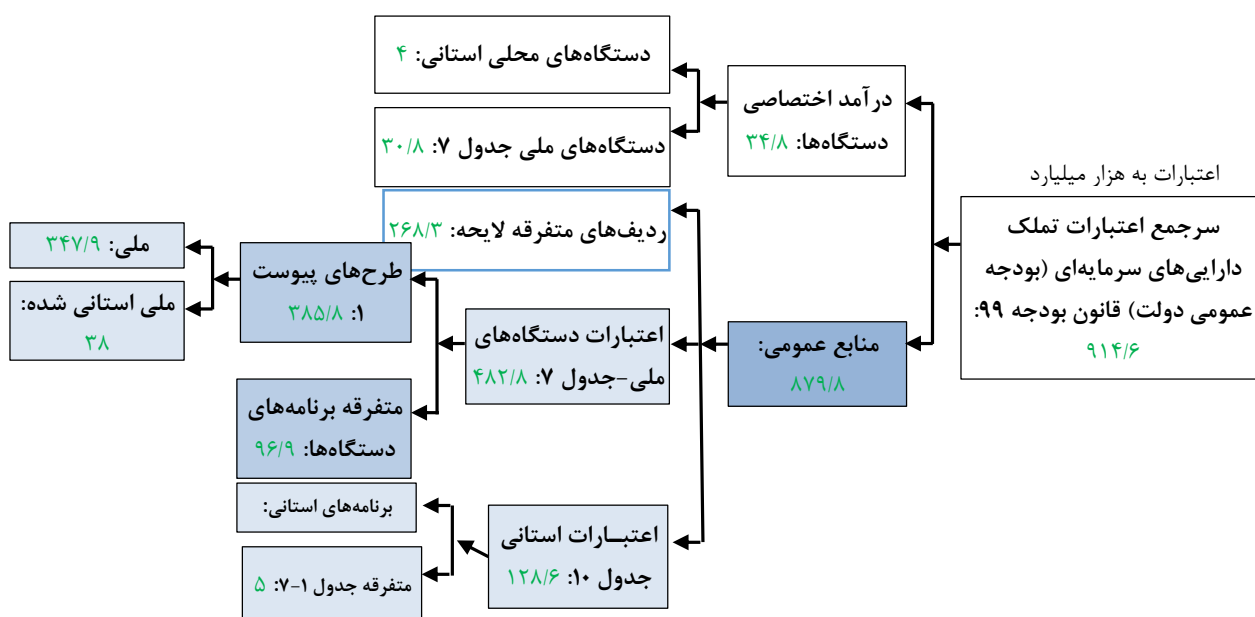
مأخذ: قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۱: مصارف عمومی کشور در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

مأخذ: قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

شکل ۱: طبقه‌بندی سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت) (هزار میلیارد ریال)

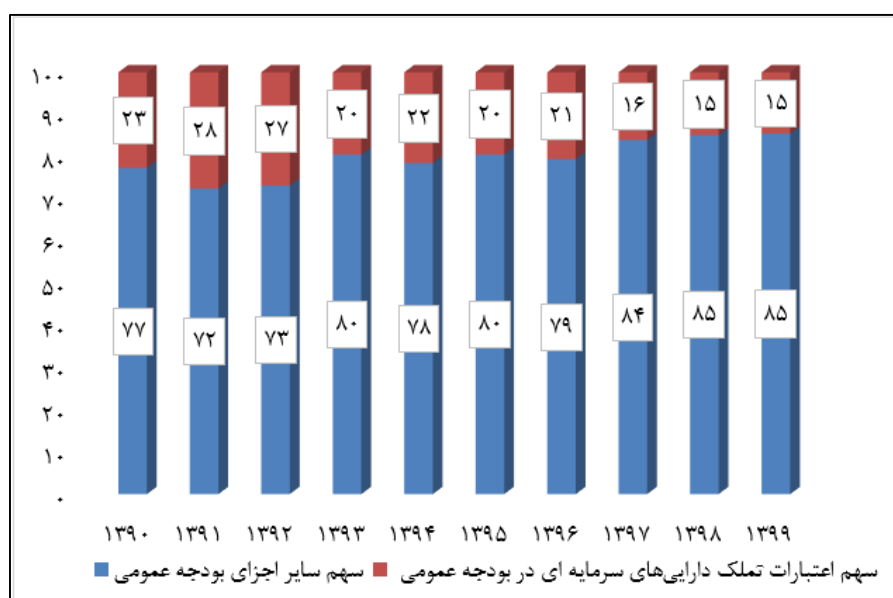
مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹

جدول ۲: سرجمع توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمومی دولت) (ارقام به میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۹۸	قانون بودجه ۹۹	رشد (درصد)
تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	۸۰۵۷۶۲۶۱۰	۹۱۴۶۴۲۹۷۱	۱۳/۵
۱-۱-۱-۱ منابع عمومی	۶۶۹,۳۹۵,۷۵۲	۸۷۹۸۲۰۸۹۳	۳۱/۴
۱-۱-۱-۱-۱ اعتبارات دستگاه‌های ملی (جدول ۷)	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷/۳
۱-۱-۱-۱-۱-۱ طرح‌های پیوست شماره یک	۳۰۲۱۲۰۹۹۹	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۲۷/۷
۱-۱-۱-۱-۱-۱ طرح‌های ملی	۲۶۴۵۸۱۹۹۴	۳۴۷۹۰۹۴۱۵	۳۱/۴
۱-۱-۱-۱-۱-۱ طرح‌های ملی استانی شده	۳۷۵۳۹۰۰۵	۳۷۹۵۹۶۰۷	۱/۱
۱-۱-۱-۱-۱-۱ متفرقه برنامه دستگاه‌ها	۱۰۹۳۳۰۷۶۸	۹۶۹۹۳۷۸۰	-۱۱/۲
۱-۱-۱-۱-۱-۱ ردیف‌های متفرقه (جدول ۹)	۱۳۹,۴۸۱,۶۶۳	۲۶۸,۳۱۷,۰۲۱	۹۲/۳
۱-۱-۱-۱-۱-۱ اعتبارات استانی (جدول ۱۰)	۱۱۸,۴۶۲,۳۲۲	۱۲۸,۶۴۱,۰۷۰	۸/۵
۱-۱-۱-۱-۱-۱ درآمد اختصاصی دستگاه‌ها	۱۳۶,۴۶۶,۸۵۸	۳۴۸۲۲۰۷۸	-۷۴/۴
۱-۱-۱-۱-۱-۱ دستگاه‌های ملی (جدول ۷)	۱۳۱,۲۶۴,۸۳۰	۳۰,۷۸۴,۸۶۵	-۷۶/۵
۱-۱-۱-۱-۱-۱ دستگاه‌های محلی استانی	۵۰,۲۰۲,۰۲۸	۴۰,۳۷۲,۱۳	-۲۲/۳

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

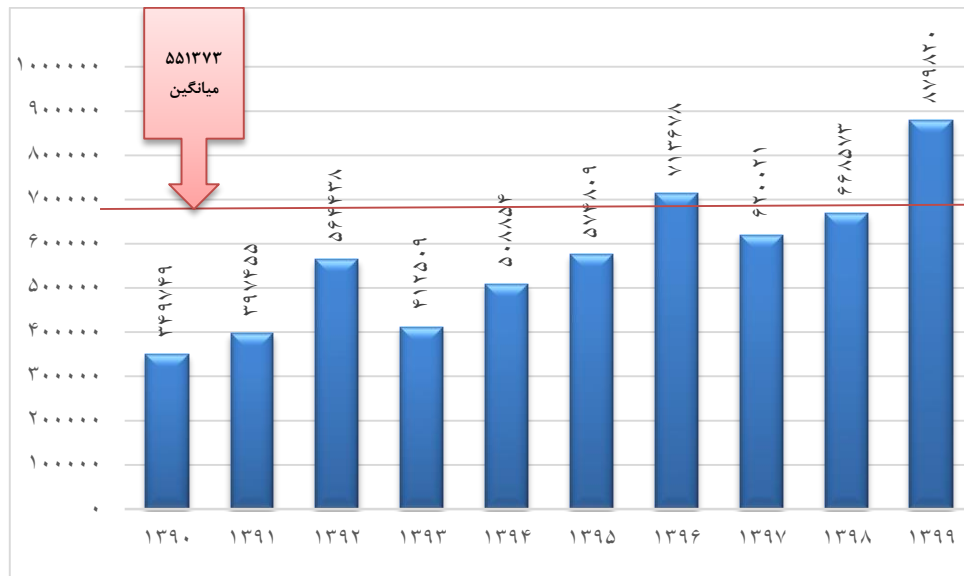
مطابق جدول ۲ سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع عمومی بالغ بر ۸۷۹ هزار میلیارد تومان مصوب شده است که این میزان اعتبار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (بالغ بر ۶۶۹ هزار میلیارد ریال) رشد ۳۱/۴ درصدی داشته است؛ همچنین سهم این اعتبارات نسبت به منابع عمومی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ۱۵/۴ درصد است که نسبت به قانون بودجه سال گذشته با افزایش ۰/۵ درصدی مواجه بوده است. همان گونه که از نمودار ۲ پیداست طی سال های اخیر، سهم اعتبارات مصوب تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع عمومی دولت، از بیش از ۲۸ درصد در سال ۱۳۹۱ به کمتر از ۱۶ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده و با کاهش سهم بیش از ۱۳ واحد درصدی مواجه بوده است.

نمودار ۲: سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع عمومی دولت (درصد)

مأخذ: قوانین بودجه سنواتی کشور و محاسبات نگارنده

بررسی اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای مصوب از محل منابع عمومی دولت حکایت از افزایش دو برابری بودجه تملک دارایی های سرمایه ای طی ۱۰ سال اخیر دارد، به طوری که مقدار این اعتبارات از ۳۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به بیش از ۸۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۹ رسیده است. لازم به ذکر است تورم چند سال اخیر که عموماً به دلیل شوک های مربوط به تحریم های آمریکا تحمیل شده است، باعث شده تا رقم واقعی این اعتبارات به شکل قابل توجهی کمتر از مقادیر اسمی آن باشد. در نمودار ۳ مقادیر اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ به قیمت واقعی آمده است.

نمودار ۳: اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب سالیانه (میلیون ریال)

مأخذ: قوانین بودجه سنواتی کشور و محاسبات نگارنده

از منظر دیگر، اعتبارات عمرانی به سه گروه ملی، استانی و متفرقه قابل تقسیم هستند. مطابق نمودار ۵ در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، ۵۴/۸۸ درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به طرح‌های ملی و ملی استانی شده مندرج در پیوست شماره یک، ۳۰/۴۹ درصد مربوط به ردیف‌های متفرقه و ۱۴/۱۶۲ درصد مربوط به طرح‌های استانی است. تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در قانون مزبور، اعتباری حدود ۴۸۲ هزار میلیارد ریال به خود اختصاص داده‌اند که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (۴۱۱) هزار میلیارد ریال) حدود ۱۷/۳ درصد افزایش داشته است.

اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای ملی از محل درآمدهای اختصاصی که بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد ریال است در جدول شماره ۶ ماده واحده (برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب امور، فصل) بین امور و فصول توزیع نشده و فقط در انتها در ستون اعتبارات اختصاصی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به صورت سرجمع اعتبارات پیش‌بینی شده است.

اعتبارات تملک دارایی‌های استانی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، بالغ بر ۱۲۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۸/۵ درصد افزایش داشته است.

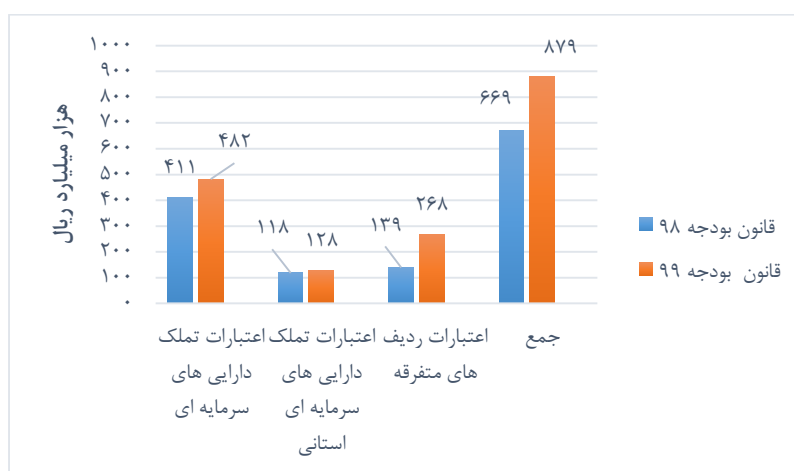
اعتبارات عمرانی در ردیف‌های متفرقه در قانون یاد شده بالغ بر ۲۶۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ حدود ۹۲/۳ درصد افزایش داشته است.

جدول ۳ اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای را به تفکیک ملی، استانی و متفرقه و همچنین رشد آنها را مطابق با قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور نشان می دهد.

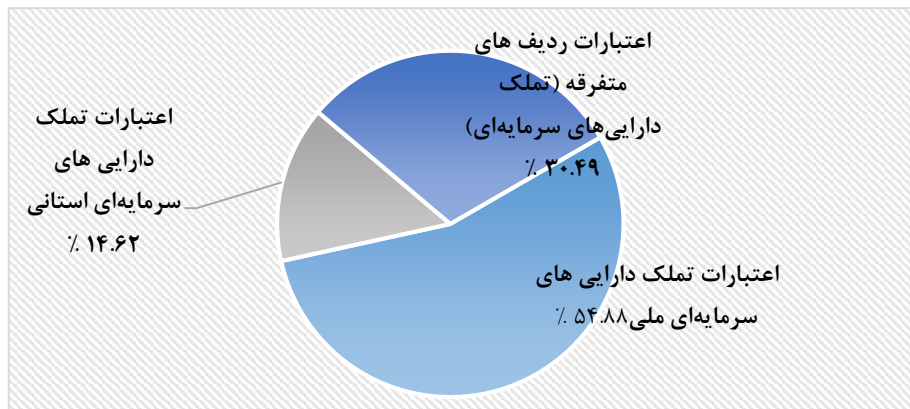
جدول ۳: مقایسه کل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به تفکیک اجزاء آن (میلیون ریال)

شرح	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ملی	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷/۳
اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استانی	۱۱۸,۴۶۲,۳۲۲	۱۲۸,۶۴۱,۰۷۰	۸/۵
اعتبارات ردیف های متفرقه	۱۳۹,۴۸۱,۶۶۳	۲۶۸,۳۱۷,۰۲۱	۹۲/۳
جمع	۶۶۹,۲۹۵,۷۵۲	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	۳۱/۴

مأخذ: قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۴: مقایسه ارقام بودجه تملک دارایی های سرمایه ای قانون سال ۱۳۹۸ با قانون سال ۱۳۹۹
 مأخذ: قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

نمودار ۵: سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل منابع عمومی دولت در قانون بودجه ۱۳۹۹
 مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

مطابق جدول ۲ ماده واحد قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اعتبارات پیش‌بینی شده برای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در هفت فصل به شرح جدول ۴ باید هزینه شود.

جدول ۴: فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ از محل منابع عمومی (میلیون ریال)

نسبت اعتبار هر فصل به کل اعتبار مصوب	میزان اعتبار در قانون بودجه سال ۱۳۹۹	فصول هزینه‌ای اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۶۶	۵۸۱,۴۸۳,۲۲۲	فصل اول: ساختمان و سایر مستحقات
۸/۱۸	۱۶۵,۸۵۲,۶۶۰	فصل دوم: ماشین‌آلات و تجهیزات
۱/۱۸	۱,۵۹۷,۶۳۸	فصل سوم: سایر دارایی‌های ثابت
۰/۰۰۸	۷۲,۴۶۳	فصل چهارم: استفاده از موجودی انبار
۰/۰۱۵	۱۳۶,۷۱۹	فصل پنجم: اقلام گران‌بها
۲/۸	۲۱,۸۲۰,۰۱۷	فصل ششم: زمین
۱۲/۳۷	۱۰۸,۸۵۸,۱۷۴	فصل هفتم: سایر دارایی‌های تولید نشده
۱۰۰	۸۷۹,۸۲۰,۸۹۳	جمع

مأخذ: قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۲- توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور

توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول، مختص اعتبارات پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی است و شامل اعتبارات استانی و متفرقه (جدول ۹) نمی‌شود. پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به دو قسمت اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی و طرح‌های مشارکت بخش عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ تقسیم شده است. قسمت اول این پیوست شامل کلیه

طرح های تملک دارایی های سرمایه ای اعم از ملی و ملی استانی شده و طرح های منتخب برای مشارکت موضوع تبصره ۱۹ است. در قسمت دوم نیز طرح هایی که با توجه به تبصره ۱۹ قانون ۱۳۹۹ با هماهنگی دستگاه های اجرایی تعیین و انتخاب شده اند، درج شده است. طبق جدول ۵ بیشترین میزان اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، متعلق به امور اقتصادی با ۲۵۵ هزار میلیارد ریال اعتبار است. کمترین میزان اعتبار نیز برای امور رفاه اجتماعی با ۲۳۰۲ میلیارد ریال است.

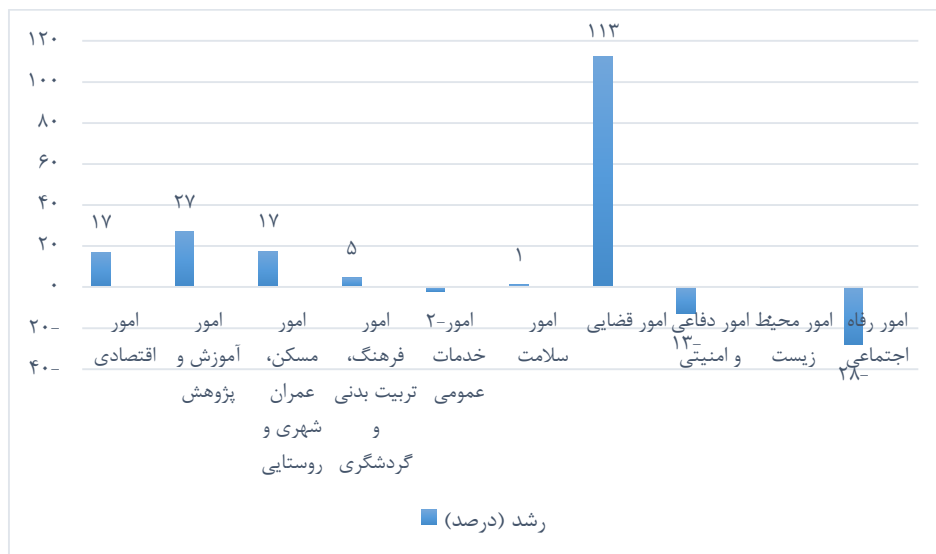
جدول ۵: اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای به تفکیک امور ده گانه (میلیون ریال)

نام امور	عملکرد قانون بودجه سال ۱۳۹۷	قانون ۱۳۹۸	قانون ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بودجه ۱۳۹۸	سهم اعتبارات امور از کل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بودجه ۱۳۹۹
امور اقتصادی	۱۵۹,۱۲۰,۹۹۳	۲۱۸,۵۰۰,۵۶۸	۲۵۵,۹۱۹,۷۳۵	۱۷.۱	۵۲.۱	۵۳
امور آموزش و پژوهش	۳۰,۳۴۸,۷۰۲	۵۴,۲۵۷,۵۷۶	۶۸,۹۵۷,۳۹۵	۲۷	۱۳.۱	۱۴.۲
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۲۶,۲۲۸,۶۲۶	۵۲,۳۹۷,۳۱۰	۶۱,۵۵۵,۸۳۳	۱۷.۴	۱۲.۷	۱۲.۷
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱۰,۸۸۰,۷۳۲	۲۱,۹۳۸,۲۱۸	۲۲,۹۳۴,۴۹۶	۴.۵	۵.۳	۴.۷
امور خدمات عمومی	۱۲,۱۸۷,۳۴۷	۲۲,۸۵۹,۲۴۱	۲۲,۲۷۳,۳۳۳	- ۲.۱	۵.۵	۴.۶
امور سلامت	۱۶,۱۹۴,۷۱۵	۱۳,۵۵۸,۴۳۴	۱۳,۷۱۷,۱۳۲	۱.۱	۳.۳	۲.۸
امور قضایی	۸,۱۵۵,۳۸۳	۱۰,۵۹۸,۸۵۲	۲۲,۵۲۶,۷۹۱	۱۱۲.۵	۲.۵	۴.۶
امور دفاعی و امنیتی	۴,۲۳۶,۸۵۳	۱۱,۲۲۹,۲۷۶	۹,۷۶۲,۷۳۷	- ۱۳	۲.۷	۲.۰۲
امور محیط زیست	۱,۳۵۳,۹۲۸	۲,۸۱۵,۶۳۰	۲,۸۱۲,۸۴۹	- ۰.۰۹	۶.۸	۵.۸
امور رفاه اجتماعی	۳۱۰,۳۸۰	۳,۱۹۶,۶۶۲	۲,۳۰۲,۵۰۱	- ۲۷.۹	۰.۷۸	۰.۴۷
جمع	۲۶۹,۰۱۷,۶۵۹	۴۱۱,۳۵۱,۷۶۷	۴۸۲,۸۶۲,۸۰۲	۱۷.۳۸	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

همان گونه که از جدول ۵ و نمودار ۶ پیداست، بیشترین نسبت افزایش اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای مربوط به امور قضایی با رشد ۱۱۲/۵ درصدی و پس از آن به ترتیب امور آموزش و پژوهش با رشد ۲۷ درصدی،

امور مسکن، عمران شهری و روستایی با رشد ۱۷/۴ درصدی، امور اقتصادی با رشد ۱۷/۱ درصدی، امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری با رشد ۴/۵ درصدی، امور سلامت با ۱/۱ درصد رشد اعتبار نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۸ در سمت مثبت افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قرار دارند؛ از سوی دیگر امور رفاه اجتماعی با ۲۷/۹- درصد رشد، امور دفاعی امنیتی با ۱۳- درصد رشد، امور خدمات عمومی با ۲/۱- درصد رشد و امور محیط‌زیست با ۰/۹- درصد رشد در سمت کاهش اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قرار گرفته‌اند.

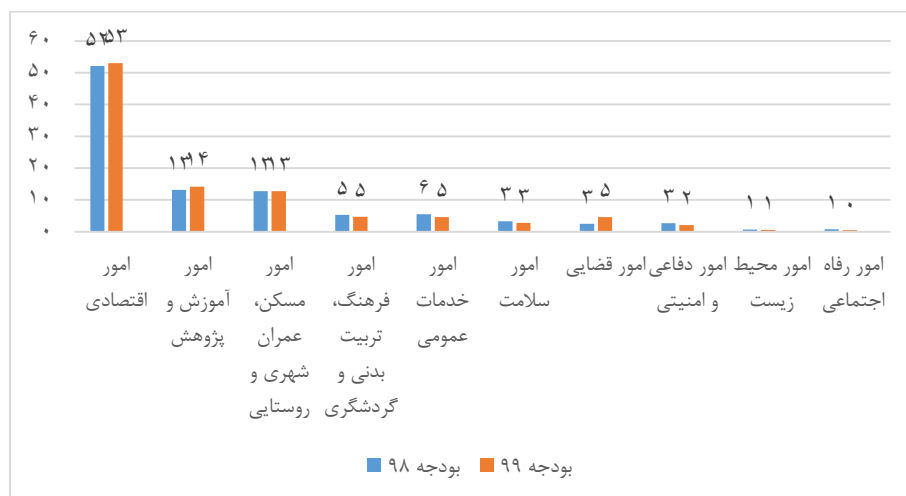
نمودار ۶: میزان رشد (درصد) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال

۱۳۹۸ به تفکیک امور ده‌گانه

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در نمودار ۷ سهم امور ده‌گانه از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (درصد) آمده است. مطابق این نمودار، سهم اعتبارات امور اقتصادی، امور قضایی و امور آموزش و پژوهش در قانون بودجه ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ افزایش و سهم سایر امور کاهش یافته است.

نمودار ۷: سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای امور ده گانه از قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و مقایسه با بودجه سال ۱۳۹۸ (درصد)

مأخذ: جدول شماره ۶ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۳- طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (پیوست شماره یک)

همان طور که در بخش های قبلی اشاره شد، از مجموع ۸۷۹ هزار میلیارد ریال اعتبارات از محل منابع عمومی برای تملک دارایی های سرمایه ای، بیش از ۳۸۵ هزار میلیارد ریال به طرح های تملک دارایی های سرمایه ای موجود در پیوست یک لایحه بودجه ۱۳۹۹ اختصاص داده شده که در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۸، رشد ۲۷/۷ درصدی را نشان می دهد.

جدول ۶: اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (پیوست شماره یک)	۳۰۲۱۲۰۹۹۹	۳۸۵۸۶۹۰۰۲۲	۲۷/۷

مأخذ: قانون بودجه سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در جدول ۷ شمای کلی از تعداد طرح های تملک دارایی های سرمایه ای موجود در پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹ و مقایسه آن با قانون بودجه ۱۳۹۸ و همچنین درصد تغییر این طرح ها نسبت به هم مورد اشاره قرار گرفته است. طرح تملک دارایی های سرمایه ای، مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی، فنی و اقتصادی و اجتماعی توسط دستگاه اجرایی در مدت تعیین شده و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف های برنامه توسعه پنج ساله به صورت سرمایه گذاری ثابت یا مطالعه برای ایجاد

دارایی سرمایه‌ای اجرا شده و منابع مورد نیاز آن از محل اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود. تعداد ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ مصوب شده است که نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تعداد ۱۵۵ طرح کاهش داشته است که تعدادی از این طرح‌ها جزو طرح‌های خاتمه یافته در سال ۱۳۹۸ هستند و تعداد دیگری نیز به دلیل ادغام شدن تحت عنوان جدید و در قالب ادغام چند طرح به یک طرح، در قانون ۱۳۹۹ نیز وجود دارند. طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از چند بعد قابل طبقه‌بندی هستند، به طوری که از بعد حوزه عملکردی به دو دسته طرح‌های ملی و طرح‌های ملی استانی شده (طرح استانی ویژه سابق) تقسیم می‌شوند. طرح ملی، مجموعه طرح‌هایی که جنبه استراتژیک داشته و از لحاظ سرمایه‌گذاری بزرگ و از نظر تکنولوژی پیچیده باشند و آثار مترتب بر اجرای آنها نیز از یک منطقه فراتر رود. طرح ملی استانی شده، مجموعه‌ای از طرح‌های ملی هستند که در پیوست یک قانون بودجه به صورت استانی مشخص شده‌اند. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، از مجموع ۲۵۸۵ طرح، تعداد ۱۹۳۰ طرح ملی و ۶۵۰ طرح به صورت استانی در نظر گرفته شده است. همچنین این طرح‌ها از بعد دارا بودن سال شروع و خاتمه به دو بخش طرح‌های غیرمستمر (دارای سال شروع و خاتمه) و طرح‌های مستمر (فقط دارای سال شروع) تقسیم می‌شوند. از مجموع ۲۵۸۵ طرح در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، تعداد ۱۸۳۹ طرح به صورت غیرمستمر و ۷۴۶ طرح به صورت مستمر در نظر گرفته شده است. تعداد طرح‌های مشمول تبصره ۱۹ (مشمول مشارکت عمومی خصوصی) نیز ۱۱۵ طرح است.

جدول ۷: وضعیت طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹

عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
تعداد کل طرح‌های پیوست شماره یک	۲,۷۴۰	۲,۵۸۵	- ۵,۶
تعداد طرح‌های ملی	۲,۰۱۱	۱,۹۳۰	- ۴,۰۲
تعداد طرح‌های ملی استانی شده	۸۲۹	۶۵۵	- ۲۰,۹
تعداد طرح‌های مشمول تبصره ۱۹	۱۴۲	۱۱۵	- ۱۹
تعداد طرح‌های غیرمستمر	۱,۹۵۶	۱,۸۳۹	- ۵,۹
تعداد طرح‌های مستمر	۷۸۴	۷۴۶	- ۴,۸

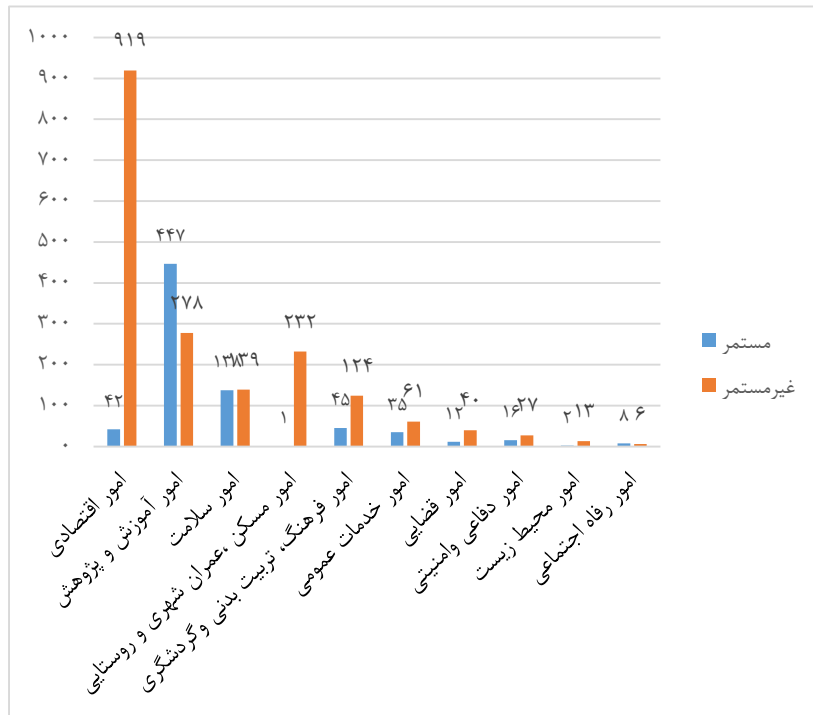
مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

بررسی تعداد طرح های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور ده گانه نشان می دهد که امور اقتصادی با ۹۱۹ طرح غیرمستمر بیشترین تعداد از طرح های تملک دارایی های سرمایه ای غیرمستمر را به خود اختصاص داده است و امور آموزش و پژوهش با ۲۷۸ طرح و امور مسکن، عمران شهری و روستایی با ۲۳۲ طرح در رده های بعدی قرار دارند. در سوی دیگر، امور رفاه اجتماعی با ۶ طرح، امور محیط زیست با ۱۳ طرح و امور دفاعی و امنیتی با ۲۷ طرح، اموری هستند که کمترین تعداد طرح های غیرمستمر پیوست شماره یک قانون ۹۹ به آنها اختصاص داده شده است. امور آموزش و پژوهش، سلامت و فرهنگ به ترتیب با ۴۴۷، ۱۳۸ و ۴۵ طرح مستمر، اموری هستند که بیشترین طرح های مستمر را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۸: تعداد طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مستمر و غیرمستمر پیوست شماره یک قانون بودجه ۱۳۹۹ برحسب امور ده گانه

امور	مستمر	غیرمستمر	سهم تعداد طرح های مستمر امور از کل طرح های مستمر قانون بودجه سال ۱۳۹۹	سهم تعداد طرح های غیرمستمر امور از کل طرح های غیرمستمر قانون بودجه سال ۱۳۹۹
اقتصادی	۴۲	۹۱۹	۵۶	۴۹.۹
آموزش و پژوهش	۴۴۷	۲۷۸	۵۹.۹	۱۵.۱
خدمات عمومی	۳۵	۶۱	۴۶	۳.۳
دفاعی و امنیتی	۱۶	۲۷	۲.۱	۱.۴
رفاه اجتماعی	۸	۶	۱	۰.۳۲
سلامت	۱۳۸	۱۳۹	۱۸.۴	۷.۵
فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۴۵	۱۲۴	۶	۶.۷
قضایی	۱۲	۴۰	۱.۶	۲.۱
محیط زیست	۲	۱۳	۰.۲۶	۰.۷
مسکن، عمران شهری و روستایی	۱	۲۳۲	۰.۱۳	۱۲.۶
جمع	۷۴۶	۱۸۳۹	۱۰۰	۱۰۰

مأخذ: قانون بودجه ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۸: تعداد طرح‌های (مستمر و غیرمستمر) پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کشور به تفکیک امور ده‌گانه
 مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

۲-۴- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول

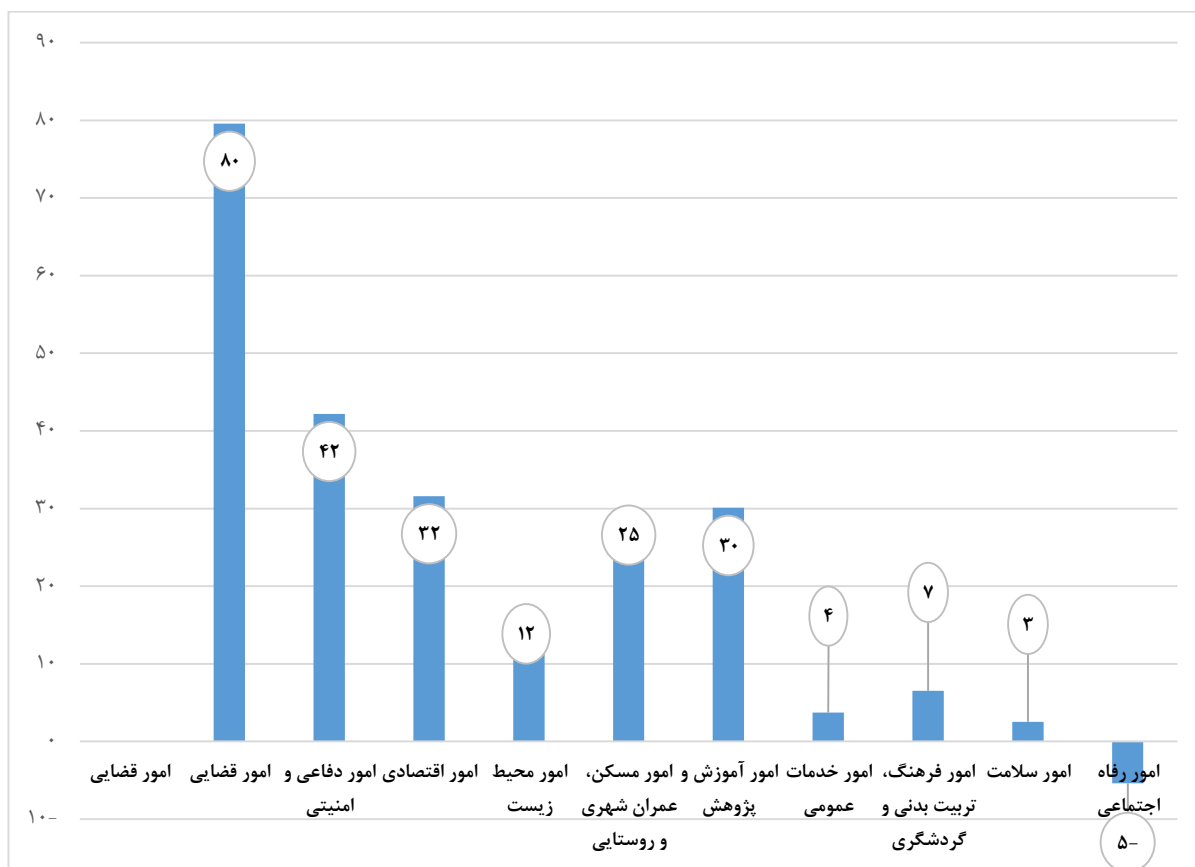
در جدول ۹ توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به تفکیک امور و فصول آمده است. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ جمع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸، ۲۷/۷ درصد رشد داشته است که در این بین امور قضایی، دفاعی و امنیتی، اقتصادی و آموزش و پژوهش به ترتیب بیشترین رشد اعتبار را نسبت به سال گذشته داشته‌اند و در مقابل سرجمع اعتبارات امور رفاه اجتماعی، امور سلامت و فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری نسبت به مصوب سال ۱۳۹۸ کاهش داشته است. فصل مسکن با رشد ۱۱۹ درصدی، فصل پژوهش‌های پایه‌ای با رشد ۸۶/۴ درصدی، فصل حمل و نقل با رشد ۴۶/۶ درصدی، فصل بهداشت با رشد ۳۳/۳ درصدی، فصل توان‌بخشی با رشد ۱۴/۱ درصدی، فصل حفظ نظم و امنیت عمومی با رشد ۴۰/۷ درصدی، فصل کشاورزی و منابع طبیعی با رشد ۹ درصدی و فصل آب با رشد ۲۳/۵ درصدی مواجه بوده‌اند.

جدول ۹: اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (پیوست یک) به تفکیک امور ده گانه و فصول (میلیون ریال)

فصل	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
امور اقتصادی	۱۵۱۵۶۹۰۷۵	۱۹۹۵۳۲۰۰۰	۳۱.۶
فصل ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸۵۸۱۰۰	۸۲۹۴۸۰	-۳.۴
فصل انرژی	۱۱۳۹۷۳۳۲	۱۳۶۶۹۰۴۸	۲۱.۰
فصل بازرگانی	۳۶۱۵۰۰	۳۷۶۹۰۰	۴.۳
فصل تحقیق و توسعه در امور اقتصادی	۱۴۱۸۷۸۵	۱۶۵۵۳۳۲	۱۶.۷
فصل حمل و نقل	۷۲۱۹۱۳۸۰	۱۰۵۸۶۷۰۰۰	۴۶.۶
فصل صنعت و معدن	۲۸۷۵۵۰۴	۲۸۰۳۳۶۸	-۲.۵
فصل کشاورزی و منابع طبیعی	۲۰۲۸۷۱۴۷	۲۲۱۱۱۲۶۵	۹.۰
فصل منابع آب	۴۲۲۷۸۶۲۷	۵۲۲۱۹۶۰۷	۲۳.۵
امور آموزش و پژوهش	۵۱۹۵۲۹۱۸	۶۷۵۹۲۹۵۱	۳۰.۱
فصل آموزش عالی	۱۶۴۵۶۳۳۱	۲۱۶۰۹۴۶۴	۳۱.۳
فصل آموزش فنی و حرفه ای و مهارت آموزی	۳۰۲۹۷۷۴	۳۳۸۵۷۰۰	۱۱.۷
فصل آموزش و پرورش عمومی	۲۹۲۵۵۹۰۳	۳۸۱۳۱۰۰	۳۲.۷
فصل پژوهش های پایه ای	۴۵۱۶۰۶	۸۴۱۷۵۰	۸۶.۴
فصل پژوهش های توسعه ای	۲۷۵۹۳۰۴	۲۹۴۲۹۳۷	۶.۷
امور خدمات عمومی	۱۱۷۱۹۶۸۱	۱۲۱۴۹۳۰۶	۳.۷
فصل اداره امور عمومی	۶۹۳۴۷۳۱	۷۸۶۴۳۱۱	۱۳.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور خدمات عمومی	۱۵۲۵۰۰۰	۱۲۲۲۶۴۰	-۱۹.۸
فصل خدمات مالی و مالیاتی	۱۹۵۵۵۰۰	۱۷۳۷۲۰۵	-۱۱.۲
فصل قانون گذاری	۱۳۰۴۴۵۰	۱۳۲۵۱۵۰	۱.۶
امور دفاعی و امنیتی	۳۰۱۴۷۴۹	۴۲۸۸۰۳۵	۴۲.۲
فصل تحقیق و توسعه در امور دفاعی امنیتی	۶۶۰۰۰	۴۶۰۰۰۰	۵۹۷.۰
فصل حفظ نظم و امنیت عمومی	۲۱۸۸۳۲۴	۳۰۷۹۷۰۷	۴۰.۷
فصل دفاع	۷۶۰۴۲۵	۷۴۸۳۲۸	-۱.۶
امور رفاه اجتماعی	۸۹۹۵۰۲	۸۵۰۵۰۱	-۵.۴
فصل امداد و نجات	۶۷۰۰۰	۴۵۰۰۰	-۳۲.۸
فصل تحقیق و توسعه در امور رفاه اجتماعی	۲۴۰۰	۲۴۰۰	۰.۰
فصل توان بخشی	۱۲۸۰۰۰	۱۴۶۰۰۰	۱۴.۱
فصل حمایتی	۷۰۲۱۰۲	۶۵۷۱۰۱	-۶.۴
امور سلامت	۱۲۷۴۹۱۵۴	۱۳۰۷۳۴۰۷	۲.۵
فصل بهداشت	۳۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۳۳.۳
فصل درمان	۱۲۷۱۹۱۵۴	۱۳۰۳۳۴۰۷	۲.۵
امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۱۷۰۱۸۰۷۸	۱۸۱۱۶۶۰۰	۶.۵
فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۵۷۴۵۰	۴۴۴۰۰	-۲۲.۷
فصل دین و مذهب	۲۹۹۲۲۸	۳۰۳۶۸۰	۱.۵
فصل رسانه	۱۵۱۵۳۰۰	۱۳۸۱۳۷۰	-۸.۴
فصل صنایع دستی	۱۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	-۹.۱
فصل فرهنگ و هنر	۴۱۳۳۴۰۰	۴۵۸۹۱۵۰	۱۱.۰

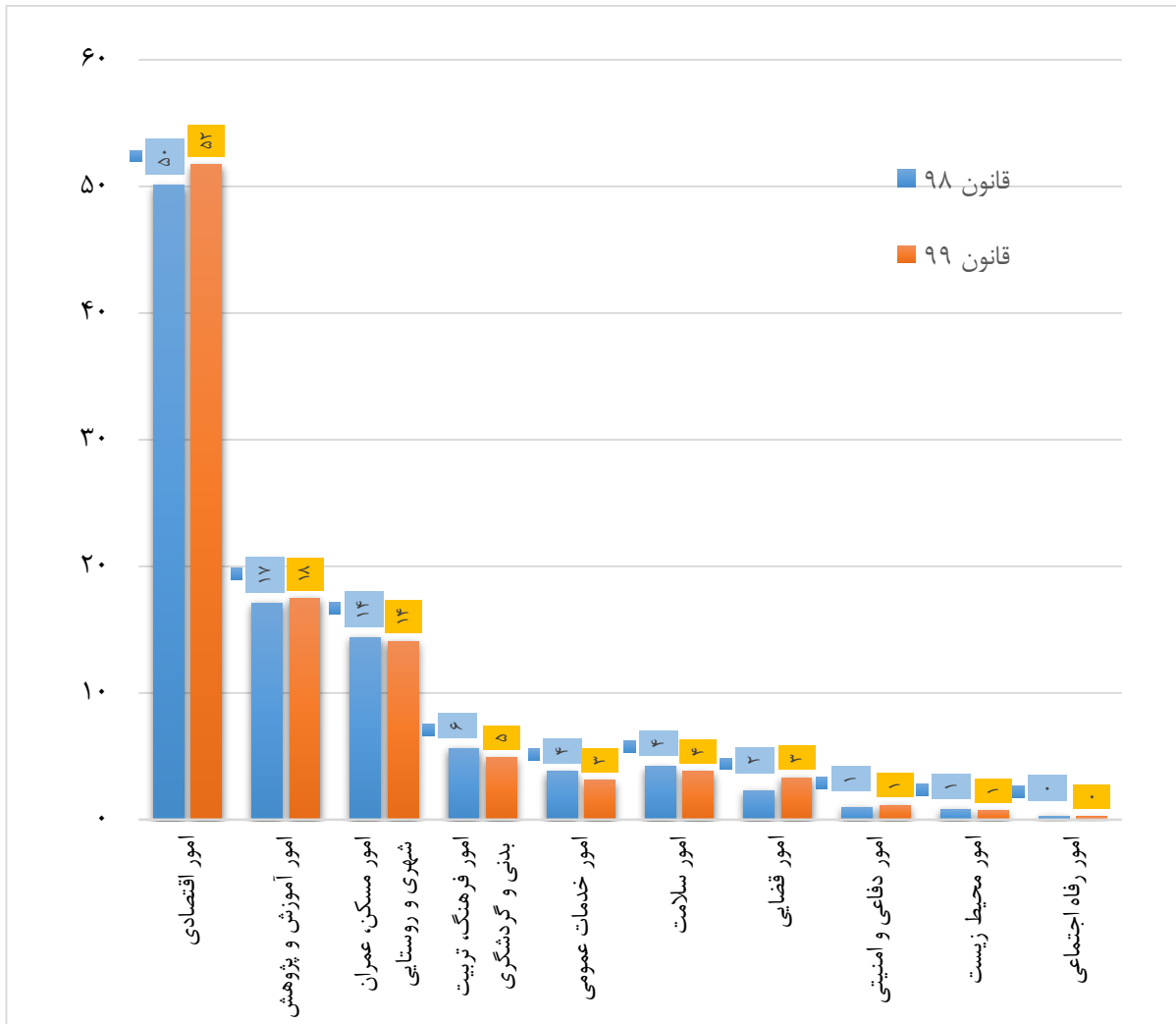
فصل	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
فصل گردشگری	۱۱۰۵۰۰۰	۱۱۷۰۰۰۰	۵.۹
فصل میراث فرهنگی	۳۷۹۰۷۰۰	۴۸۸۶۰۰۰	۲۸.۹
فصل ورزش و تفریحات	۶۰۰۷۰۰۰	۵۶۳۵۰۰۰	-۶.۲
امور قضایی	۷۲۴۷۵۳۲	۱۳۰۱۴۴۸۹	۷۹.۶
فصل اداره امور قضایی	۷۲۰۱۵۳۲	۱۲۹۶۸۴۸۹	۸۰.۱
فصل تحقیق و توسعه در امور قضایی	۴۶۰۰۰	۴۶۰۰۰	۰.۰
امور محیط‌زیست	۲۴۱۷۰۰۰	۲۷۱۶۳۰۰	۱۲.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور محیط‌زیست	۲۹۴۰۰۰	۴۷۲۰۰۰	۶۰.۵
فصل حفاظت از گونه‌های زیستی	۱۷۳۶۰۰۰	۱۸۶۶۲۵۰	۷.۵
فصل کاهش آلودگی	۲۸۷۰۰۰	۳۷۸۰۵۰	-۲.۳
امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۴۲۵۳۳۳۱۰	۵۴۵۳۵۴۳۳	۲۵.۳
فصل آب و فاضلاب	۲۱۷۰۵۶۰۰	۲۳۱۰۵۰۰۰	۶.۴
فصل تحقیق و توسعه در امور مسکن، عمران شهری و روستایی	۷۴۴۸۹۵	۸۷۰۰۰۰	۱۶.۸
فصل توسعه و خدمات شهری، روستایی و عشایری	۲۰۹۹۳۳۹۶	۳۰۳۶۴۴۳۳	۴۴.۶
فصل مسکن	۸۹۴۱۹	۱۹۶۰۰۰	۱۱۹.۲
جمع	۳۰۲۱۲۰۹۹۹	۳۸۵۸۶۹۰۲۲	۲۷.۷

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نمودار ۹: رشد اعتبارات طرح های پیوست شماره یک قانون ۱۳۹۹ نسبت به قانون ۱۳۹۸ به تفکیک امور مختلف (درصد)
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

در ادامه سهم امور مختلف از اعتبارات طرح های پیوست یک قانون بودجه سنواتی آمده است. همان گونه که از نمودار پیداست، سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای امور اقتصادی، امور قضایی، امور آموزش و پژوهش و امور دفاعی و امنیتی در قانون بودجه ۱۳۹۹ افزایش و سهم سایر امور کاهش یافته است.

نمودار ۱۰: سهم امور از اعتبارات طرح‌های پیوست یک در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

جهش در توسعه زیرساخت‌های کشور لازمه تحقق اهداف سند چشم‌انداز است که با توجه به افزایش روزافزون محدودیت‌های مالی، دولت‌ها به دنبال الگوهای مشارکت عمومی- خصوصی به منظور تکمیل و توسعه زیرساخت‌ها هستند. با ابقاء تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در قانون بودجه ۱۳۹۹ و به منظور اجرایی نمودن ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دستگاه‌های اجرایی مکلف شده‌اند از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی یا منابع داخلی از طریق انعقاد قرارداد در قالب قرارداد ماده ۱۹ با

بخش های خصوصی، تعاونی و شهرداری ها و دهیاری ها با اولویت بخش های خصوصی و تعاونی نمایند. همچنین در این تبصره به دولت اجازه داده شده است تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای هر دستگاه اجرائی مندرج در قانون بودجه ۱۳۹۹ را کسر و به ردیف شماره ۳۷-۵۵۰۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح ها و زیرطرح های همان دستگاه اجرائی مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱)، در قالب یارانه سود، وجوه اداره شده و یا کمک، برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد را برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. میزان اعتبار مدنظر و تعداد کلی پروژه های موضوع تبصره ۱۹ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۹ به تفکیک بخش های مهم مربوطه در جدول ۱۰ اشاره شده است.

جدول ۱۰: وضعیت پروژه های مشارکت عمومی - خصوصی موضوع تبصره ۱۹ قانون بودجه ۱۳۹۹

ردیف	عنوان بخش	تعداد پروژه	برآورد اعتبار تبصره ۱۹ (میلیون ریال)
۱	انرژی	۱۲	۲,۵۰۰,۰۰۰
۲	توسعه منابع آب	۱۶	۶,۶۸۰,۰۰۰
۳	آب و فاضلاب	۲۵	۳,۳۸۱,۰۰۰
۴	عمران شهری	۶	۵,۳۳۱,۰۰۰
۵	مجتمع بیمارستانی	۲۲	۳,۳۵۰,۰۰۰
۶	حمل و نقل	۱۷	۱۲,۵۳۷,۰۰۰
۷	کشاورزی	۲	۴۱۵,۰۰۰
۸	مجتمع های فرهنگی و هنری	۹	۸۴۷,۶۶۹
۹	زیرساخت صنعت	۲	۱,۱۸۲,۰۰۰
۱۰	آموزش و پرورش و فنی و حرفه ای	۲۸	۴۷۴,۵۹۷
۱۱	زیرساخت ورزشی	۵۸	۵۷۳,۵۴۳
۱۲	ارتباطات و فناوری اطلاعات	۲	۳,۰۵۰,۰۰۰
۱۳	میراث فرهنگی و گردشگری	۶۵	۹۰۳,۰۰۰
	مجموع	۲۶۴	۴۱,۲۱۴,۸۰۹

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

۲-۵- توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک

دستگاه‌های اجرایی اصلی

توزیع اعتبارات در قالب دستگاه‌های اجرایی یکی دیگر از انواع توزیع اعتبارات در قوانین بودجه سنواتی کشور است. دستگاه‌های اجرایی را می‌توان در دو بخش اصلی و تابعه طبقه‌بندی کرد. دستگاه‌های اجرایی تابعه دستگاه‌هایی هستند که از حیث ساختار تشکیلاتی، مأموریت و وظایف ذیل یکی از دستگاه‌های اجرایی اصلی قرار می‌گیرند. جدول ۱۱، توزیع اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) را به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد. میزان این اعتبارات در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، بالغ بر ۳۸۵ هزار میلیارد ریال مصوب شده است که این مقدار نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور (۳۰۲ هزار میلیارد ریال) ۲۷ درصد رشد داشته است. در بین دستگاه‌های اجرایی اصلی وزارتخانه‌ها راه و شهرسازی، نیرو، آموزش و پرورش، جهاد کشاورزی، علوم، تحقیقات، فناوری و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ترتیب بیشترین اعتبار و سهم از کل اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را در قانون بودجه ۱۳۹۹ به خود اختصاص داده‌اند. وزارت دادگستری، شورای عالی امنیت ملی، مرکز ملی فضای مجازی کشور، شورای نگهبان، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جز دستگاه‌هایی هستند که میزان اعتبارات مصوب آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ از رشد چشمگیری برخوردار بوده است؛ همچنین وزارتخانه‌های امور اقتصاد و دارایی، نفت و امور خارجه نیز نسبت به سال گذشته از حیث میزان اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رشد منفی مواجه شده‌اند.

جدول ۱۱: توزیع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) به تفکیک دستگاه‌های اجرایی اصلی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد و ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
بنیاد شهید و امور ایثارگران	۱۲	۲۹۰۴۳۵	۲۷۶۷۷۱	-۴.۷	۰.۰۷
بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	۳۸۲۹۸۳	۱۲۰۶۷۹۵۹	۱۷۳۳۱۰۰۰	۴۳.۶	۴.۴۹
جهاد دانشگاهی	۳۰۵۴۹۷	۴۱۳۶۲۹	۴۲۲۰۰۰	۲.۰	۰.۱۱
دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۱۰۵۷۸۱	۶۸۷۶۵۲۸	۱۱۷۳۳۴۰۷	۷۰.۶	۳.۰۴
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی	۶۰۷۹	۳۲۰۰	۳۲۰۰	۰.۰	۰.۰۰
دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری	۱۱۰	۱۵۰	۱۵۰	۰.۰	۰.۰۰
سازمان اداری و استخدامی کشور	۵۵۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۲۱۲۲۰۰	۵۱.۶	۰.۰۵

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد و ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران	۳۵۰۱۸۵	۲۵۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰	-۱۲.۰	۰.۰۶
سازمان انرژی اتمی	۱۰۴۰۷۲ ۶۰	۶۶۳۷۳۲۵	۸۵۵۱۰۰۰	۲۸.۸	۲.۲۲
سازمان برنامه و بودجه کشور	۶۴۱۵۱۲	۸۵۴۸۱۵	۸۹۱۲۰۰	۴.۳	۰.۲۳
سازمان تبلیغات اسلامی	۵۱۷۹۷	۵۳۴۸۰	۷۸۴۸۰	۴۶.۷	۰.۰۲
سازمان حفاظت محیط زیست	۱۸۳۵۳۲ ۲	۲۴۴۳۰۰۰	۲۷۵۷۳۰۰	۱۲.۹	۰.۷۱
سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران	۱۵۷۶۰۲ ۶	۱۴۸۵۱۰۰	۱۳۵۸۱۷۰	-۸.۵	۰.۳۵
سازمان ملی استاندارد	۵۳۵۰۰	۳۸۰۰۰	۳۸۸۰۰	۲.۱	۰.۰۱
ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	۴۰۶۹۴۵	۶۵۳۶۳۶	۸۱۳۶۰۰	۲۴.۵	۰.۲۱
ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران	۷۱۹۴۵۰	۳۳۷۷۱۷	۳۵۸۷۱۷	۶.۲	۰.۰۹
ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۳۹۲۰	۶۰۴۱	۶۰۴۱	۰.۰	۰.۰۰
شورای برنامه ریزی مدیریت حوزه های علمی خراسان	۲۷۵۴۸	۲۲۰۰۰	۲۰۰۰۰	-۹.۱	۰.۰۱
شورای سیاست گذاری حوزه های علمی خاوران	۱۳۳۶۱۷	۱۶۷۰۰۰	۱۴۵۰۰۰	-۱۳.۲	۰.۰۴
شورای عالی امنیت ملی	۵۰۰	۸۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۲۵.۰	۰.۰۰
شورای نگهبان	۰	۲۱۰۰۰۰	۳۸۰۰۰۰	۸۱.۰	۰.۱۰
شورای عالی حوزه های علمی	۵۶۱۵۱	۶۳۰۰۰	۵۵۰۰۰	-۱۲.۷	۰.۰۱
کمیته ملی المپیک ایران	۲۲۱۲	۲۱۰۰۰	۲۱۰۰۰	۰.۰	۰.۰۱
مجلس شورای اسلامی	۷۴۰۱۹۷	۷۵۰۱۰۰	۷۰۰۶۴۰	-۶.۶	۰.۱۸
مجمع تشخیص مصلحت نظام	۲۶۴۲	۴۳۰۰	۴۳۰۰	۰.۰	۰.۰۰
مرکز ملی فضای مجازی کشور	۶۷۷۲	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۰۰.۰	۰.۰۱
معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور	۱۱۵۷۷	۹۰۰۰	۹۰۰۰	۰.۰	۰.۰۰
نهاد ریاست جمهوری	۵۴۸۹۴۲	۴۱۹۶۰۰	۳۷۸۹۰۰	-۹.۷	۰.۱۰
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها	۲۲۵۶	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۰.۰	۰.۰۰
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱۴۶۶۳۶ ۳	۲۲۰۸۳۲۴	۳۰۹۷۷۰۷	۴۰.۳	۰.۸۰

عنوان دستگاه اجرایی اصلی	عملکرد و ۱۳۹۶ ۱۳۹۷	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۸	مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)	سهم اعتبارات دستگاه از کل اعتبارات قانون بودجه سال ۱۳۹۹ (درصد)
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۷۱۱۱۰	۸۵۷۱۰۰	۸۱۶۸۰۰	-۴.۷	۰.۲۱
وزارت امور اقتصادی و دارایی	۳۱۱۱۱۲ ۴	۳۵۰۸۵۰۰	۲۹۷۷۳۳۶	-۱۵.۱	۰.۷۷
وزارت امور خارجه	۷۸۶۴۱۰	۸۴۶۷۰۲	۳۴۰۷۰۸	-۵۹.۸	۰.۰۹
وزارت آموزش و پرورش	۲۷۷۱۵۲ ۸۸	۳۱۹۶۱۹۰۳	۴۴۴۸۳۱۰۰	۳۹.۲	۱۱.۵۳
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۲۱۸۱۹۴ ۴۸	۱۵۴۹۶۳۴۹	۱۵۷۳۱۳۴۴	۱.۵	۴.۰۸
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۹۵۹۹۹۶	۱۲۰۳۷۹۷	۱۲۹۰۳۰۰	۷.۲	۰.۳۳
وزارت جهاد کشاورزی	۳۷۱۱۰۹ ۷۰	۲۲۰۱۸۷۴۷	۲۴۵۷۲۳۹۷	۱۱.۶	۶.۳۷
وزارت دادگستری	۶۵۴۳۴	۲۴۸۵۰۰	۵۷۹۰۰۰	۱۳۳.۰	۰.۱۵
وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱۱۳۲۸۷ ۵	۴۶۸۸۳۱	۸۲۹۹۷۰	۷۷.۰	۰.۲۲
وزارت راه و شهرسازی	۱۷۵۱۰۱ ۰.۷۰	۷۷۸۹۸۴۲۲	۱۱۴۲۳۷۷۸ ۶	۴۶.۶	۲۹.۶۱
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۲۸۵۹۲۱ ۶	۲۴۵۶۹۰۴	۲۴۵۲۴۶۸	-۰.۲	۰.۶۴
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۱۹۲۴۰۲ ۰.۴	۱۵۴۹۱۳۸۳	۱۷۳۸۷۵۴۱	۱۲.۲	۴.۵۱
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۳۷۱۰۹۰ ۶	۳۰۵۱۴۲۰	۳۳۶۴۳۵۰	۱۰.۳	۰.۸۷
وزارت کشور	۱۵۶۷۳۵ ۶۷	۱۰۶۸۷۷۵۲	۱۵۰۰۶۱۸۴	۴۰.۴	۳.۸۹
وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۴۹۲۹۱۲ ۶	۴۷۳۰۶۰۰	۵۸۹۷۰۰۰	۲۴.۷	۱.۵۳
وزارت نفت	۱۳۳۰۰۰	۳۴۱۰۰۰	۲۴۵۰۰۰	-۲۸.۲	۰.۰۶
وزارت نیرو	۹۸۲۲۷۵ ۸۷	۶۸۹۶۱۶۵۰	۸۰۷۰۴۰۵۵	۱۷.۰	۲۰.۹۱
وزارت ورزش و جوانان	۶۸۱۵۸۰ ۴	۵۴۴۷۰۰۰	۵۰۵۱۰۰۰	-۷.۳	۱.۳۱
جمع	۴۵۳۶۰۴ ۶۹۸	۳۰۲۱۲۰۹۹ ۹	۳۸۵۸۶۹۰۲ ۲	۲۷.۷	۱۰۰.۰۰

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹

۲-۶- اعتبارات متفرقه

عدم امکان تفکیک اعتبار برحسب امور، فصول و برنامه و گاهی مشکل شناسایی دستگاه اجراکننده باعث شده بخشی از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای به صورت اعتبارات متفرقه پیش بینی شود. در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، اعتبارات متفرقه به دو بخش اعتبارات متفرقه دستگاه های ملی بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد ریال و اعتبارات ردیف های متفرقه (جدول شماره ۹) بالغ بر ۲۶۸ هزار میلیارد ریال تقسیم شده است؛ بنابراین کل اعتبارات متفرقه تملک دارایی های سرمایه ای در قانون بودجه برابر با ۳۶۵ هزار میلیارد ریال بوده که ۴۸/۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافته است.

جدول ۱۲: اعتبارات متفرقه مربوط تملک دارایی های سرمایه ای (میلیون ریال)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
اعتبارات متفرقه دستگاه های اجرایی ملی	۱۰۹۲۳۰۷۶۸	۹۶۹۹۳۷۸۰	- ۱۱/۲
اعتبارات متفرقه (جدول ۹ ماده واحده)	۱۳۹۰۴۸۱،۶۶۳	۲۶۸،۳۱۷،۰۲۱	۹۲/۳
جمع	۲۴۸۷۱۲۴۳۱	۳۶۵۳۱۰۸۰۱	۴۶/۸

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

نکته قابل توجه پیرامون اعتبارات متفرقه، افزایش ۹۲/۳ درصدی سرجمع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ردیف های متفرقه (جدول شماره ۹ ماده واحده) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال قبل است که از دلایل آن می توان به اضافه شدن ردیف هایی با اعتبارات چشمگیر در قانون امسال نسبت به سال قبل اشاره کرد.

در جدول ۱۲ به برخی از مهم ترین ردیف های اعتباری که در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به جدول ۹ ماده واحده اضافه شده و یا در قانون بودجه سال های قبل وجود داشته و امسال هم تکرار شده اند، اشاره شده است. مجموع اعتبارات مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری و رئیس جمهور، ۱۰۸۰۰ میلیارد ریال است که نسبت به سال قبل تغییری نکرده است. میزان اعتباری که برای تأمین زیرساخت ها و یارانه سود تسهیلات مسکن مهر و توسعه حمل و نقل عمومی در قالب یارانه در نظر گرفته شده، ۹۴۰۰ میلیارد است که نسبت به سال قبل با رشد ۱۷/۵ درصدی مواجه شده است. دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ برای توزیع عادلانه منابع و محرومیت زدایی اعتباراتی در جدول شماره ۹ مصوب کرده است، به طوری که ۲۰ هزار میلیارد برای رفع محرومیت و سازندگی شامل تأمین آب شرب، احداث جاده های روستایی، ساماندهی حاشیه نشینی و پیشرفت و آبادانی مناطق محروم در اختیار بسیج سازندگی قرار خواهد گرفت؛ همچنین ۱۱۰ میلیارد ریال با هدف توسعه خدمات و تکمیل زیرساخت های مناطق کمتر توسعه یافته، حاشیه ای و بحرانی در اختیار سازمان برنامه

و بودجه، ۵ هزار میلیارد ریال با هدف کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آب‌رسانی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی در اختیار معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور، ۲۵۰۰ میلیارد ریال با هدف مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت مناطق محروم در اختیار سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران قرار خواهد گرفت. قانونگذار در بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به دولت اجازه داده تا مبلغ دو میلیارد و هفتصد و نود و پنج میلیون یورو از منابع ورودی سال ۱۳۹۹ صندوق توسعه ملی را به صورت تسهیلات ارزی برداشت کند و در موارد مشخصی به مصرف برساند؛ به طوری که طرح‌های آبیاری تحت فشار و نونین (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال)، طرح‌های آب‌رسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن (تا سقف ۱۵ هزار میلیارد ریال) و طرح‌های آب و فاضلاب شهر اهواز (تا سقف ۷۵۰۰ میلیارد ریال) از جمله موارد مصرفی این بند هستند که امسال به طور ویژه مورد توجه قرار گرفته‌اند. سال ۱۳۹۹ و نیمی از سال ۱۴۰۰ آخرین سال‌های دولت دوازدهم به حساب می‌آید، از این رو همانند دولت‌های قبلی، رویکرد اتمام طرح‌های نیمه تمام اولویت‌دار و قابل اختتام در سال‌های آخر به یکی از مهم‌ترین سیاست‌های دولت در قبال طرح‌های عمرانی مبدل شده است؛ به همین منظور اعتباری به میزان ۴۱ هزار میلیارد ریال با عنوان کمک به اتمام طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی قابل اختتام در سال ۱۳۹۹ اختصاص یافت. اعتبارات مندرج در جدول ۱۲ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور توزیع و پس از ابلاغ اعتبار و مبادله موافقت‌نامه به هزینه گرفته خواهد شد.

جدول ۱۳: گزیده‌ای از عناوین و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه مربوط به جدول شماره ۹ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
۵۱۰۰۰۰ اعتبارات خاص و پیش‌بینی نشده	اعتبار طرح‌های مربوط به تعهدات سفرهای مقام معظم رهبری	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۰
	اعتبار طرح‌های مربوط به سفرهای رئیس جمهور	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰
۵۲۰۰۰۰ اعتبارات یارانه‌ها	تأمین زیرساخت و یارانه سود تسهیلات مسکن مهر و روستایی	۴,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۵
	یارانه و کمک زیان حمل و نقل عمومی ریلی، قطار شهری	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰	۱۰
۵۳۰۰۰۰	اعتبارات موضوع واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه تمام، تکمیل شده و آماده بهره‌برداری دولت	۱۰۲,۸۸۰	۹۵۰,۰۰۰	۸۲۳/۴

شماره طبقه بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
	شرکت سهامی راه آهن جمهوری اسلامی ایران - توسعه و نوسازی و تکمیل طرح های شبکه ریلی	۲,۸۸۷,۷۷۰	۳,۷۲۸,۰۰۰	۲۹/۱
	سازمان حفاظت محیط زیست صندوق ملی محیط زیست - (ایجاد تأسیسات منطقه ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی با اولویت مشارکت بخش خصوصی)	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۹,۵۰۰,۰۰۰	- ۵
	اعتبارات موضوع ماده (۳۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۲۰,۵۷۱,۰۶۰	۲۸,۰۱۲,۰۰۰	۳۶/۲
	بسیج سازندگی - رفع محرومیت و سازندگی شامل تأمین آب شرب، احداث جاده های روستایی، ساماندهی حاشیه نشینی و پیشرفت و آبادانی منطق محروم	-	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح های آبیاری تحت فشار و نوین - موضوع بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح های آبخیزداری و آبخوانداری - موضوع بند (ه) تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح های آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه های آن - موضوع بند (ه) تبار ۴ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹	-	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-
	طرح های آب و فاضلاب شهر اهواز ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ - موضوع بند (ه) تبصره ۴	-	۷,۵۰۰,۰۰۰	-
۵۵۰۰۰۰ اعتبارات ردیف های موردی (موقت)	سازمان برنامه و بودجه کشور - توسعه خدمات و تکمیل زیرساخت های مناطق کمتر توسعه یافته، حاشیه ای و بحرانی	۱,۲۰۰,۰۰۰	۱,۱۴۰,۰۰۰	- ۵
	اعتبارات مطالعه و احداث قطارهای حومه ای جدید موضوع جدول شماره ۱۵	۵۵,۰۰۰	۵۲,۲۵۰	- ۵
	مطالعه، راهبری و ایجاد زیرساخت های توسعه منطقه مکران (شهرستان های: چابهار، کنارک، نیک شهر، قصر قند، جاسک، سیریک، میناب، بشاگرد)	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵,۷۰۰,۰۰۰	۴۷۰
	طرح های مطالعاتی و اجرایی - موضوع جدول شماره ۲۰	۵۶۰,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	- ۱/۸

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه ۱۳۹۸	قانون بودجه ۱۳۹۹	رشد (درصد)
	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور- کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آبرسانی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی	۲,۵۰۵,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۹۹/۶
	تعهدات پرداخت نشده بودجه مصوب سال‌های قبل، موضوع مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی کشور و اعتبارات تکمیلی طرح‌های خاتمه یافته سنوات قبل	۵,۲۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	- ۳/۸
	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران- بابت مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری با اولویت مناطق محروم	۴,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	- ۳۷/۵
	تأمین یارانه تسهیلات و ایجاد زیرساخت‌های توسعه پایدار شرق و غرب کشور	۸۰۰,۰۰۰	۷۶۰,۰۰۰	- ۵
	سازمان برنامه و بودجه- مهندسی ارزش طرح‌های مهم	-	۵۰۰,۰۰۰	-
	اجرای طرح‌های مهار و تنظیم آب‌های مرزی و احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی متناظر	-	۱۱,۰۰۰,۰۰۰	-
	کمک به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی که امکان اتمام آنها در سال ۱۳۹۹ وجود دارد	-	۴۱,۰۰۰,۰۰۰	-

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و محاسبات نگارنده

۲-۷- جداول مرتبط با طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۹۹

در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ردپا و اثر طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای را علاوه بر موارد اشاره شده، می‌توان در جداول ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ که در ماده واحده به جداول کلان معروفند، جستجو کرد.

جدول ۱۲- شامل ۲۲ طرح و با عنوان «طرح‌های قابل اجرا با مشارکت بخش خصوصی» هستند؛ گفتنی است در تبصره «۱۹» سازوکاری جهت جلب مشارکت بخش خصوصی برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در نظر گرفته شده است.

جدول ۱۵- با عنوان «مطالعه و احداث قطارهای حومه‌ای جدید موضوع جزء ۴ ردیف ۵۵۰۰۰ جدول شماره ۹ (ردیف‌های متفرقه)» شامل سه طرح «شبکه حمل و نقل ریلی مسافری حومه‌ای کلان‌شهر تهران»، «قطار

حومه‌ای تهران- پاکدشت و شریف‌آباد- گرمسار» و «قطار حومه‌ای کلان‌شهرها به شهرهای جدید (شهرهای جدید صدرا، سهند و شیری شهر)» و اعتباری برابر ۵۲ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است.

جدول ۱۸- این جدول با عنوان «توزیع اعتبارات واگذاری سهام و سهم‌الشرکه دولت» با ۱۲ ردیف و اعتباری برابر ۵۷۵۰ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است. یک ردیف از ردیف‌های دوازده‌گانه این جدول مربوط به طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای است. ردیف شماره ۶ با اعتباری معادل ۵۰۰ میلیارد ریال برای ۴۰ طرح درج شده است. شایان ذکر است، جدول شماره ۱۹ شامل طرح‌هایی است که خارج از پیوست شماره ۱ قانون بودجه ارائه شده‌اند.

جدول ۱۹- این جدول با عنوان «فهرست طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای دارای مجوز کمیسیون ماده (۲۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم (۲) با اولویت مناطق محروم موضوع ردیف (۶) جدول ۱۸» نیز با ۴۴ طرح و میزان اعتباری برابر ۵۰۰ میلیارد ریال به‌صورت سرجمع درج شده است.

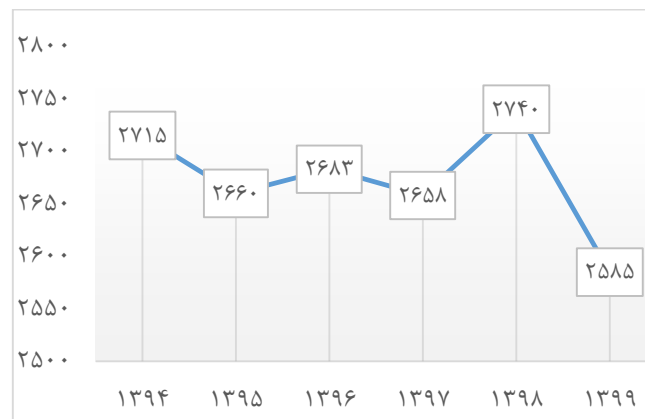
جدول ۲۰- این جدول با عنوان «طرح‌های مطالعاتی و اجرایی موضوع جزء ۱۰ ردیف ۵۵۰۰۰ جدول شماره ۹ (ردیف‌های متفرقه) سال ۱۳۹۹» با تعداد ۲۸۱ طرح با اعتباری برابر با ۵۵۰ میلیارد ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ درج شده است.

۲-۸- وضعیت خاتمه طرح‌های عمرانی

توجه به این نکته مهم است که پروژه‌های عمرانی معمولاً پرهزینه بوده و در دوره‌های زمانی طولانی انجام می‌شوند و بودجه پروژه‌های عمرانی نیز اغلب بخش زیادی از بودجه‌های سالانه را در بسیاری از کشورها به خود اختصاص می‌دهند. به‌علاوه، محدودیت زمان، یک محدودیت بسیار مهم و اجتناب‌ناپذیر است؛ زیرا جهان به‌سرعت در حال تغییر است و فرصت‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، حکومت‌ها و جوامع را در چالش رقابت‌ها و هم‌وردی‌های گسترده‌ای قرار می‌دهند. از این رو شروع و خاتمه طرح‌ها در زمان مناسب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس، در این بخش تعداد طرح‌های پیوست یک قوانین بودجه چند سال اخیر، تعداد طرح‌های خاتمه یافته در هر سال و منابع اعتباری مورد نیاز برای تکمیل طرح‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

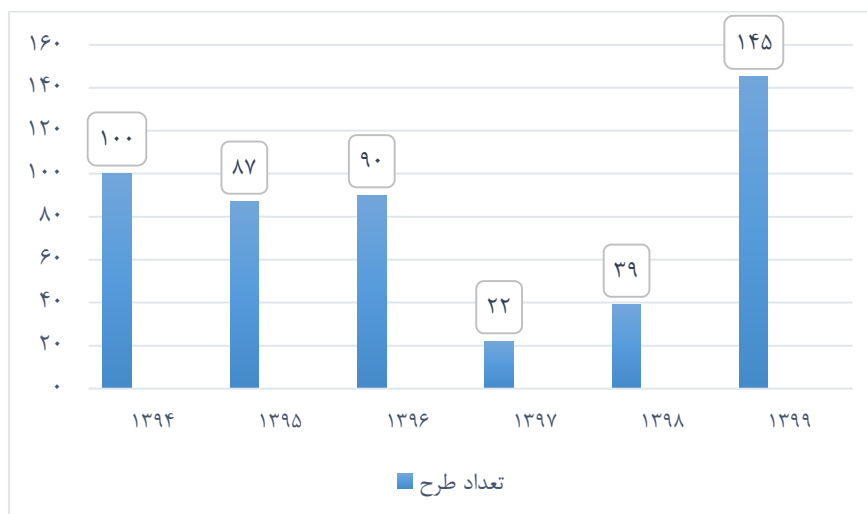
هرساله شاهد اتمام تعدادی از طرح‌های مندرج در پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی هستیم. از سال ۱۳۹۷ که تحریم‌های ظالمانه دوباره شروع و درآمدهای نفتی به‌شدت کاهش یافت، تخصیص منابع به طرح‌های عمرانی با مشکلاتی مواجه و باعث شد اتمام آنها هم از لحاظ زمان و هم تعداد به‌کندی پیش برود. مطابق

نمودار ۱۱، در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، جمعاً ۲۵۸۵ طرح در پیوست شماره یک گنجانده شده است که از نظر تعداد طرح‌ها نسبت به تعداد طرح‌های قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کشور (۲۷۴۰ طرح) تعداد ۱۵۵ طرح کاهش داشته است. البته این کاهش ممکن است به دلایلی اعم از اتمام واقعی طرح‌ها، ادغام طرح‌ها، اتمام سال خاتمه، اضافه شدن طرح‌های جدید و موارد دیگر صورت گرفته و لزوماً به معنای اتمام عملیات عمرانی طرح‌ها نیست؛ به همین دلیل نمی‌توان گفت که اختلاف تعداد طرح‌های دو سال متوالی به معنای اتمام واقعی طرح‌هاست. طی پنج سال اخیر، بیشترین تعداد طرح‌های عمرانی در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ وجود داشته است.

نمودار ۱۱: تعداد طرح‌های پیوست ۱ قوانین بودجه سنواتی و قانون بودجه سال ۱۳۹۹
 مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

در سال ۱۳۹۷ تنها ۲۲ طرح به اتمام رسید، این در حالی است که در سه سال متوالی قبل از آن، به‌طور میانگین هر سال ۸۰ طرح به اتمام رسیده بود. در سال ۱۳۹۸ تعداد ۳۹ طرح از طرح‌های پیوست شماره یک قانون بودجه خاتمه یافته یا می‌بایند. با توجه به رویکرد دولت در اتمام طرح‌های نیمه‌تمام اولویت‌دار قابل اختتام در سال‌های پایانی دولت و ارقام مندرج در پیوست شماره یک قانون ۱۳۹۹، پیش‌بینی می‌شود تعداد ۱۴۵ طرح در صورت تخصیص و ابلاغ اعتبار مصوب و پایداری و ثبات اقتصادی در سال ۱۳۹۹ خاتمه یابد. لازم به ذکر است که پیش‌بینی تعداد طرح‌های قابل خاتمه در سال‌های ۱۳۹۹ از روی سال خاتمه طرح‌هایی که در پیوست یک سال خاتمه آنها ۱۳۹۹ در نظر گرفته شده است.

نمودار ۱۲: تعداد طرح خاتمه یافته در هر سال

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

۳- مشکلات و چالش های پیش روی ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام

طرح های تملک دارایی های سرمایه ای که بخشی از بودجه عمومی را به خود اختصاص می دهند، به منظور توسعه زیرساخت های کشور به خصوص زیرساخت های عمرانی تعریف می شوند. مطابق بند (۱۰) ماده (۱) قانون برنامه و بودجه، طرح های تملک دارایی های سرمایه ای به مجموعه عملیات و خدمات مشخصی اطلاق می شود که بر اساس مطالعات توجیهی فنی، اقتصادی، اجتماعی توسط دستگاه اجرایی، طی مدت مشخص و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف های برنامه عمرانی پنج ساله اجرا می شوند. همان طور که در مقدمه این نوشتار اشاره شد، اجرای این طرح ها در سال های اخیر با مشکلات گوناگونی مواجه بوده که منجر به ناتمام ماندن بسیاری از آنها یا اتمام خارج از برنامه پیش بینی شده برخی دیگر گردیده است. تحریم های ظالمانه باعث شده منابع درآمدی دولت به شدت کاهش یابد و آن را با محدودیت منابع مواجه سازد. تعریف، اجرا و نگهداشت طرح های عمرانی طی سال های اخیر با مشکلات و چالش هایی روبه رو بوده که منشأ بسیاری از آن، به عوامل داخلی مربوط می شود و بسیاری دیگر هم مربوط به مسائلی است که عوامل خارجی در ایجاد آن نقش داشتند. موضوع غربالگری و اولویت بندی طرح های تملک دارایی سرمایه ای از سال ۱۳۸۴ در سازمان برنامه و بودجه مطرح بوده و در سال ۱۳۹۱ طرح مطالعاتی نیز در این زمینه تعریف شده است، به طوری که در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ طرحی با عنوان « ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای » به عنوان طرح مطالعاتی

تعریف و عملیاتی شده است. در این بخش سعی شده تا به برخی از مسائل، مشکلات و چالش‌های پیش روی طرح‌های عمرانی کشور پرداخته شود.

با بررسی اسناد موجود، اخذ نظر از دفاتر بخشی سازمان و دستگاه‌های اجرایی، مسائل و مشکلات طرح‌های عمرانی را می‌توان در دو بخش عملیاتی شامل دوره پیدایش و تصویب، فرایند اجرا و فرایند نظارت و بهره‌برداری و بخش ساختاری مطابق جدول زیر طبقه‌بندی و ارائه کرد.

جدول ۱۴: مسائل و مشکلات بخش عملیاتی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

مسائل و مشکلات	محور
ارتباط ضعیف پیدایش طرح‌های عمرانی با طرح‌ها و پروژه‌های پیشنهادی برنامه‌های توسعه بالادستی (برنامه آمایش و برنامه‌های کالبدی) و برنامه‌های عمرانی پنج ساله کشور	دوره پیدایش و تصویب
ضعف مطالعات در فرایند نیازسنجی و امکان‌سنجی اولیه	
عدم توجیه اصولی طرح‌ها (توجیه فنی، اقتصادی، زیست‌محیطی و مالی و غیره) و عدم دسترسی کارشناسان به این مطالعات برای نقد و بررسی بیشتر	
تقلیل مطالعات توجیهی از گامی ضروری به موضوعی زینتی	
افزایش تعداد طرح‌های جدید در قوانین بودجه سنواتی علی‌رغم ممنوعیت‌های قانونی	
شتاب‌زدگی در شروع عملیات طرح‌های عمرانی (اصطلاحاً زخمی کردن طرح)	
عدم حصول اطمینان از تأمین مالی مورد نیاز اجرای طرح‌های عمرانی در زمان تصویب	
تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی در تصویب طرح‌ها یا پروژه‌های جدید علی‌الخصوص در مجلس شورای اسلامی	
درج عناوین طرح‌های عمرانی با ماهیت مطالعه و اجرا به صورت هم‌زمان	
عدم شفافیت تعاریف طرح و پروژه و عدم برآورد صحیح و قابل قبول هزینه‌های اجرایی طرح‌ها	
مشخصات محدود طرح‌ها (عدم سنخیت عنوان طرح با اهداف کمی طرح، واحد و مقدار)	
عدم وجود زمان پیش‌بینی شده برای اجرای طرح	
عدم سیر کامل دستورالعمل‌های مصوبه کمیسیون ماده ۲۳ برای توجیه‌پذیری طرح‌های عمرانی	
عدم وجود شرح عملیات مناسب برای هر پروژه	
عدم وجود مشخصات فنی مناسب برای هر طرح‌ها و پروژه‌های ذیل آن	
افزایش طول دوره حضور و اختیارات مجریان طرح‌ها به تناسب تطویل دوره اجرای طرح‌ها (عدم تناسب حجم پروژه با دامنه اختیارات مجری)	فرایند اجرا
ضعف جدی دستگاه‌های اجرایی در شناخت صحیح ضوابط و روش‌های قانون برگزاری مناقصات و آیین‌نامه‌ها	

مسائل و مشکلات	محور	
عدم شناخت و تعیین موضوع معامله و شرایط قراردادی در طرح‌های عمرانی به‌وسیله کارفرما		
وجود روابط غیرشفاف و گاهی غیرسالم در ارجاع کارها و نبود سامانه‌های فعال اطلاع‌رسانی مناقصات و اطلاع‌رسانی قراردادها		
عدم رعایت حوزه‌های ده‌گانه مدیریت پروژه (مدیریت ریسک، مدیریت زمان و غیره) و مدیریت طرح در دوره اجرا		
نبود روش‌های مهندسی و مدیریت ارزش سامان‌یافته و اثربخش در دوره اجرا		
نبود توازن بین منابع در دسترس و اعتبارات مورد نیاز طرح‌های عمرانی مصوب (عدم تخصیص اعتبارات سالیانه)		
عدم اولویت‌بندی طرح‌های ذیل هر برنامه یا بین پروژه‌های هر طرح		
اجرای طرح‌های غیرمرتبط با وظایف اصلی دستگاه‌های اجرایی		
تمایل شدید به واگذاری کارها در اشکال غیررقابتی مثل مناقصه محدود یا ترک تشریفات مناقصه		
ورود شرکت‌ها و نهادهایی با ماهیت لغزان و مبهم و بعضاً وابسته به قدرت و به وجود آمدن انحصار در اجرای طرح‌های عمرانی		
ضعف در نظام فنی و اجرایی کشور		
عدم انسجام و طبقه‌بندی صحیح رشته‌های ارزیابی کیفی (صلاحیت) عوامل اجرایی		
نبود ضوابط مشخص، علمی و کارآمد در انتخاب مجریان پروژه		
تمایل دستگاه‌های اجرایی به استفاده از اجرای پروژه به شیوه امانی و توسل به انواع روش‌های غیررقابتی و غیرشفاف در واگذاری طرح‌ها		
عدم توجه به رویکردهای نوین مدیریت پروژه از جمله مدیریت سبک پروژه در راهبری طرح‌های عمرانی		
افزایش زمان اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها در اثر افزایش سالانه طرح‌ها و پروژه‌ها		
عدم رعایت مسائل فنی، عدم مطالعه کافی، اجرای طرح‌های مشابه در مناطق گوناگون بدون در نظر گرفتن شرایط و برآورد هزینه اجرای طرح در ابتدای شروع طرح		
خسارت به بخش خصوصی (مشاور و پیمانکار) در پی توقف یا تطویل اجرای طرح‌های عمرانی و ایجاد تعهد مالی جدید برای دولت		
عدم دقت و واقعی نبودن پیشرفت فیزیکی طرح‌ها		
عدم تطابق واقعیت اجرایی پروژه با قانون یا موافقت‌نامه		
عدم استقرار نظام جامع کنترل پروژه و طرح و عدم توجه به حوزه‌های دانشی ده‌گانه مدیریت پروژه در فرایند نظارت و بهره‌برداری		فرایند نظارت و بهره‌برداری
تقطیع نامناسب مقاطع پروژه و نداشتن تناسب با طول دوره آن		
عدم توجه به نظام‌های بیمه‌ای برای آمادگی در مقابل مخاطرات و ریسک‌های پروژه		

مسائل و مشکلات	محور
مغفول ماندن نظام بهره‌برداری در نظام فنی و اجرایی کشور و به‌مراتب در بهره‌برداری طرح‌های عمرانی	
نبود نظارت راهبردی و عملیاتی کافی، جدی و فراگیر بر اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها	
گسست میان حلقه‌های علمی و اجرایی در مدیریت و پیشبرد طرح‌ها و پروژه‌ها	
ناهماهنگی دستگاه‌های اجرایی در اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های عمرانی	
عدم پاسخگویی مناسب دستگاه‌های اجرایی در زمینه ارائه گزارش نظارتی	
عدم کارایی سیستم نظارت مبتنی بر ارائه گزارش مستمر و دقیق از سوی دستگاه اجرایی	

جدول ۱۵: مسائل، مشکلات و چالش‌های پیش رو بخش ساختاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

مسائل و مشکلات
وابستگی شدید تأمین اعتبارات عمرانی به درآمدهای نفتی
نبود بسترهای لازم برای مشارکت بخش‌های غیردولتی در اجرای طرح‌های عمرانی
تداوم نقش تصدی‌گری دولت در اجرای طرح‌ها
ابهام و عدم شفافیت وظایف و مأموریت‌های دستگاه‌های اجرایی با قلمروهای اقتصادی
تمایل به تمرکز امور در بخش‌های ستادی دستگاه‌های اجرایی و عدم آمادگی برای واگذاری عملیات اجرایی به دستگاه‌های تابعه در سطح شهرستان و استان به‌ویژه در خصوص طرح‌های ملی
انحراف منابع از طریق پیش‌بینی ردیف‌های متفرقه در بودجه‌های سنواتی
ضعف در برقراری ارتباط منطقی بین اهداف کمی و کیفی برنامه‌های توسعه و برنامه سالیانه دستگاه‌های اجرایی
وجود طرح‌های مستمر در قوانین بودجه سنواتی (فاقد زمان اتمام و معلوم نبودن برنامه زمانی طرح)
وجود طرح‌های قدیمی و ناتمام (طولانی بودن عمر طرح‌ها)
عدم جذابیت اوراق مشارکت برای بخش خصوصی (عدم تضمین پرداخت سود، کاهش ارزش پولی کشور و کاهش ارزش اوراق)
به‌روز نبودن اعتبار سال‌های بعد طرح‌های عمرانی
عدم وحدت رویه در رویکرد ذی‌حساب‌های طرح‌های عمرانی
عدم هزینه‌کرد اعتبارات عمرانی دستگاه‌های پژوهشی و دانشگاه‌ها در طرح‌های مربوطه و رسوب نقدینگی در حساب‌های بانکی
وجود طرح‌هایی با ماهیت واقعی هزینه‌ای در میان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
عدم شفافیت هزینه‌کرد اعتبارات متفرقه مربوط به طرح‌های عمرانی
عدم تعیین تکلیف طرح‌هایی که در راستای اجرای اصل ۴۴ و یا ضرورت اجرا توسط مشارکت بخش عمومی - خصوصی طبقه‌بندی شده‌اند.
عدم ارتباط بین سامانه قانون و موافقت‌نامه، تخصیص و نظارت (نبود سیستم یکپارچه تهیه، اجرا و نظارت)
اتلاف منابع محدود و عدم تخصیص بهینه منابع
افزایش بیکاری عوامل انسانی و تعطیلی ماشین‌آلات و تجهیزات فنی به دلیل عدم تأمین اعتبارات کافی
افزایش هزینه‌های تمام شده در اثر افزایش میانگین وزنی زمان اتمام طرح‌های نیمه‌تمام

مسائل و مشکلات
اثر تورمی و تشدید آن در پی اتمام طرح‌های عمرانی در زمانی غیر از زمان برنامه‌ریزی شده
کاهش بازدهی سرمایه در اثر برتری دوره احداث طرح‌ها به دوره بهره‌برداری آن
کاهش بهره‌وری بخش دولتی و خصوصی در اثر طولانی شدن نامعقول دوره‌ی احداث طرح‌ها
کاهش نرخ رشد اقتصادی در اثر کاهش بازدهی سرمایه و کاهش بهره‌وری
کاهش نسبی رفاه و توزیع درآمد در اثر کاهش نرخ رشد اقتصادی
نارضایتی اجتماعی در اثر افزایش زمان احداث طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی
بی‌اعتمادی مردم به کفایت سیاستمداران و کاهش اعتبار حاکمیت
تغییرات مجلس در طرح‌های عمرانی (افزایش اعتبار، تغییر عناوین طرح، افزایش اهداف کمی و تغییر حجم عملیات، احیای اعتبار برای طرح‌هایی که به اتمام رسیده است، افزودن تعداد زیادی طرح به جدول ۱۹ و ۲۰ ماده واحده)
عقب ماندن طرح‌ها از تغییرات تکنولوژی
عدم تمرکز آمار و اطلاعات طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی کشور

۴- راهکارهای ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای

با توجه به مباحث مطرح شده می توان اذعان کرد که روال فعلی تصویب، اجرا و نظارت طرح ها و پروژه های عمرانی مطلوب نبوده و مشکلات عدیده ای را در بخش های مختلف باعث شده است؛ به طوری که برای اصلاح وضع موجود تنها اصلاحات جزئی کارساز نبوده و باید به صورت هدفمند و طی دوره های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت اقدام به حل این مسائل و مشکلات کرد.

با مرور مبانی و تجارب موجود در این زمینه و مصاحبه با خبرگان (معاونان و کارشناسان مرتبط با طرح های عمرانی در سطح دستگاه های اجرایی، دفاتر بخشی و واحدهای استانی سازمان برنامه و بودجه کشور) و جمع بندی نظراتشان، اهم راهکارهای ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در سه محور کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت به شرح زیر ارائه می شود.

• کوتاه مدت

- هم راستایی تعریف و پیدایش طرح های تملک دارایی های سرمایه ای با برنامه های توسعه علی الخصوص برنامه های آمایش ملی و استانی برای داشتن الگویی متوازن و پایدار در سراسر پهنه کشور.
- تعیین ارتباط شفاف بین طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در قوانین بودجه سالیانه (اعم از ملی و استانی) و اهداف کمی برنامه های توسعه.
- خودداری از تصویب طرح های جدید بدون حصول اطمینان از نیاز واقعی، تأمین منابع و توجیه پذیری.
- غربالگری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای بر اساس الزامات و سیاست های حاکمیت و نیازهای روز.
- الزام به اولویت بندی طرح ها و پروژه ها و تخصیص اعتبارات سالیانه بر مبنای آن.
- الزام دستگاه ها به واگذاری طرح ها و پروژه ها و پیش بینی معافیت ها و مکانیسم های تشویقی برای تسریع در آن.
- مجزا کردن اعتبارات مورد نیاز انجام مطالعات و عملیات اجرایی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای.

• میان مدت

- تنوع بخشی به منابع تأمین مالی اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای.
- محدود کردن سقف اعتبارات ردیف های متفرقه در قوانین بودجه سنواتی.

- بازبینی توجیه اقتصادی طرح های نیمه تمام تملک دارایی های سرمایه ای.
- محدود کردن استفاده از شیوه امانی اجرای طرح ها و پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای.
- ایجاد سامانه برخط (online) گزارش نظارت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای.
- فراهم آوردن زمینه استفاده از نتایج گزارش های نظارتی در تخصیص اعتبار.
- ساماندهی (حذف یا تعدیل عملیات و غیره) طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در شروع برنامه های پنج ساله توسعه بر مبنای قلمرو و فعالیت های اقتصادی دولت بر اساس سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی (بازنگری در وظایف دولت و دستگاه های اجرایی).
- تمرکززدایی از طریق واگذاری امور اجرایی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای به دستگاه های تابعه استانی.

• بلندمدت

- اصلاح و به روز کردن نظام فنی و اجرایی کشور.
- تدوین ضوابط انتخاب مجریان پروژه و الزام دستگاه های اجرایی به رعایت آن.
- اصلاح عملیات اجرایی و به کارگیری روش های ارزیابی مستمر طرح ها و پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای.

اقدام فوری و قاطع برای اصلاح فرایند تخصیص اعتبار طرح های تملک دارایی های سرمایه ای عمرانی باهدف جلوگیری از تزریق روزافزون پول به جامعه و پرهیز از آغاز طرح و پروژه های عمرانی جدید (جز در موارد بسیار ضروری و استثنایی) ضرورتی انکارناپذیر در کوتاه مدت است. این مهم با اقدامات میان مدت پیاده سازی فرایندها، سازوکارها و سامانه های اولویت بندی آنها و اقدام بلندمدت اصلاح نظام فنی و اجرایی طرح های عمرانی و زیرنظام های مربوطه می تواند به ساماندهی طرح های عمرانی جانی دوباره ببخشد. با بررسی روش های مختلف ساماندهی (غربالگری، اولویت بندی و بهینه سازی تخصیص منابع) طرح ها و پروژه های عمرانی و همچنین اخذ نظرات از دفاتر بخشی سازمان و با تأکید بر روش پیشنهادی «مرکز تسهیلات مشاوره پروژه های زیربنایی عمومی - خصوصی»^۱ و «آژانس همکاری های بین المللی ژاپن»^۲ فرایندی (در سطح کلان) طبق شکل ۲ برای ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی (طرح ها و پروژه های عمرانی) پیشنهاد می شود:

1. Public- Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF)
2. Japan International Cooperation Agency (JICA)

دسته‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها	گام اول
تعیین الزامات غربالگری	گام دوم
غربالگری طرح‌ها و پروژه‌ها (چندمرحله‌ای)	گام سوم
تعیین معیارهایی برای اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های مستعد	گام چهارم
انتخاب شاخص‌هایی برای سنجش معیارهای اولویت‌بندی	گام پنجم
تجمیع و استانداردسازی نتایج	گام ششم
اختصاص وزن‌ها و رتبه‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها	گام هفتم
تخصیص بهینه منابع بر اساس منابع موجود و امتیاز هر طرح و پروژه	گام هشتم

شکل ۲: فرایند پیشنهادی برای غربالگری، اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

گام‌های فرایند پیشنهادی به‌منظور ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به شرح زیر است:

گام اول: دسته‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها

به طور معمول ابتدایی‌ترین کار برای ساماندهی طرح‌های عمرانی، شناسایی و دسته‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های هدف است. طرح‌ها و پروژه‌ها را می‌توان با توجه به ویژگی‌ها (نوع طرح/ پروژه) و بستر نهادی، مقیاس عملکردی (ملی، استانی و محلی) و یا سایر موارد در انواع مختلف دسته‌بندی کرد؛ به طوری که طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی در نظام فنی و اجرایی کشور از لحاظ نوع پروژه شامل انواع مختلفی از جمله احداث، تجهیز، تعمیر، مرمت و بازسازی، تعهدات، توسعه، خدمات، طراحی تفصیلی، مطالعه بنیادی، مطالعه طراحی و نظارت است. از منظر بستر نهادی نیز، هریک از سازمان‌ها با توجه به ساختار سازمانی، مأموریت و وظایف خود، دسته‌بندی‌های مختلفی را برای طرح‌های و پروژه‌های مربوط به خود مشخص می‌کنند.

گام دوم: تعیین الزامات غربالگری

زمانی که با انبوه بالایی از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی جدید و نیمه‌تمام مواجه هستیم، ناگزیریم قبل از ورود به مرحله اولویت‌بندی، یک یا چند مرحله پیش غربالگری و غربالگری اولیه برای محدود ساختن طرح‌ها و پروژه‌های تحت بررسی اعمال کنیم. هدف اصلی از این مراحل عمدتاً شناسایی طرح‌ها و پروژه‌های ناسازگار با شرایط اولویت‌بندی و خارج کردن آنها از ادامه غربالگری است. برای این کار لازم است آمار و اطلاعات طرح‌ها و پروژه‌ها در قالب یک تیپ (حداقل اطلاعات مورد نیاز هر طرح یا پروژه به صورتی که تکمیل آن با اطلاعات موجود امکان‌پذیر باشد) از بخش‌های مربوطه گردآوری شود. معیارهای غربالگری عمدتاً باید ویژگی‌های کلان پروژه‌ها را هدف‌گیری کنند؛ به طوری که هرکدام از طرح‌ها و پروژه‌ها که یکی از معیارهای مدنظر را نداشته باشند، از ورود به مرحله بعد بازمانده و سایر طرح‌ها و پروژه‌ها وارد مرحله اولویت‌بندی خواهند شد. اصولاً تبیین این الزامات وظیفه بالاترین سطوح مدیریتی سازمان است.

گام سوم: غربالگری طرح‌ها و پروژه‌ها (چند مرحله‌ای)

بعد از دسته‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها و مشخص شدن الزامات و معیارهای غربالگری، فرایند غربالگری بین آن‌ها صورت می‌گیرد. همان‌طور که اشاره شد هرکدام از طرح‌ها و پروژه‌ها که یکی از الزامات یا معیارهای مدنظر را نداشته باشد از ورود به مرحله بعد بازمانده و عملاً از فهرست طرح‌ها و پروژه‌های مستعد اولویت‌بندی خارج خواهند شد. این دسته‌بندی می‌تواند در چند مرحله با در نظر گرفتن سازوکارهای مختلف انجام شود تا مستعدترین آن‌ها برای انجام فرایند اولویت‌بندی باقی بماند.

گام چهارم: تعیین معیارهایی برای اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های مستعد

پس از طی مراحل غربالگری، اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌های خروجی مراحل قبل (طرح‌های و پروژه‌های مستعد) می‌تواند در دستور کار قرار گیرد. هر سازمان می‌تواند متناسب با ساختار سازمانی، مأموریت و وظایف خود، معیارهایی را تعیین و به کمک آنها طرح و پروژه‌های خود را رتبه‌بندی کند. به عبارتی دیگر، در این مرحله معیارهای عمومی و اختصاصی مؤثر هر بخش باید برای انجام مرحله بعد شناسایی و دسته‌بندی شود.

گام پنجم: انتخاب شاخص‌هایی برای سنجش معیارهای اولویت‌بندی

ارزیابی هر معیار به یک سنجه مناسب احتیاج دارد. معیارها با تعدادی از شاخص‌های منتخب که دارای امتیاز عددی هستند، مرتبط‌اند؛ به طوری که این مقادیر عددی در مراحل بعدی جمع شده و سرانجام امتیاز طرح یا پروژه را تشکیل خواهد داد. شاخص‌های منتخب باید به خوبی تعریف شده، قابل اندازه‌گیری و هدفمند باشند.

سازمان مربوطه باید در کنار شناسایی معیارهای اولویت‌بندی مختص طرح‌ها و پروژه‌های خود، هر بخش شاخص‌های متناسب با آن را هم استخراج و تعریف کنند.

گام ششم: تجمیع و استانداردسازی نتایج

هنگامی که هر شاخص با یک مقدار در ارتباط باشد، می‌توان با جمع کردن مقادیر شاخص‌های مربوط به هر معیار، امتیاز معیار مورد نظر را محاسبه کرد. حداکثر مقدار هر معیار بسته به تعداد شاخص‌ها و سیستم‌های امتیازدهی مختص آنها متفاوت خواهد بود. به‌منظور ایجاد امکان مقایسه بین مقادیر فوق، آنها باید به یک واحد اندازه‌گیری استاندارد شوند. در این مرحله بسته به ماهیت معیارها و شاخص‌های مربوطه، از روش‌های خطی و هندسی برای استانداردسازی استفاده می‌شود. همچنین یکی از اقدامات مهم در فرایند غربالگری به‌طور عام و این مرحله به‌طور خاص، انتخاب روش مناسب برای مقابله با مشکل نبود اطلاعات است. به عبارتی وقتی اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه امتیاز یک شاخص در دسترس نیست، داده‌هایی که موجود نیستند باید با روش‌هایی جایگزین شوند. معمولاً اطلاعات موجود به‌طور قابل ملاحظه‌ای از یک طرح به طرح دیگر متفاوت است. برای اطمینان از جامعیت مجموعه داده‌ها، تعریف روشی برای جایگزینی اطلاعاتی که موجود نیستند؛ اجتناب‌ناپذیر است. روش انتخابی برای جایگزینی داده‌های ناموجود، اصولاً بر اساس ویژگی‌های فرایند و اهداف سازمان متصدی غربالگری، انتخاب می‌شود.

گام هفتم: اختصاص وزن‌ها و رتبه‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها

وزن‌دهی به معیارها برحسب سطوح اولویت، اقدامی است که در این مرحله انجام می‌شود. وزن‌ها باید بر اساس اولویت‌های سیاستی، اهمیت نسبی هر معیار را نشان دهند. این وزن‌ها اثرات معناداری بر رتبه‌بندی نهایی طرح‌ها خواهند داشت. برای انجام این مرحله از روش‌های مختلفی می‌توان بهره برد که روش دلفی، مدل‌های تصمیم‌گیری چندمعیار (AHP, ANP, TOPSIS) و در کنار آنها استفاده از ابزارهایی مانند مصاحبه و پرسشنامه از پرکاربردترین آن‌ها هستند. لازم به ذکر است تعداد طرح‌ها و پروژه‌های مدنظر، تعداد معیارها و زیرمعیارها همراه با شاخص‌های مربوطه، کمیت و کیفیت اطلاعات موجود، زمان در دسترس و غیره در انتخاب یک روش بهینه تعیین‌کننده است.

گام هشتم: تخصیص بهینه منابع بر اساس منابع موجود و امتیاز هر طرح و پروژه

با طی شش گام ذکر شده، برای هر طرح یا پروژه درنهایت یک امتیاز به دست می آید که این امتیاز اولویت و رتبه آنها را نسبت به سایر طرحها و پروژهها برای تخصیص منابع بر اساس اطلاعات موجود نشان می دهد، به طوری که متناسب با بودجه در دسترس، تخصیص منابع برای هر طرح صورت می گیرد.

- لازم به ذکر است در قسمت های بعدی این طرح، بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۹، گام های اول تا سوم چارچوب پیشنهادی به منظور غربالگری طرح تملک دارایی های سرمایه ای ملی (پیوست شماره ۱) عملیاتی شده است.

۵- اهم اقدامات انجام شده در سازمان برنامه و بودجه کشور

همزمان با شروع فرایند تهیه لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، با پیشنهاد امور پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت سازمان برنامه و بودجه کشور و موافقت ریاست سازمان، کارگروهی با عنوان «کارگروه تخصصی غربالگری و اولویت بندی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای» ذیل ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه با هدف افزایش بهره‌وری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای کشور تشکیل شد. برنامه ریزی برای جلوگیری از تطویل زمان اجرای طرح ها و پروژه های عمرانی، رفع موانع، مشکلات اعتباری در کنار محدودیت های تأمین منابع مالی پیش بینی شده و پیگیری مواردی از قبیل متضرر شدن بخش خصوصی، تحمیل هزینه های اضافی بر طرح، عدم تحقق اهداف مورد انتظار از اجرای طرح از مهم ترین دلایل تشکیل این کارگروه است. اعضای این کارگروه که به پیشنهاد امور پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت و تأیید معاون فنی، امور زیربنایی و تولیدی و ریاست سازمان مشخص شده اند، عبارتند از:

- معاون فنی، امور زیربنایی و تولیدی (رئیس کارگروه)
- رئیس امور پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت (دبیر کارگروه)
- نماینده معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه (عضو کارگروه)
- نماینده معاونت امور علمی، فرهنگی و اجتماعی (عضو کارگروه)
- نماینده معاونت مجلس و توسعه منطقه ای (عضو کارگروه)
- نماینده حوزه ریاست (عضو کارگروه)
- مشاور رئیس سازمان در امور مشارکت عمومی - خصوصی (عضو کارگروه)
- نماینده امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع (عضو کارگروه)
- نماینده امور هماهنگی و تلفیق بودجه (عضو کارگروه)
- نماینده امور برنامه ریزی، نظارت و آمایش سرزمین (عضو کارگروه)
- نماینده امور استان ها و مناطق (عضو کارگروه)
- نماینده امور نظام فنی و اجرایی، مشاوران و پیمانکاران (عضو کارگروه)

جلسات کارگروه مزبور به موازات جلسات ستاد بودجه با مشارکت تمامی اعضا برگزار شد، به طوری که با همکاری امور بخشی، دستگاه های اجرایی و سازمان های مدیریت و برنامه ریزی استان، فهرست اولیه طرح ها و پروژه های اولویت دار خاتمه یافتنی در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ برای تجزیه و تحلیل بیشتر استخراج شد که در بخش های بعدی با جزئیات ممکن ارائه شده است؛ همچنین مقرر گردیده جلسات این کارگروه تا انتهای سال جاری و

سال آینده نیز استمرار داشته باشد تا ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای به عنوان یکی از اهداف اصلاح ساختار بودجه در اولویت سازمان برنامه و بودجه و دستگاه های اجرایی ذی ربط باشد.

در اثنای برگزاری جلسات کارگروه، نظرات و پیشنهادهایی از طرف اعضا در خصوص ساماندهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در سال جاری و سال های بعد مطرح شده که بعد از جمع بندی و حذف موارد مشابه به شرح زیر ارائه می شود:

- با توجه به تفاوت های بنیادی در ماهیت فعالیت ها و مأموریت های امور بخشی سازمان، اولویت بندی طرح ها باید به تفکیک امور، پیشنهاد و در جلسات کارگروه در خصوص نتایج آن تصمیم گیری شود.
- اولویت بندی طرح ها می تواند در طرح های هر فصل ذیل امور ده گانه قانون بودجه انجام شود.
- معیارهایی از جمله ماهیت طرح (احداثی، توسعه ای، تعمیر و تجهیز و غیره)، زمان اتمام طرح، میزان تأثیرگذاری در تحقق اهداف توسعه بخش، رونق تولید و اشتغال و توسعه مناطق بخشی را می توان به عنوان معیارهای اولویت بندی در نظر گرفت.
- مدل غربالگری و اولویت بندی می تواند در شش گروه کلی به شرح زیر دسته بندی شود:
- طرح های قابل خاتمه (خاتمه یافتنی واقعی) در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ با تعیین اولویت هر یک.
- طرح های مصوب سفر مقام معظم رهبری و رئیس جمهور با تعیین اولویت.
- طرح های قابل مشارکت و واگذاری با تعیین الزامات و راهکارها.
- طرح های تعمیر و تجهیز (مستمر).
- طرح های غیرقابل واگذاری.
- طرح هایی که نیاز به تأمین اعتبار در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ ندارند.
- در اولویت بندی طرح ها، موضوعات حاکمیتی مانند امنیت، بهداشت، آب و غیره مورد توجه ویژه قرار گیرد.
- طرح های تولیدی و نیز طرح هایی نظیر پارک های علم و فناوری و شرکت های دانش بنیان که منجر به ایجاد اشتغال مولد می گردند، در اولویت باشند.
- طرح هایی که با مشارکت خیرین اجرا می گردد، در اولویت بندی مورد توجه قرار بگیرد.
- حفظ، نگهداری، استمرار و پایداری طرح های عمرانی موجود نیز باید مدنظر باشد.

- در خصوص طرح‌های تأثیرگذار در توسعه بخشی و منطقه‌ای، لازم است یک فهم مشترک در این خصوص تعریف و تبیین شود.
- تصریح هدف‌گذاری با محوریت کاهش متوسط طول مدت اجرای طرح‌ها به طوری که سقف اعتبار معاونت‌ها و امور بر اساس سناریوهای مختلف (حداقلی - میانی - حداکثری) توسط معاونت و امور توزیع شود.
- برخورداری اجتماعی، زیست‌محیطی، بهره‌وری و درآمدزایی طرح‌ها و پروژه‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای، دو رکن اصلی هدف غربالگری می‌تواند باشد.
- به‌منظور نیل به اهداف رکن اول، میزان برخورداری جامعه هدف، سطح تأمین خدمات، کاهش یا جلوگیری از بحران‌ها و کمیت و کیفیت ارتقاء شاخص‌های توسعه باید شاخص‌سازی شود.
- در رکن دوم؛ یعنی توجیه اقتصادی، تعیین زمان بازگشت سرمایه، ایجاد روابط طرح‌های تملک و اثر (ردپا) درآمدی هر کدام (با طبقه‌بندی موضوعی یا مکانی) در قوانین بودجه (ایجاد روابط مشخص و قابل ردپایی در پیوست‌های یک و دو قوانین بودجه برای بودجه عمومی و پیوست سوم برای شرکت‌ها) و تدقیق انتفاعی بودن / نبودن طرح‌ها و تسری آن به پروژه‌ها و تعیین میزان انتفاع مورد انتظار و جزییات هریک می‌تواند ملاک غربالگری باشد.
- از الزامات غربالگری طرح‌های موجود می‌توان به اتمام طرح‌های وضع موجود با اولویت طرح‌های با پیشرفت فیزیکی بالا اشاره کرد. تدقیق میزان پیشرفت و سال خاتمه این طرح‌ها باید به‌هنگام شود و نسبت‌ها و سال جدید ملاک باشد.
- به‌هنگام کردن برآورد اعتبار کل طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای با لحاظ محدودیت افزایش حداکثر ۱۵ درصد علاوه بر تغییرات فهارس بها باید لحاظ شود.
- تأمین میزان و نحوه مشارکت در طرح‌های قابل واگذاری به همراه پایبندی به تمام تعهدات از طرف دولت باید یکی از رویکردهای اصلی قوانین بودجه باشد.
- استفاده حداکثری از ظرفیت‌های بخش خصوصی در اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های مذکور اعم از جدید، نیمه‌تمام، آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری (واگذاری یکپارچه مسئولیت تأمین مالی، طراحی، ساخت و نگهداری و بهره‌برداری به بخش خصوصی).

- راهکارها و پارامترهای مشخصی برای توزیع بین بخشی و درون بخشی با توزیع استانی - منطقه‌ای ایجاد شود. به این منظور، باید توزیع اعتبارات کنونی با دقت بیشتر میان استان‌ها انجام شود و روابط پایدار و عملیاتی در درآمد- هزینه استانی تعریف شود.
- استفاده از سازوکار بند (ل) ماده (۲۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، به منظور اختصاص بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به صورت کمک‌های فنی و اعتباری به بخش غیردولتی نیز می‌تواند از دیگر اولویت‌های غربالگری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای باشد. توجه به این موضوع علاوه بر کاهش تصدی‌گری دولت، ارتقاء انگیزه‌ها و توانایی بخش خصوصی و تأمین هزینه‌های بسترسازی و زیرساخت‌های بخش خصوصی را به همراه خواهد داشت.
- ممنوعیت پیش‌بینی اعتبار برای طرح‌های خرید خودروهای سواری داخلی و خودروهای خارجی، ممنوعیت پیش‌بینی اعتبار برای طرح‌های احداث یا خرید ساختمان‌های جدید و ممنوعیت ایجاد طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید به روش کنونی نیز از پیش‌شرط‌های لازم جهت غربالگری طرح‌ها و پروژه‌های موجود است.
- انتخاب طرح‌ها و پروژه‌ها باید بر اساس میزان اثربخشی آنها صورت بگیرد. طرح‌ها و پروژه‌هایی که به ۷۰ درصد پیشرفت یا بیشتر می‌رسد باید خاتمه یابد و به بهره‌برداری برسد.
- اطلاعات مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی غیرقابل استناد است و ارقام مربوط مورد اطمینان نیست. ضروری است این اطلاعات با همکاری دستگاه‌های اجرایی و سازمان به هنگام شود.
- مشارکت دستگاه‌های اجرایی در فرایند غربالگری و اولویت‌بندی می‌تواند به اثربخشی آن بیفزاید.
- اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای باید هر ساله بر اساس شاخص‌هایی برآورد شود و از محوریت قرار دادن اختصاص ضربی به مبالغ سال‌های قبل خودداری شود.
- از تعریف طرح‌های جدید و تحمیلی جلوگیری شود و اعتبارات ردیف‌های متفرقه قوانین بودجه سنواتی حذف (به حداقل رسانده شود) و به صورت شفاف در فهرست طرح‌های پیوست یک توزیع شود.
- حداقل اولویت و اعتبار باید برای هر استان و هر فصل مشخص شود تا سهم هر استان و هر فصل کمتر نشود.
- تشکیل کمیته کارشناسی از نمایندگان امور بخشی برای بررسی نحوه به‌روزرسانی اطلاعات طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی (برآورد اعتبارات سال‌های بعد و سال خاتمه).

بعد از احصای نظرات و پیشنهادهای امور بخشی سازمان و واحدهای استانی و همچنین کاربست تصمیمات و سیاست‌های مدنظر کارگروه تخصصی غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، سیاست‌های مالی برای ساماندهی کلیه طرح‌های مندرج در پیوست شماره یک قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب ذیل پیشنهاد می‌شود. لازم به ذکر است، فرایند غربالگری پیشنهادی این گزارش برای عمل به محورهای اول و دوم ذیل عملیاتی شده است.

۱- تعیین و در اولویت قرار دادن طرح‌ها و پروژه‌های خاتمه‌یافتنی و قابل بهره‌برداری تا پایان سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰؛ در خصوص پروژه‌های قابل اتمام، با توجه به پیش‌بینی اعتبارات در قالب طرح، لازم است دستگاه اجرایی متعهد گردد (در قالب تفاهم‌نامه) پروژه‌های مذکور را تا پایان سال مالی ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به اتمام برساند و تخصیص به‌شرط اجرا و تکمیل پروژه ابلاغ می‌گردد. امور بخشی سازمان نیز موظف به نظارت بر این امر هستند.

۲- پیگیری و تسریع در اجرای طرح‌ها، پروژه‌ها و تعهدات سفرهای استانی مقام معظم رهبری، ریاست جمهور و رئیس سازمان؛ بر اساس امکان خاتمه در سال مالی ۱۳۹۹ و مانده تعهدات سفر، اعتبار مورد نیاز برای اتمام طرح‌های مربوطه، تکمیل و به‌روزرآوری شده و با هماهنگی امور بخشی سازمان تخصیص داده شود.

۳- طرح‌های مستمر (فاقد سال خاتمه)؛ تخصیص اعتبار لازم برای این طرح‌ها در پیوست شماره یک قانون بودجه، متناسب با سقف اعتبارات در نظر گرفته شده برای قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و لایحه بودجه ۱۴۰۰ کل کشور و با رعایت صرفه‌جویی هزینه‌ها خواهد بود.

۴- سایر طرح‌های عمرانی؛ طرح‌هایی که جزء دسته‌بندی‌های سه‌گانه فوق قرار ندارند:

- هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر این طرح‌ها از جمله حقوق و دستمزد کارکنان باید به‌موقع تخصیص داده شود.
- مطابق فرایند پیش‌بینی شده برای واگذاری طرح‌های مشارکتی، سهم دولت از محل منابع عمومی برای این دسته از طرح‌ها مشخص می‌گردد.
- برای طرح‌های مهم این گروه، از جمله طرح‌هایی که از لحاظ منطقه‌ای و بخشی دارای اولویت هستند، حداقل اعتبارات برای حفظ وضعیت موجود در نظر گرفته می‌شود.
- برای مابقی طرح‌های قرار گرفته در این تقسیم‌بندی، اعتباری در حد هزینه‌های تعلیق در نظر گرفته می‌شود.
- برای تمامی طرح‌های این گروه، برگزاری مناقصه جدید از محل اعتبارات منابع عمومی ممنوع است.

۱. طرح های غیرمستمر فاقد مجوز ماده ۲۳ قانون الحاق (۲)؛ لازم است طرح هایی که در جریان تصویب قوانین بودجه در سال های ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، به لوایح ذی ربط اضافه شدند و فاقد مجوز کمیسیون ماده ۲۳ قانون الحاق (۲) بوده، در جلسات ستاد بودجه تعیین تکلیف شوند.

بدیهی است نتیجه این اقدامات توزیع استانی و بخشی اعتبارات در قانون مزبور با سال های قبل متفاوت خواهد ساخت. به منظور کاهش اثرات منفی این امر و لزوم آمادگی برای روبه رویی با عدم قطعیت های پیش رو در سال های آینده، سناریوهای مالی ذیل برای اولویت بندی و توزیع اعتبارات عمرانی در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور پیشنهاد می شود که در سال جاری و آینده بسته به شرایط، یکی از سناریوها مورد عمل واقع شود.

سناریوی اول:

اولویت های این سناریو عبارتند از:

۱- طرح ها و پروژه های قابل اتمام؛

۲- طرح ها و پروژه های مصوب سفرهای استانی.

بر اساس پیشنهاد کارگروه غربالگری و اولویت بندی طرح های عمرانی، ۶۰ درصد اعتبارات مصوب سال به طرح های فوق الذکر اختصاص می یابد و مابقی به سایر طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی در نظر گرفته می شود. دستگاه های اجرایی نیز موظفند در توزیع اعتبارات عمرانی، حتی الامکان توازن بین استانی را رعایت کنند.

سناریوی دوم:

در این سناریو توزیع اعتبارات به روش زیر انجام می گیرد:

۱- توزیع اعتبارات عمرانی پیوست شماره یک قانون بودجه به روش سال های قبل انجام شود.

۲- مبلغی اضافه برای طرح های قابل اتمام و مصوب سفرهای استانی در نظر گرفته شود و در کارگروهی با حضور ریاست سازمان بین این طرح های اولویت دار توزیع گردد.

دستگاه های اجرایی موظفند در توزیع اعتبارات عمرانی، حتی الامکان توازن بین استانی را رعایت کنند. با هدف بهره وری هرچه بیشتر هریک از سناریوهای پیشنهادی فوق، ساماندهی طرح های عمرانی با تأکید بر غربالگری و اولویت بندی آنها، باید با همکاری تمامی ذی نفعان و ذی نفوذان، طبق چارچوب مناسب و با در نظر گرفتن معیارهای تصمیم گیری اثربخش و کاربست مدل هایی با سطح اطمینان بالا در اولویت کارهای سازمان قرار گیرد.

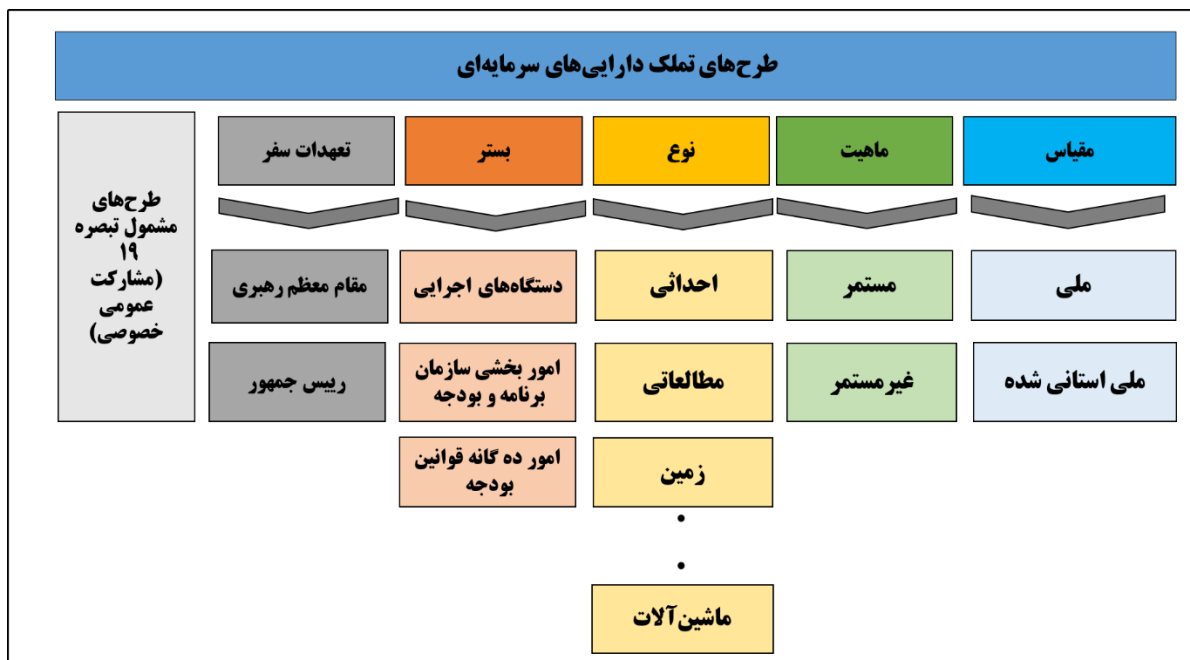
۶- غربالگری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موجود در پیوست شماره (۱) قانون

بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

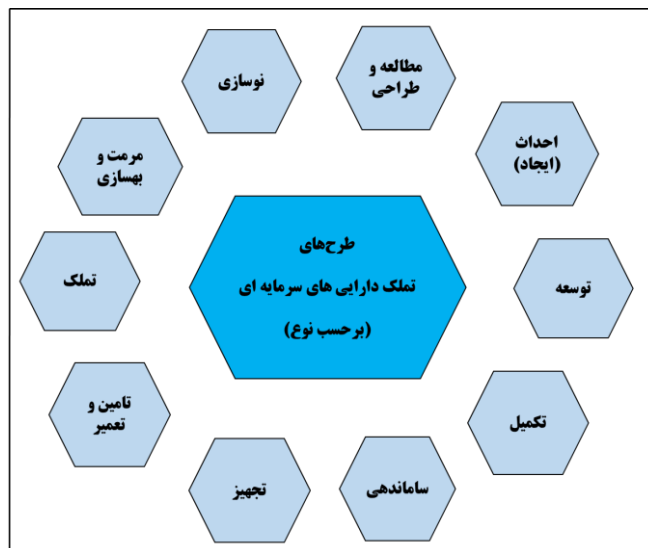
با شروع سال ۱۳۹۹ و نام‌گذاری آن توسط رهبر معظم انقلاب به نام سال جهش تولید و همچنین تأکید مکرر رئیس‌جمهور بر اتمام طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام تا پایان دولت دوازدهم، موضوع غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از اهمیت دوچندانی برخوردار شد و جلسات مکرری بین سازمان برنامه و بودجه، دستگاه‌های اجرایی در سال جدید برنامه‌ریزی و برگزار شد؛ به‌طوری که حتی تفاهم‌نامه‌هایی باهدف اتمام طرح‌های فوق‌الذکر با بعضی از دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارت راه و شهرسازی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی منعقد گردید. به این منظور غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به‌طور ویژه در اولویت کاری معاونت‌ها و امور بخشی سازمان برنامه و بودجه قرار گرفت. غربالگری طرح‌ها، مطابق سه گام ابتدایی فرایند پیشنهادی ارائه شده در بخش ۵ این نوشتار، به شرح زیر انجام شد:

گام اول: دسته‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

مطابق شکل ۳، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از ابعاد مختلف قابل طبقه‌بندی هستند؛ به‌طوری که از بعد مقیاس به دو دسته طرح‌های ملی و طرح‌های ملی استانی شده (طرح استانی ویژه سابق)، از بعد ماهیت به دو گروه مستمر و غیرمستمر و از بعد نوع طرح به انواع احداث، توسعه، مرمت و غیره تقسیم می‌شوند. طرح ملی، طرح‌هایی هستند که جنبه استراتژیک داشته و از لحاظ سرمایه‌گذاری بزرگ و از نظر تکنولوژی پیچیده بوده و آثار مترتب بر اجرای آنها نیز از یک منطقه فراتر می‌رود. طرح ملی استانی شده، مجموعه‌ای از طرح‌های ملی بوده که در پیوست یک قانون بودجه به‌صورت استانی مشخص شده‌اند. طرح‌های پیوست شماره (۱) از بعد دارا بودن سال شروع و خاتمه به دو بخش طرح‌های غیرمستمر (دارای سال شروع و خاتمه) و طرح‌های مستمر (فقط دارای سال شروع) که بیشتر ماهیت تعمیر و نگهداری و تأمین تجهیزات دارند، تقسیم می‌شوند. مطابق نظام فنی و اجرایی کشور و شکل ۴، طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی پیوست (۱) را از نظر نوع طرح می‌توان در انواع احداث، تجهیز، تعمیر، مرمت و بازسازی، تعهدات، توسعه، خدمات، طراحی تفصیلی، مطالعه بنیادی، مطالعه، طراحی و نظارت طبقه‌بندی کرد. بررسی پیوست شماره (۱) قوانین بودجه سنواتی دسته‌بندی دیگری را نیز در این زمین ارائه می‌کند که آن، بستر یا جایگاه نهادی است؛ از این رو طرح‌ها و پروژه‌های مربوطه را می‌توان در یکی از سه دسته امور بخشی سازمان برنامه و بودجه، امور ده‌گانه یا دستگاه‌های اجرایی اصلی جای داد.

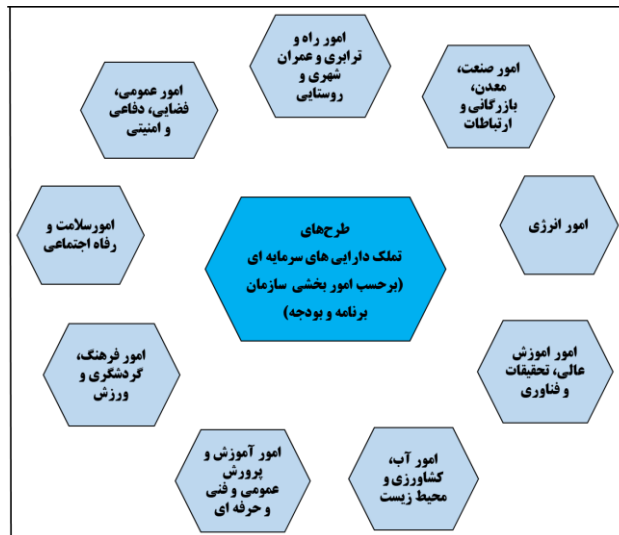
شکل ۳: انواع دسته بندی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

شکل ۴: دسته بندی انواع طرح های تملک دارایی های سرمایه ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹
 بر حسب نوع طرح
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

همان طور که اشاره شد، طرح های موجود در پیوست شماره (۱) را از نظر بستر نهادی، می توان در گروه های مختلف از جمله امور بخشی سازمان برنامه و بودجه جای داد. طرح های تملک دارایی های سرمایه ای بر اساس

امور بخشی سازمان برنامه و بودجه مطابق شکل ۵ در ۹ دسته طبقه‌بندی می‌شود؛ البته برای هر امور بخشی نیز می‌توان زیردسته‌های جداگانه‌ای مبتنی بر وظایف و حوزه‌های کاری هریک تعریف و مشخص کرد.

شکل ۵: دسته‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹

برحسب امور بخشی سازمان برنامه و بودجه

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

غربالگری مدنظر برای طرح‌هایی با ویژگی‌های همچون مقیاس ملی و ملی استانی شده، ماهیت غیرمستمر و از انواع احداث و توسعه و تکمیل انجام و در قالب امور بخشی نه‌گانه سازمان برنامه و بودجه طبقه‌بندی شد.

گام دوم: تعیین الزامات غربالگری

بر اساس تصمیمات کارگروه تخصصی غربالگری و اولویت‌بندی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، غربالگری طرح‌های موجود پیوست شماره (۱) در دو مرحله انجام گرفت. در مرحله اول با جمع‌بندی نظرات امور بخشی، سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مربوطه، موارد زیر به‌عنوان الزامات این مرحله در نظر گرفته شد:

۱- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غیرمستمر احداثی، توسعه‌ای و تکمیلی؛

۲- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام، خاتمه‌یافتنی و قابل بهره‌برداری با پیشرفت فیزیکی و ریالی قابل قبول تا پایان سال‌های ۱۳۹۹ طبق نظرات دفاتر بخشی، سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها، دستگاه‌های اجرایی و تأیید نهایی امور پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت؛

۳- طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مربوط به تعهدات سفرهای استانی مقام معظم رهبری، ریاست جمهور و رئیس سازمان بر اساس نظرات دفتر پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت.

مرحله دوم غربالگری تنها با در نظر گرفتن میزان منابع مورد نیاز برای اتمام آنها عملیاتی و طرح های مستعد (خروجی مرحله اول غربالگری) در دو گروه طبقه بندی شدند. گروه اول طرح هایی را شامل می شود که با میزان ۱۱۰ درصد تخصیص کامل اعتبار مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به پایان می رسند. در گروه دوم هم طرح هایی تعریف شدند که برای اتمام آنها تا پایان سال ۱۳۹۹، علاوه بر اعتبار مصوب قانون سال ۱۳۹۹، مازاد منابعی هم پیش بینی شد.

گام سوم: غربالگری طرح ها و پروژه ها

دفاتر بخشی با همکاری سازمان های مدیریت و برنامه ریزی استان ها و دستگاه های اجرایی، طبق الزامات گام دوم اقدام به غربالگری (در دو مرحله) و به روزرسانی اعتبارات مورد نیاز برای تکمیل طرح های زیرمجموعه خود کردند که بعد از بررسی و تأیید نهایی به وسیله امور پایش، ارزیابی و اطلاعات مدیریت (دبیرخانه کارگروه تخصصی غربالگری و اولویت بندی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای) فهرست نهایی این طرح ها در دسته بندی های پیشنهادی گام اول (امور نه گانه بخشی) به همراه اطلاعات بودجه ای مربوط به هر یک در ضمیمه این گزارش ارائه شده است. در بخش بعدی مشخصات کلان طرح های مستعد (خروجی گام سوم) به تفصیل ارائه شده است.

۷- طرح های تملک دارایی های سرمایه ای غربالگری شده، اولویت دار، خاتمه یافتنی و قابل

بهره برداری تا پایان سال ۱۳۹۹

با انجام سه گام ابتدایی فرایند پیشنهادی این گزارش، فهرست طرح های تملک دارایی های سرمایه ای خاتمه یافتنی و قابل بهره برداری در سال ۱۳۹۹ مشخص و در دو گروه دسته بندی شدند. گروه اول شامل طرح هایی است که اتمام و بهره برداری از آنها با اعتبارات مصوب در پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ میسر می گردد. گروه دوم هم شامل طرح هایی می شود که علاوه بر اعتبارات مصوب در پیوست شماره (۱)، مازاد منابعی هم باید به صورت ویژه تخصیص داده شود تا شاهد اتمام و بهره برداری آنها گردد. در ادامه، مشخصات طرح های دو گروه فوق الذکر به صورت خلاصه مورد اشاره قرار گرفته است.

گروه اول

گروه اول، مجموعاً ۱۴۸ طرح با میزان اعتباری بالغ بر ۹۴ هزار میلیارد ریال را شامل می شود که سهم معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی، ۶۹ طرح با اعتبار ۴۵ هزار میلیارد ریال و معاونت علمی، فرهنگی و اجتماعی، ۷۹ طرح با اعتبار ۴۸ هزار میلیارد ریال است. مطابق جدول شماره (۱-۸) برای امور نه گانه بخشی (ذیل دو معاونت)، تعداد طرح های قابل اختتام و قابل بهره برداری تا پایان سال به همراه میزان اعتبار مصوب در پیوست شماره (۱) مشخص شده است. امور انرژی طی سال های گذشته اجرای بخش اعظم طرح های خود را به نهادهای خصوصی واگذار کرده است، به طوری که بخش قابل توجه اعتبارات مصوب را صرف طرح های مستمر می کند. امور انرژی تا پایان سال ۱۳۹۹ سهمی در طرح های گروه یک و دو ندارد. طرح های مربوط به امور راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی (۲۷ طرح) و امور آب، کشاورزی و محیط زیست (۳۸ طرح) هر یک به ترتیب به میزان ۲۷ و ۱۸ هزار میلیارد ریال بیشترین میزان اعتبار را نسبت به سایر امور نه گانه به خود اختصاص داده اند که نشانگر میزان اهمیت طرح های ذیل این دو امور از جمله طرح های مربوط به حمل و نقل، آب و فاضلاب، احداث سد، انتقال آب، آبخیزداری و آبخوان داری و غیره است. احداث، تکمیل، بهسازی و تجهیز مدارس و محیط های آموزشی از مهم ترین طرح های مربوط به امور آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای است که برای اتمام پروژه های این امور (در قالب ۵ کلان طرح) اعتباری بالغ بر ۳۵ هزار میلیارد ریال مورد نیاز است. دولت برای اتمام ساختمان های مربوط به بخش بهداشت و درمان کشور با اولویت بیمارستان های نیمه تمام در قالب ۳۵ طرح، اعتباری به میزان ۲ هزار میلیارد ریال را باید تا پایان سال فراهم کند. همان طور که در بخش دوم این گزارش اشاره شد، میزان اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای امور عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی به صورت میانگین ۶۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. برای اتمام پروژه های این امور (در قالب ۸ طرح) تا پایان سال، ۵/۲ هزار میلیارد اعتبار باید تخصیص داده شود. تکمیل طرح های

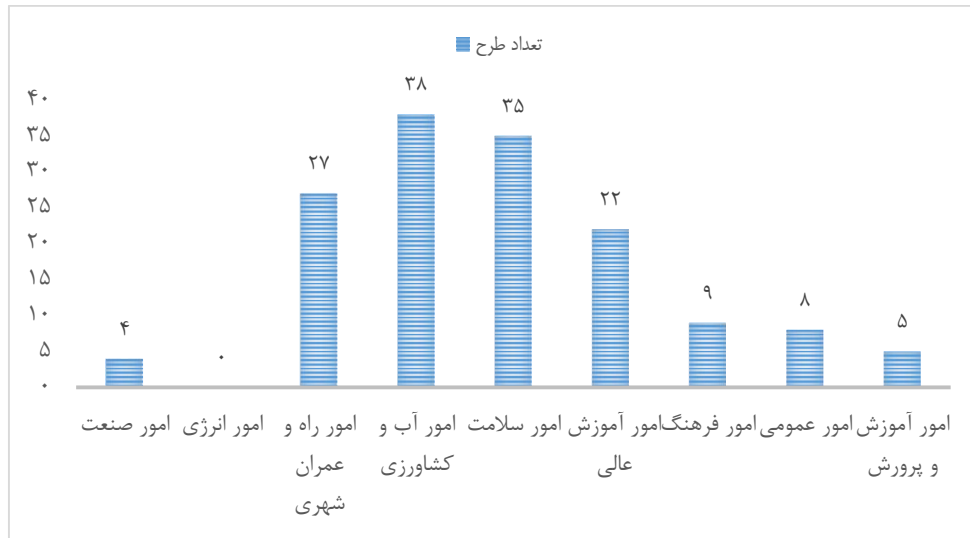

دانشگاهی نیمه تمام (۲۲ طرح) اعم از دانشکده‌ها، کتابخانه‌ها، خوابگاه‌ها و سایر ساختمان‌های مربوط به امور آموزش عالی، یکی دیگر از اهداف دولت است که برای رسیدن به آن، اعتباری بالغ بر هزار میلیارد ریال باید هزینه شود. امور فرهنگ، گردشگری و ورزش نیز برای تکمیل و بهره‌برداری پروژه‌های خود (۹ طرح) به اعتباری به میزان ۴/۱ هزار میلیارد ریال تا پایان سال ۱۳۹۹ احتیاج دارد. مقایسه نسبت اعتبارات مورد نیاز برای اتمام طرح‌های گروه (۱) به میزان اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پیوست ۱) امور نه‌گانه، نشان می‌دهد که امور آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای با ۸۵ درصد و امور سلامت و رفاه اجتماعی با ۱۱ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین اعتبار از مجموع اعتبارات مصوب را به خود اختصاص داده‌اند.

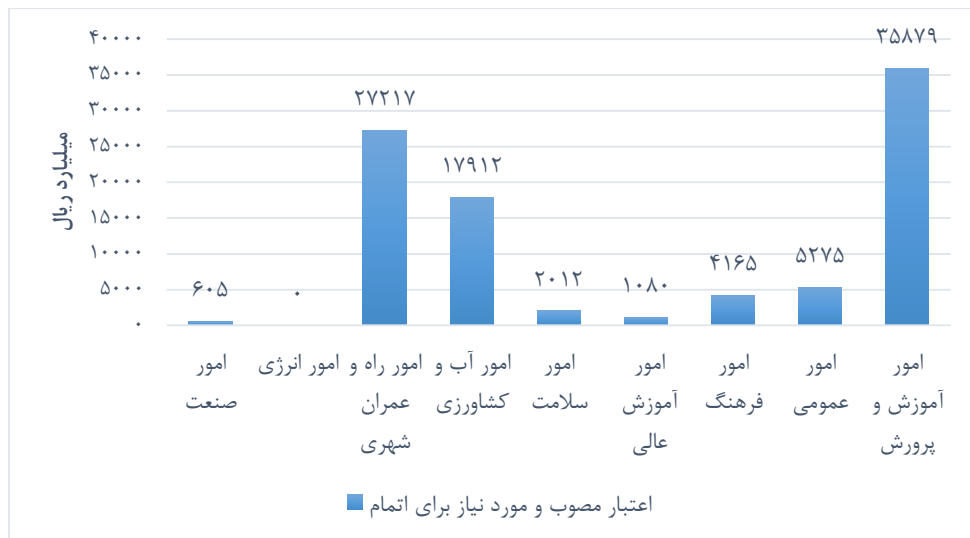
جدول ۱۶: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹ (گروه ۱)

گروه ۱					
معاونت	عنوان امور بخشی سازمان برنامه و بودجه	تعداد کل طرح	اعتبار مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹	اعتبار مصوب امور در پیوست (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹	نسبت اعتبار مصوب به کل اعتبارات مصوب امور
فنی، امور زیربنایی و تولیدی	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات	۴	۶۰۵,۲۶۸	۴,۰۸۰,۱۹۹	۱۵
	انرژی	۰	۰	۱۳,۶۶۹,۰۴۸	۰
	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی	۲۷	۲۷,۲۱۷,۱۰۰	۱۶۰,۵۵۰,۴۳۳	۱۷
	آب، کشاورزی و محیط‌زیست	۳۸	۱۷,۹۱۲,۹۴۹	۷۸,۶۸۸,۵۰۴	۲۳
جمع معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی					
علمی، فرهنگی و اجتماعی	سلامت و رفاه اجتماعی	۳۵	۲,۰۱۲,۰۰۰	۱۸,۹۸۲,۹۹۷	۱۱
	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری	۲۲	۱,۰۸۰,۷۰۰	۲۰,۳۷۰,۱۶۲	۵
	فرهنگ، گردشگری و ورزش	۹	۴,۱۶۵,۰۰۰	۱۸,۲۴۷,۰۰۰	۲۳
	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی	۸	۵,۲۷۵,۰۰۰	۲۸,۸۹۵,۶۷۹	۱۸
	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای	۵	۳۵,۸۷۹,۲۵۰	۴۲,۳۸۵,۰۰۰	۸۵
جمع معاونت علمی، فرهنگی و اجتماعی					
جمع کل					
		۱۴۸	۹۴,۱۴۷,۲۶۷	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۲۴

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۳: تعداد طرح‌های قابل اتمام و بهره‌برداری گروه (۱) تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور نه‌گانه بخشی
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۴: میزان اعتبار مصوب و مورد نیاز برای اتمام و بهره‌برداری طرح‌های گروه (۱) به تفکیک امور نه‌گانه بخشی
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

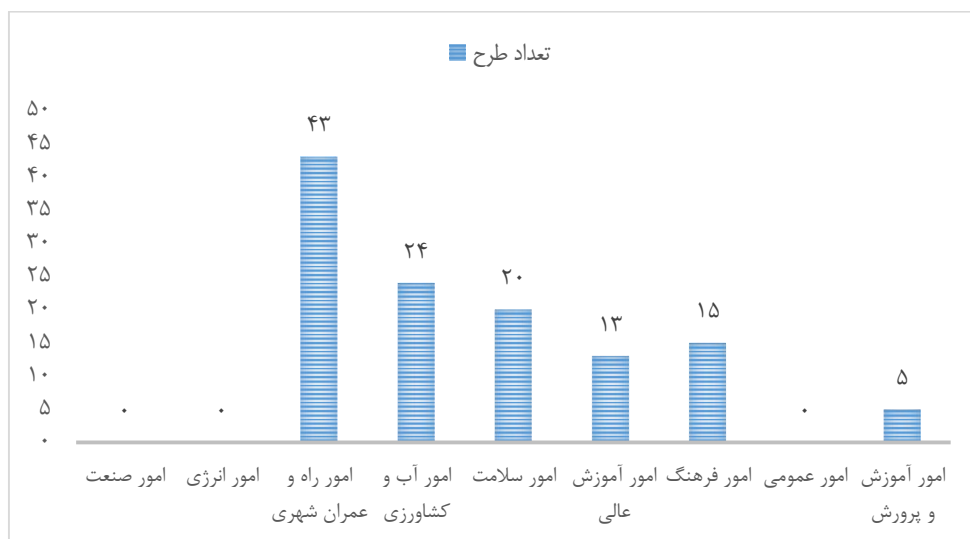
گروه دوم

گروه دوم شامل طرح‌هایی می‌شود که علاوه بر اعتبارات مصوب در پیوست شماره (۱)، مازاد منابعی هم باید به‌صورت ویژه تخصیص داده شود تا شاهد اتمام و بهره‌برداری آنها تا پایان سال ۱۳۹۹ شد. امور صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات، انرژی و عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی سهمی در طرح‌های گروه ۲ ندارند. امور راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی برای اتمام ۴۳ طرح خود علاوه بر ۴۱ هزار میلیارد اعتبار مصوب، به اعتباری در حدود ۶۰ هزار میلیارد نیز به‌صورت مازاد نیاز دارد. امور آب، کشاورزی و محیط‌زیست، مجموعاً به اعتباری بالغ بر ۴۴ هزار میلیارد احتیاج دارد تا ۲۴ طرح مربوط به خود را تا پایان سال به بهره‌برداری برساند که از این مبلغ، ۳۷ هزار میلیارد باید به‌صورت مازاد بر اعتبار مصوب در نظر گرفته شود. تا پایان سال برای تکمیل ۲۰ طرح نیمه‌تمام گروه ۲ امور سلامت، اعتباری بالغ بر ۱۲ هزار میلیارد (۲/۸ هزار میلیارد ریال اعتبار مصوب و ۹/۶ هزار میلیارد ریال اعتبار مازاد مورد نیاز) باید فراهم گردد تا شاهد اتمام پروژه‌های زیربنایی بخش بهداشت و درمان کشور شد. تکمیل طرح‌های دانشگاهی نیمه‌تمام (۱۳ طرح) اعم از دانشکده‌ها، کتابخانه‌ها، خوابگاه‌ها و سایر ساختمان‌های مربوط به امور آموزش عالی یکی دیگر از اهداف دولت است که برای رسیدن به آن، اعتباری بالغ بر ۱/۳ هزار میلیارد ریال (۶۶۱ میلیارد ریال اعتبار مصوب و ۶۹۵ میلیارد ریال اعتبار مازاد مورد نیاز) باید هزینه شود. امور فرهنگ، گردشگری و ورزش نیز برای تکمیل و بهره‌برداری پروژه‌های خود (۱۵ طرح) به اعتباری به میزان ۱۸۲۴۷ میلیارد ریال تا پایان سال ۱۳۹۹ احتیاج دارد؛ به‌طوری که ۹۳۱۶ میلیارد ریال از این اعتبار باید به‌صورت مازاد فراهم شود. احداث، تکمیل، بهسازی و تجهیز مدارس و محیط‌های آموزشی از مهم‌ترین طرح‌های مربوط به امور آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای است که برای اتمام پروژه‌های این امور در گروه ۲ (در قالب ۵ کلان طرح) اعتباری بالغ بر ۹۳۰ میلیارد ریال مورد نیاز است.

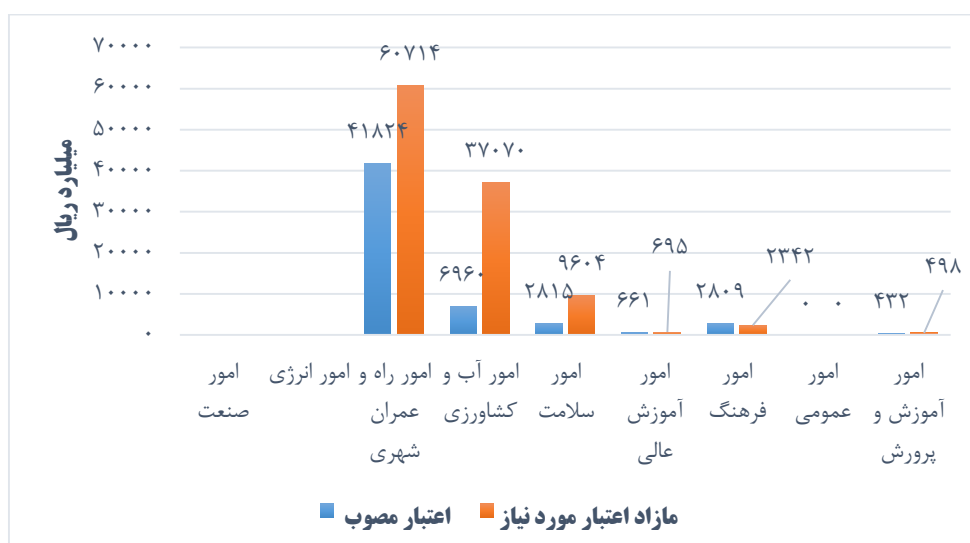
جدول ۱۷: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹ (گروه ۲)

گروه ۲							
معاونت	عنوان امور بخشی	تعداد کل طرح	اعتبار مصوب قانون بودجه سال ۱۳۹۹	مازاد اعتبار مورد نیاز	جمع اعتبار مورد نیاز	اعتبار مصوب امور در پیوست یک ۱۳۹۹	نسبت اعتبار مصوب گروه ۲ به کل اعتبارات مصوب امور
فنی، امور زیربنایی و تولیدی	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات	۰	۰	۰	۰	۴,۰۸۰,۱۹۹	۰
	انرژی	۰	۰	۰	۰	۱۳,۶۶۹,۰۴۸	۰
	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی	۴۳	۴۱,۸۲۴,۰۹۷	۶۰,۷۱۴,۹۰۰	۱۰۲,۴۳۸,۹۹۷	۱۶۰,۵۵۰,۴۳۳	۶۴
	آب، کشاورزی و محیط‌زیست	۲۴	۶,۹۶۰,۰۰۰	۳۷,۰۷۰,۰۰۰	۴۴,۰۳۰,۰۰۰	۷۸,۶۸۸,۵۰۴	۵۶
جمع معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی		۶۷	۴۸,۷۸۴,۰۹۷	۹۷,۷۸۴,۹۰۰	۱۴۶,۴۶۸,۹۹۷	۲۵۶,۹۸۱,۱۸۴	۵۷
علمی، فرهنگی و اجتماعی	سلامت و رفاه اجتماعی	۲۰	۲,۸۱۵,۰۰۰	۹,۶۰۴,۰۰۰	۱۲,۴۱۹,۰۰۰	۱۸,۹۸۲,۹۹۷	۶۵
	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری	۱۳	۶۶۱,۱۰۰	۶۹۵,۳۰۰	۱,۳۵۶,۴۰۰	۲۰,۳۷۰,۱۶۲	۷
	فرهنگ، گردشگری و ورزش	۱۵	۲,۸۰۹,۷۵۰	۲,۳۴۲,۰۰۰	۵,۱۵۱,۷۵۰	۱۸,۲۴۷,۰۰۰	۲۸
	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی	۰	۰	۰	۰	۲۸,۸۹۵,۶۷۹	۰
	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای	۵	۴۳۲,۰۰۰	۴۹۸,۸۰۰	۹۳۰,۸۰۰	۴۲,۳۸۵,۰۰۰	۲
جمع معاونت علمی، فرهنگی و اجتماعی		۵۳	۶,۷۱۷,۸۵۰	۱۳,۱۴۰,۱۰۰	۱۹,۸۵۷,۹۵۰	۱۲۸,۸۸۱,۸۳۸	۱۵
جمع		۱۲۰	۵۵,۵۰۱,۹۴۷	۱۱۰,۹۲۵,۰۰۰	۱۶۶,۳۲۶,۹۴۷	۳۸۵,۸۶۹,۰۲۲	۴۳

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۵: تعداد طرح های قابل اتمام و بهره برداری گروه (۲) تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک امور نه گانه بخشی
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۶: میزان اعتبار مصوب و مازاد اعتبار مورد نیاز برای اتمام و بهره برداری طرح های گروه (۲) به تفکیک امور نه گانه بخشی

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

با ترکیب طرح های گروه (۱) و گروه (۲) می توان به این صورت جمع بندی کرد که برای اتمام ۲۶۸ طرح تا پایان سال ۱۳۹۹، مجموعاً به اعتباری بالغ بر ۲۶۰ هزار میلیارد ریال نیاز است تا شاهد اتمام و بهره برداری ۲۲۲ طرح با ویژگی های ملی و ۴۶ طرح با ویژگی های استانی شد. همان طور که انتظار می رفت امور راه و ترابری بیشترین طرح (۷۰ طرح) و اعتبار مورد نیاز (۱۲۹ هزار میلیارد ریال) را در بین امور نه گانه به خود

اختصاص داده است. امور آموزش عالی نیز با ۳۵ طرح و ۲۴۳۷ میلیارد ریال اعتبار، کمترین سهم از مجموع اعتبارات مورد نیاز برای اتمام و بهره‌برداری را به خود اختصاص داده است. نسبت مجموع اعتبارات مورد نیاز به اعتبارات مصوب پیوست شماره (۱)، ۶۸ درصد است که با سناریوی مطرح شده در بخش ۶ این نوشتار، مبنی بر اختصاص ۶۰ درصد از اعتبارات مصوب پیوست شماره (۱) برای اتمام و بهره‌برداری طرح‌های نیمه‌تمام، فاصله‌چندانی ندارد. فهرست طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای غربالگری شده در دو بخش شامل طرح‌های مربوط به گروه (۱) و گروه (۲) با خلاصه‌ای از اطلاعات بودجه‌ای در ضمیمه این گزارش پیوست شده است.

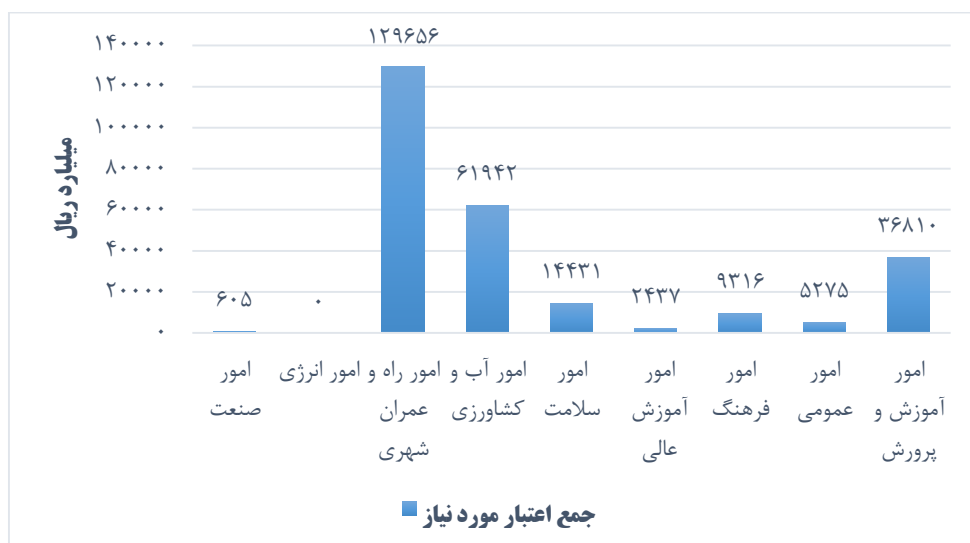
جدول ۱۸: مشخصات کلان طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای قابل اتمام و بهره‌برداری در سال ۱۳۹۹

معاونت	عنوان امور بخشی	تعداد طرح‌ها	تعداد طرح‌های ملی	تعداد طرح‌های استانی	میزان اعتبار مورد نیاز	اعتبار مصوب امور در پیوست یک ۹۹	نسبت اعتبار مورد نیاز به کل اعتبارات مصوب امور
فنی، امور و زیربنایی و تولیدی	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات	۴	۳	۱	۶۰۵,۲۶۸	۴,۰۸۰,۱۹۹	۱۵
	انرژی	۰	۰	۰	۰	۱۳,۶۶۹,۰۴۸	۰
	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی	۷۰	۶۴	۶	۱۲۹,۶۵۶,۰۹۷	۱۶۰,۵۵۰,۴۳۳	۸۱
	آب، کشاورزی و محیط‌زیست	۶۲	۴۴	۱۸	۶۱,۹۴۲,۹۴۹	۷۸,۶۸۸,۵۰۴	۷۹
جمع معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی		۱۳۶	۱۱۱	۲۵	۱۹۲۲۰۴۳۱۴	۲۵۶۹۸۱۱۸۴	۷۵
علمی، فرهنگی و اجتماعی	سلامت و رفاه اجتماعی	۵۵	۵۴	۱	۱۴,۴۳۱,۰۰۰	۱۸,۹۸۲,۹۹۷	۷۶
	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری	۳۵	۲۳	۱۲	۲,۴۳۷,۱۰۰	۲۰,۳۷۰,۱۶۲	۱۲
	فرهنگ، گردشگری و ورزش	۲۴	۱۸	۶	۹,۳۱۶,۷۵۰	۱۸,۲۴۷,۰۰۰	۵۱
	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی	۸	۶	۲	۵,۲۷۵,۰۰۰	۲۸,۸۹۵,۶۷۹	۱۸
	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای	۱۰	۱۰	۰	۳۶,۸۱۰,۰۵۰	۴۲,۳۸۵,۰۰۰	۸۷
جمع معاونت علمی، فرهنگی و اجتماعی		۱۳۲	۱۱۱	۲۱	۶۸۲۶۹۹۰۰	۱۲۸۸۸۰۸۳۸	۵۳
جمع		۲۶۸	۲۲۲	۴۶	۲۶۰,۴۷۴,۲۱۰	۳۸۵,۸۶۹,۰۰۲	۶۸

مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۷: تعداد کل طرح های قابل اتمام و بهره برداری تا پایان سال ۱۳۹۹ به تفکیک ملی و استانی و امور نه گانه بخشی
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

نمودار ۱۸: مجموع اعتبارات مورد نیاز برای اتمام و بهره برداری طرح های گروه ۱ و گروه ۲ به تفکیک امور نه گانه بخشی
 مأخذ: پیوست شماره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۹، کارگروه تخصصی غربالگری و محاسبات نگارنده

منابع

- سازمان برنامه و بودجه کشور، (۱۳۹۸)، «بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به انضمام پیوست‌ها»، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور، (۱۳۹۹)، «بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور به انضمام پیوست‌ها»، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «برنامه کلی اصلاحات ساختار بودجه عمومی با رویکرد قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت- نسخه مقدماتی»، معاونت امور اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۹). «قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور»، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور»، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور»، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «وضعیت اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور»، تهران: مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۸). «وضعیت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بر مبنای ارزیابی لایحه بودجه ۱۳۹۹»، تهران: مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری.
- سازمان برنامه و بودجه کشور (۱۳۹۳). «گزارش ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای»، امور زیربنایی، امور تولیدی، امور اجتماعی، امور فرهنگی، آموزشی و پرورشی و امور هماهنگی و تلفیق برنامه و بودجه.
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۹). «بررسی وضعیت طرح‌های عمرانی و ارائه معیارهای اولویت‌بندی به‌عنوان راهکار اصلی»، شماره مسلسل: ۱۰۳۰۶.
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی (۱۳۹۳). «ساماندهی طرح‌های عمرانی (ارائه یک الگوی اولیه)»، شماره مسلسل: ۱۳۷۵۷.
- فصیحی، حمید (۱۳۹۵). «مدیریت پروژه‌های شهری با رویکرد مدیریت سبک پروژه»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده شهرسازی، دانشگاه تهران.
- Chhibber, A. & Shirazi, J. K. (1988). *Public finance in adjustment programs* (Vol. 128). World Bank Publications.
- Delmon, J. (2017). *Public-private partnership projects in infrastructure: an essential guide for policy makers*. Cambridge university press.

Chhibber, A. & Shirazi, J. K. (1988). *Public finance in adjustment programs* (Vol. 128). World Bank Publications.

Kraan, D. J. Bergvall, D. & Hawkesworth, I. (2007). Budgeting in Turkey. *OECD Journal on Budgeting*, Vol.7, No.2, 7-58.

Public- Private Infrastructure Advisory Facility (2017). A PPP Screening Tool, *PPP Support of the Nile Equatorial Lakes Subsidiary Action Program*.

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای گروه (ا):

عنوان دستگاه اجرایی	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
شرکت آب و فاضلاب کرمانشاه	۳۰۰۰۰	۱۳۸۰	کرمانشاه	استانی	۳۵	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر هرسین	۱۵۰۳۰۰۲۱۸۴	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب سمنان	۴۰۰۰۰	۱۳۸۷	سمنان	استانی	۲۰	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر شهمیرزاد	۱۵۰۳۰۰۲۱۱۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب مرکزی	۴۵۰۰۰	۱۳۶۹	مرکزی	ملی	۴۰۰	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر اراک	۱۵۰۳۰۰۲۰۲۵	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب اردبیل	۵۰۰۰۰	۱۳۸۷	اردبیل	استانی	۲۰	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر نیر و نمین	۱۵۰۳۰۰۲۱۸۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب تهران	۶۰۰۰۰	۱۳۸۷	تهران	ملی	۵۸۲	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر ملارد	۱۵۰۳۰۰۲۱۶۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب فارس	۷۰۰۰۰	۱۳۷۳	فارس	استانی	۳۰	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر کازرون	۱۵۰۳۰۰۲۱۳۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب و فاضلاب هرمزگان	۸۰۰۰۰	۱۳۸۱	هرمزگان	استانی	۷۳	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر میناب	۱۵۰۳۰۰۲۱۷۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

شرکت آب و فاضلاب استان خراسان شمالی - سهامی خاص	۸۰۰۰۰	۱۳۹۰	خراسان شمالی	ملی	۱۴۳	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر شیروان	۱۵۰۳۰۰۲۱۲۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۵۰۰۰۰	۱۳۸۴	گیلان	ملی	۳۵	کیلومتر	احداث راه اصلی سنگر - سیاهکل	۱۳۰۳۰۱۶۱۰۰	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۲۰۰۰۰۰	۱۳۵۸	سراسری	ملی	۲۱۰	کیلومتر	بهبودی راه اصلی کرج - چالوس، ری - ورامین و واریانت گردنه امامزاده هاشم در محور هراز و محور مرزن آباد - کلاردشت	۱۳۰۳۰۱۶۱۹۴	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۲۹۰۰۰۰	۱۳۷۶	سراسری	ملی	۴	طرح	تکمیل تصفیه خانه های فاضلاب چهار شهر دارای اولویت	۱۵۰۳۰۰۲۲۲۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۳۰۰۰۰۰	۱۳۷۰	سراسری	ملی	۷۵۲	کیلومتر	احداث راه اصلی دشت ارژن - کازرون، لار - کهورستان، لار - بستک، لار - جهرم، گزبلند -	۱۳۰۳۰۱۶۰۸۰	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

							احمدی - برازجان، فیروزآباد - جم، سوریان - هرابرجان - هرات و هرات به شهر بابک		
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۳۴۷۰۰۰	۱۳۶۹	سراسری	ملی	۴	طرح	تکمیل شبکه‌های فاضلاب چهار شهر دارای اولویت	۱۵۰۳۰۰۲۲۳۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۵۰۰۰۰۰	۱۳۶۱	سراسری	ملی	۵۰۲	کیلومتر	احداث بزرگراه انزلی - رشت - لاهیجان - بابلسر - بابل، آمل - محمودآباد و ساری - بهشهر	۱۳۰۳۰۱۶۰۰۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
وزارت راه و شهرسازی	۵۵۰۰۰۰	۱۳۸۵	سراسری	ملی	۶۹۸	کیلومتر	احداث راه‌های کویری	۱۳۰۳۰۱۶۱۳۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۶۰۰۰۰۰	۱۳۸۹	سیستان و بلوچستان	ملی	۴۵۰	کیلومتر	احداث باند دوم زاهدان - بیرجند	۱۳۰۳۰۱۶۰۳۴	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۶۶۰۰۰۰	۱۳۹۰	خوزستان	ملی	۱۹۰	کیلومتر	احداث پل بریم - گچساران - بهبهان - خیرآباد - دهدشت	۱۳۰۳۰۱۶۰۲۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

شهرداری کرج	۷۰۰۰۰۰	۱۳۸۰	البرز	ملی	۲۵	کیلومتر	احداث قطار شهری کرج	۱۵۰۲۰۰۲۰۱۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۷۵۰۰۰۰	۱۳۸۷	سراسری	ملی	۱۷۵	روستا	ایجاد تأسیسات فاضلاب روستاهای دارای اولویت	۱۵۰۳۰۰۲۰۰۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۸۵۰۰۰۰	۱۳۷۰	سراسری	ملی	۱۴۰۷۶	کیلومتر	نگهداری راه‌های شریانی محورهای شرقی	۱۳۰۳۰۱۶۲۵۰	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۹۰۰۰۰۰	۱۳۷۰	سراسری	ملی	۱۲۰۵۲	کیلومتر	نگهداری راه‌های شریانی محورهای جنوب و جنوب غربی	۱۳۰۳۰۱۶۲۴۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۱۲۱۱۱۰۰	۱۳۶۹	سراسری	ملی	۲۶	طرح	تکمیل و ایجاد ۲۶ طرح ایجاد تأسیسات فاضلاب شهری	۱۵۰۳۰۰۲۲۳۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۲۰۰۰۰۰۰	۱۳۸۱	گیلان	ملی	۲۱۸	کیلومتر	احداث راه آهن قزوین - رشت - انزلی	۱۳۰۳۰۱۵۰۲۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۲۱۴۴۰۰۰	۱۳۸۱	قزوین	ملی	۱۵۰	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه رشت - قزوین	۱۳۰۳۰۱۶۲۳۵	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	۲۶۹۱۰۰۰	۱۳۸۴	سراسری	ملی	۱۳ ۵۰	هزار تن در روز واحد جمع‌آوری و امحا	کمک به تجهیز و ساماندهی پسماندهای استان‌های ساحلی	۱۵۰۲۰۰۱۰۰۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۴۰۰۰۰۰۰	۱۳۷۹	آذربایجان شرقی	ملی	۲۰۰	کیلومتر	احداث محور جدید راه آهن میانہ - تبریز	۱۳۰۳۰۱۵۰۳۵	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۷۹۱۹۰۰۰	۱۳۹۳	سراسری	ملی	۱۰۰۰ ۹۲۴	تک روستا مجتمع	آبرسانی به تک روستاها و تکمیل مجتمع‌های آبرسانی اولویت‌دار روستایی	۱۵۰۳۰۰۳۰۰۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت سهامی آب منطقه‌ای همدان	۲۰۰۰۰	۱۳۸۹	همدان	استانی	۷	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به تویسرکان از سد سرابی	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان	۵۰۰۰۰	۱۳۷۳	سیستان و بلوچستان	ملی	۱ ۶۰۰	پروژه میلیون مترمکعب در سال	ساختمان سد چاه نیمه و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰۱۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای همدان	۷۰۰۰۰	۱۳۸۹	همدان	استانی	۳۸	کیلومتر	آبرسانی به ملایر از سد کلان	۱۳۰۷۰۰۲۱۰۲	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای خراسان جنوبی	۷۵۰۰۰	۱۳۸۳	خراسان جنوبی	استانی	۵	میلیون مترمکعب در سال	ساختمان سد سیاهو	۱۳۰۷۰۰۳۰۵۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

شرکت سهامی آب منطقه‌ای بوشهر	۷۸۰۰۰	۱۳۸۲	بوشهر	استانی	۷۰۰۰	هکتار	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی دالکی و کلل	۱۳۰۷۰۰۲۱۵۰	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمانشاه	۸۰۰۰۰	۱۳۹۱	کرمانشاه	استانی	۴	پروژه	آبرسانی به پاوه از چشمه هانی کوان	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
سازمان جنگل‌ها، مراعات و آبخیزداری کشور	۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۳	سراسری	ملی	۳۰۰ ۸۰۲	هزار هکتار هزار هکتار	کنترل سیل، آبخیزداری و حفاظت از حوزه آبخیز گلستان	۱۳۰۶۰۰۱۰۰۵	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس	۱۰۰۰۰۰	۱۳۶۹	فارس	استانی	۴۴۰۰	هکتار	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی تنگ براق	۱۳۰۷۰۰۲۱۳۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمانشاه	۱۱۰۰۰۰	۱۳۸۱	کرمانشاه	ملی	۱۰۵ ۹۸۰۰	میلیون مترمکعب در سال هکتار	ساختمان سد زاگرس و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰۱۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۱۵۰۰۰	۱۳۷۸	سراسری	ملی	۱۲۰	میلیون مترمکعب	ساختمان سد کوچری و تونل‌های انتقال آب از سرشاخه دز	۱۳۰۷۰۰۳۰۷۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت آب و فاضلاب گیلان	۱۳۰۰۰۰	۱۳۵۰	گیلان	استانی	۱۴۸	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به رشت، انزلی، خمام و شفت	۱۳۰۷۰۰۲۰۸۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت آب و فاضلاب آذربایجان غربی	۱۵۰۰۰۰	۱۳۷۲	آذربایجان غربی	ملی	۹	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به شهر مهاباد	۱۳۰۷۰۰۲۰۶۱	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کردستان	۱۵۰۰۰۰	۱۳۸۹	کردستان	استانی	۱۸ ۱۳	میلیون مترمکعب کیلومتر	آبرسانی به شهرهای دیواندره، بیجار و یاسوکنند از سد سیازاخ	۱۳۰۷۰۰۲۰۱۵	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمان	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۱	کرمان	استانی	۲۸	میلیون مترمکعب در سال	ساختمان سد بافت	۱۳۰۷۰۰۳۰۳۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای آذربایجان غربی	۲۰۰۰۰۰	۱۳۶۷	آذربایجان غربی	ملی	۲۵۶	میلیون مترمکعب در سال	ساختمان سد چپرآباد	۱۳۰۷۰۰۳۰۳۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای مرکزی	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۸	مرکزی	استانی	۵	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به شهر تفرش از چشمه هفتیان	۱۳۰۷۰۰۲۰۲۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای اردبیل	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۷	اردبیل	استانی	۶	میلیون مترمکعب	ساختمان سد بفراجرد	۱۳۰۷۰۰۳۰۳۷	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای ایلام	۲۱۰۰۰۰	۱۳۸۹	ایلام	ملی	۳۱	کیلومتر	آبرسانی به ایوان	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت آب و فاضلاب مشهد	۲۵۰۰۰۰	۱۳۷۹	خراسان رضوی	استانی	۱۵۰ ۶	میلیون مترمکعب در سال مترمکعب در ثانیه	آبرسانی به شهر مشهد از سد دوستی	۱۳۰۷۰۰۲۰۵۸	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای تهران	۲۸۰۰۰۰	۱۳۸۰	تهران	ملی	۳۴۰	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به شهر تهران از سد تنظیمی کرج	۱۳۰۷۰۰۲۰۶۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت آب و فاضلاب لرستان	۳۰۰۰۰۰	۱۳۹۱	لرستان	ملی	۵۵	میلیون مترمکعب	احداث خط تکمیلی انتقال آب از سد کاکارضا به تصفیه‌خانه شهر خرم‌آباد	۱۳۰۷۰۰۳۰۰۱	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

شرکت سهامی آب منطقه ای کردستان	۳۰۰۰۰۰	۱۳۸۹	کردستان	ملی	۳۱	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به شهر سقز از سد چراغ و بیس	۱۳۰۷۰۰۲۰۴۲	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای کرمان	۳۴۰۰۰۰	۱۳۶۵	کرمان	ملی	۲۳۰۰۰	هکتار	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی جیرفت و رودبار	۱۳۰۷۰۰۲۱۴۳	آب، کشاورزی و محیط زیست
سازمان جنگل ها، مراغ و آبخیزداری کشور	۴۰۰۰۰۰	۱۳۸۸	سراسری	ملی	۱۸۴۷	هزار هکتار	صیانت از جنگل های شمال کشور	۱۳۰۶۰۰۲۰۰۶	آب، کشاورزی و محیط زیست
سازمان امور اراضی	۴۴۵۰۰۰	۱۳۹۲	سراسری	ملی	۱	پروژه	حدنگاری (کاداستر) و پایش اراضی کشاورزی	۱۳۰۶۰۰۲۹۰۰۱	آب، کشاورزی و محیط زیست
وزارت جهاد کشاورزی	۴۵۰۰۰۰	۱۳۷۸	سراسری	ملی	۶۳۹۳۶۰	هکتار	کمک های فنی و اعتباری برای اصلاح و توسعه باغات به روش های نوین و باغات انگور به روش داربستی و اصلاح و سرشاخه کاری باغات گردو	۱۳۰۶۰۰۹۰۰۰۳	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای کرمانشاه	۴۶۰۰۰۰	۱۳۸۳	کرمانشاه	ملی	۴۴ ۴۴۰۰	میلیون مترمکعب در سال هکتار	ساختمان سد تنگ حمام و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰۱۳	آب، کشاورزی و محیط زیست
سازمان جنگل ها، مراغ و آبخیزداری کشور	۴۶۵۰۰۰	۱۳۸۱	سراسری	ملی	۳۱ ۳۱	استان استان	تأمین تجهیزات یگان حفاظت و اطفاء حریق	۱۳۰۶۰۰۶۰۰۴	آب، کشاورزی و محیط زیست

شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۵۵۰۰۰۰	۱۳۸۸	سراسری	ملی	۴۴۵ ۴ ۱۲۰۰۰۰	کیلومتر ساختمان هکتار	مطالعه و اجرای سامانه‌های انتقال و شبکه آبیاری و زهکشی مناطق گرمسیری (به نسبت ۱۵ درصد منابع عمومی و ۸۵ درصد سایر منابع)	۱۳۰۷۰۰۷۰۵۵	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۶۵۰۰۰۰	۱۳۸۳	آذربایجان غربی	ملی	۸۰۰	میلیون مترمکعب در سال	انتقال آب از رودخانه ذاب به حوزه دریاچه ارومیه	۱۳۰۷۰۰۷۰۰۱	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
سازمان حفاظت محیط‌زیست	۷۵۱۹۵۰	۱۳۹۱	سراسری	ملی	۱ ۷ ۴۵	پروژه استان تالاب	حفاظت، پایش و احیاء تالاب‌ها و رودخانه‌های در معرض خطر	۱۴۰۴۰۰۱۰۰۲	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمانشاه	۷۶۰۰۰۰	۱۳۸۲	کرمانشاه	ملی	۲۴۹۰ ۲۹	هکتار میلیون مترمکعب در سال	ساختمان سد زمکان و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰۲۰	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس	۸۲۰۰۰۰	۱۳۸۰	فارس	ملی	۱۲۰	میلیون مترمکعب در سال	آبرسانی به شهر شیراز و خرامه	۱۳۰۷۰۰۲۰۴۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور	۱۰۰۰۰۰۰	۱۳۸۲	سراسری	ملی	۳۳۰۰	هزار هکتار	صیانت از جنگل‌های زاگرس، جنوب و مناطق مرکزی کشور	۱۳۰۶۰۰۲۰۰۵	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

شرکت سهامی آب منطقه‌ای کردستان	۱۳۷۰۰۰۰	۱۳۸۱	کردستان	ملی	۱۰۱ ۹۸۵۰	میلیون مترمکعب در سال هکتار	ساختمان سد گاران و شبکه آبیاری و زهکشی و آبرسانی به مریوان	۱۳۰۷۰۰۷۰۳۳	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
وزارت جهاد کشاورزی	۱۵۴۰۰۰۰	۱۳۹۲	سراسری	ملی	۱	پروژه	کمک‌های فنی و اعتباری بازسازی و نوسازی قنوات	۱۳۰۶۰۱۲۰۰۷	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، مادر تخصصی	۲۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۷	سراسری	ملی	۲	پروژه	آبرسانی به شهرهای دارای تنش آبی و ارتقای کیفی آب شرب	۱۳۰۷۰۰۲۰۸۰	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
وزارت جهاد کشاورزی	۲۴۴۲۹۹۹	۱۳۸۲	سراسری	ملی	۳۶۵ ۲۲۷۳۳۰	هزار هکتار هکتار	ساختمان شبکه‌های آبیاری و زهکشی اراضی کشاورزی	۱۳۰۶۰۱۲۰۳۱	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
گمرک جمهوری اسلامی ایران	۱۰۵۰۰	۱۳۸۰	سراسری	ملی	۱۵۷	واحد	کمک‌های فنی و اعتباری احداث تأسیسات و خرید تجهیزات پرتونگاری	۱۳۰۵۰۰۷۰۱۲	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات
گمرک جمهوری اسلامی ایران	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	خراسان جنوبی	استانی	۱۳۲۰۰	مترمربع	مجتمع ۱۷ هکتاری گمرک خراسان جنوبی	۱۳۰۵۰۰۶۰۰۲	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات
شرکت مادر تخصصی سازمان صنایع کوچک و	۶۵۰۰۰	۱۳۹۱	سراسری	ملی	۱۱۰	خوشه صنعتی	کمک به ایجاد و توسعه خوشه‌های صنعتی	۱۳۰۴۰۱۲۰۲۱	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات

شهرک‌های صنعتی ایران									
شرکت مادر تخصصی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران	۴۸۹۷۶۸	۱۳۸۱	سراسری	ملی	۲۹۷۳۰۰ ۶۰۰۰۰	مترمکعب در روز مترمکعب در روز	کمک به تکمیل و ایجاد تصفیه‌خانه‌های فاضلاب شهرک‌های صنعتی	۱۳۰۴۰۱۲۰۲۲	صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات
پارک علم و فناوری مرکزی	۱۰۰۰۰	۱۳۸۵	مرکزی	استانی	۸۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای پژوهشی و فناوری	۱۸۰۵۰۷۰۰۱۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
مجتمع آموزش عالی فاطمیه نهاوند (ویژه دختران) ۱	۱۰۰۰۰	۱۳۹۱	همدان	استانی	۴۰۰۰	مترمربع	تکمیل و تجهیز ساختمان آموزشی (واحد نهاوند)	۱۸۰۳۰۰۱۲۲۴	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه علوم انسانی حضرت معصومه (س) ۱	۱۰۰۰۰	۱۳۹۱	قم	استانی	۲۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز سازمان مرکزی	۱۸۰۳۰۰۱۱۹۵	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه مراغه	۱۵۰۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان شرقی	استانی	۲۰۰۰	مترمربع	احداث گلخانه تحقیقاتی و آموزشی	۱۸۰۵۰۶۲۰۰۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه گرمسار	۱۵۰۰۰	۱۳۹۷	سمنان	ملی	۴۱۰۰	مترمربع	احداث و تکمیل فاز دوم ساختمان آموزشی دانشگاه گرمسار	۱۸۰۳۰۰۱۳۲۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
پارک علم و فناوری لرستان	۲۰۰۰۰	۱۳۹۱	لرستان	استانی	۵۰۰۰	مترمربع	احداث پارک علم و فناوری لرستان	۱۸۰۵۰۷۰۰۳۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

دانشگاه ارومیه	۳۶۰۰۰	۱۳۶۶	آذربایجان غربی	ملی	۷۹۱۵۸	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۰۳۲	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
مرکز بین المللی علوم و فناوری پیشرفته و علوم محیطی	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	کرمان	ملی	۵۲۵۸	مترمربع	احداث و تجهیز ساختمان حیوان خانه، فضای پژوهشی پارک علم و فناوری	۱۸۰۵۰۰۸۰۰۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه گنبد	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	گلستان	استانی	۸۵۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده علوم پایه و سلف سرویس مرکزی	۱۸۰۳۰۰۱۲۰۶	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه نیشابور	۴۱۵۰۰	۱۳۹۱	خراسان رضوی	استانی	۶۵۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده های (ادبیات و علوم انسانی) و علوم پایه	۱۸۰۳۰۰۱۲۰۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه مراغه	۵۰۰۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان شرقی	استانی	۵۰۵۰	مترمربع	احداث کتابخانه مرکزی	۱۸۰۳۰۰۱۱۷۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه سمنان	۵۰۰۰۰	۱۳۸۱	سمنان	ملی	۳۴۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۰۵۰	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه صنعتی قوچان	۵۵۰۰۰	۱۳۹۱	خراسان رضوی	استانی	۶۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده فنی و مهندسی	۱۸۰۳۰۰۱۲۰۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه هرمزگان	۵۵۰۰۰	۱۳۶۸	هرمزگان	ملی	۴۱۷۰۰ ۱	مترمربع پروژه	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۰۴۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه شهید باهنر کرمان	۶۰۲۰۰	۱۳۹۱	کرمان	ملی	۱۱۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز فاز دوم دانشکده هنر و	۱۸۰۳۰۰۱۱۸۴	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

							معماری، توسعه آمفی‌تئاتر مرکزی و ساختمان پژوهشکده فناوری تولیدات گیاهی		
مجتمع آموزش عالی سراوان	۷۰۰۰۰	۱۳۹۶	سیستان و بلوچستان	ملی	۶۸۵۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۳۱۶	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه صنعتی ارومیه	۷۰۰۰۰	۱۳۸۶	آذربایجان غربی	ملی	۱۸۶۵۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۱۱۹	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
شهرک علمی، تحقیقاتی اصفهان	۷۲۰۰۰	۱۳۷۸	اصفهان	ملی	۴۰۰۰۰ ۵۷	مترمربع هکتار	تأمین فضاهای پژوهشی و فناوری	۱۸۰۵۰۷۰۰۱۴	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه هرمزگان	۸۰۰۰۰	۱۳۹۱	هرمزگان	ملی	۹۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز کتابخانه مرکزی و فاز دوم دانشکده مهندسی دریا و تکمیل و تجهیز سلف‌سرویس مرکزی دانشگاه	۱۸۰۳۰۰۱۲۱۷	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه خلیج فارس	۹۰۰۰۰	۱۳۷۹	بوشهر	ملی	۳۴۱۵۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۰۶۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان	۹۰۰۰۰	۱۳۹۱	زنجان	ملی	۱۳۲۳۶	مترمربع	احداث و تجهیز ساختمان دانشکده علوم	۱۸۰۳۰۰۱۲۲۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

							زمین و علوم زیستی		
دانشگاه ولایت	۱۰۱۰۰۰	۱۳۹۰	سیستان و بلوچستان	ملی	۱۳۸۵۰	مترمربع	احداث دانشکده های علوم پایه، مهندسی و خوابگاه دانشجویی	۱۸۰۳۰۰۱۱۵۵	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۶۵۵۰۰۰	۱۳۹۵	سراسری	ملی	۱	پروژه	کمک به تأمین تجهیزات کلاسی مدارس مناطق محروم	۱۸۰۱۰۲۷۰۰۷	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۱۰۰۰۰۰۰	۱۳۹۰	سراسری	ملی	۱	پروژه	تأمین و تعمیر سیستم های گرمایشی و سرمایشی و تجهیزات آموزش و کمک آموزشی مدارس و هنرستان ها	۱۸۰۱۰۲۷۰۰۲	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۴۵۰۰۰۰۰	۱۳۸۵	سراسری	ملی	۱۲۶۰۱۰ ۱۳۱۹۳۵ ۱۲۶۰۱۰	کلاس کلاس کلاس	تخریب و بازسازی مدارس غیراستاندارد و مقاوم سازی مدارس بدون استحکام	۱۸۰۱۰۲۷۰۰۳	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۶۲۲۴۲۵۰	۱۳۹۷	سراسری	ملی	۲۰۰۰۰۰۰	مترمربع	تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی ملی و استانی (از محل انتشار	۱۸۰۱۰۲۷۰۰۹	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای

							اوراق مالی (اسلامی)		
سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	۲۳۵۰۰۰۰۰	۱۳۷۹	سراسری	ملی	۴۳۰۰	آموزشگاه	تکمیل فضاهای آموزشی نیمه‌تمام که پنجاه درصد آن توسط خیرین تأمین شده باشد	۱۸۰۱۰۲۷۰۰۶	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۱۰۰۰۰	۱۳۸۹	سیستان و بلوچستان	ملی	۲۱۸	تخت کل	احداث بیمارستان سراوان	۱۶۰۲۰۰۱۰۸۵	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۱۰۰۰۰	۱۳۸۷	کردستان	ملی	۲۱۷	تخت کل	احداث بیمارستان سقز	۱۶۰۲۰۰۱۰۸۶	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان آذربایجان غربی - بهداشت و درمان	۱۵۰۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان غربی	ملی	۴۰	تخت کل	توسعه بیمارستان شاهین‌دژ	۱۶۰۲۰۰۱۲۴۰	سلامت و رفاه اجتماعی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان فارس- بهداشت و درمان	۲۰۰۰۰	۱۳۹۱	فارس	ملی	۵۰	تخت کل	توسعه بیمارستان قائم فیروزآباد	۱۶۰۲۰۰۱۲۴۲	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان انتقال خون ایران	۲۰۰۰۰	۱۳۹۱	هرمزگان	استانی	۳۰۰۰	مترمربع	احداث پایگاه انتقال خون هرمزگان	۱۶۰۲۰۰۶۰۰۱	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۲۰۰۰۰	۱۳۸۹	گیلان	ملی	۱۲۹	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین لنگرود	۱۶۰۲۰۰۱۰۷۵	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی سنندج- اجرای برنامه های آموزشی	۳۰۰۰۰	۱۳۸۴	کردستان	ملی	۳۶۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۵۳	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی یزد- اجرای	۳۰۰۰۰	۱۳۹۱	یزد	ملی	۲۰۰۰	مترمربع	احداث دانشکده طب سنتی اردکان	۱۸۰۳۰۲۵۳۳۳	سلامت و رفاه اجتماعی

برنامه‌های آموزشی									
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۳۰۰۰۰	۱۳۹۰	سمنان	ملی	۸۵	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین ۱۵ خرداد مهدی‌شهر	۱۶۰۲۰۰۱۰۴۹	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی اسداباد- اجرای برنامه‌های آموزشی	۳۵۰۰۰	۱۳۹۰	همدان	ملی	۶۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز فضاهای آموزشی و کمک آموزشی دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اسداباد	۱۸۰۳۰۲۵۲۶۳	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی یزد- اجرای برنامه‌های آموزشی	۳۵۰۰۰	۱۳۸۴	یزد	ملی	۲۵۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۴۷	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان قم- اجرای	۴۰۰۰۰	۱۳۸۶	قم	ملی	۷۲۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۱۸۷	سلامت و رفاه اجتماعی

برنامه های آموزشی									
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان گیلان - بهداشت و درمان	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	گیلان	ملی	۸۰	تخت کل	تکمیل بیمارستان ۱۷ شهریور رشت	۱۶۰۲۰۰۱۲۲۷	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۵۰۰۰۰	۱۳۸۷	گیلان	ملی	۲۴۴	تخت کل	احداث بیمارستان تالش	۱۶۰۲۰۰۱۰۴۸	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۵۰۰۰۰	۱۳۸۷	همدان	ملی	۱۲۹	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین تویسرکان	۱۶۰۲۰۰۱۰۶۰	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی یاسوج - اجرای برنامه های آموزشی	۵۶۰۰۰	۱۳۷۱	کهگیلویه و بویراحمد	ملی	۲۳۶۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۶۹	سلامت و رفاه اجتماعی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - یاسوج - اجرای برنامه‌های آموزشی	۵۶۰۰۰	۱۳۹۱	کهگیلویه و بویراحمد	ملی	۶۰۰۰	مترمربع	احداث دانشکده‌های بهداشت، پرستاری و مامایی	۱۸۰۳۰۲۵۳۳۶	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - بابل - اجرای برنامه‌های آموزشی	۵۶۰۰۰	۱۳۸۷	مازندران	ملی	۳۰۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۲۱۸	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۶۰۰۰۰	۱۳۹۰	کهگیلویه و بویراحمد	ملی	۱۲۹	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین شهید رجایی گچساران	۱۶۰۲۰۰۱۰۶۹	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی سبزواری - اجرای برنامه‌های آموزشی	۷۰۰۰۰	۱۳۸۶	خراسان رضوی	ملی	۲۱۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۱۹۱	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات	۷۰۰۰۰	۱۳۹۱	ایلام	ملی	۱۶۰۰۰	مترمربع	احداث دانشکده پزشکی	۱۸۰۳۰۲۵۳۳۲	سلامت و رفاه اجتماعی

بهداشتی، درمانی ایلام - اجرای برنامه های آموزشی									
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ساری - اجرای برنامه های آموزشی	۷۰۰۰۰	۱۳۷۰	مازندران	ملی	۶۳۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۵۷	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند- اجرای برنامه های آموزشی	۷۷۰۰۰	۱۳۶۶	خراسان جنوبی	ملی	۲۳۲۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۱۸	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی اردبیل- اجرای برنامه های آموزشی	۸۰۰۰۰	۱۳۸۱	اردبیل	ملی	۳۴۵۶۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۱۳	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات	۸۰۰۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان شرقی	ملی	۸۳	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین آذرشهر	۱۶۰۲۰۰۱۰۵۰	سلامت و رفاه اجتماعی

پزشکی کشور (مادر تخصصی)									
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۸۰۰۰۰	۱۳۹۱	تهران	ملی	۱۶۰	تخت کل	احداث بیمارستان شهرستان قدس	۱۶۰۲۰۰۱۰۸۹	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۸۰۰۰۰	۱۳۹۱	تهران	ملی	۱۶۰	تخت کل	احداث بیمارستان ملارد	۱۶۰۲۰۰۱۰۹۷	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۸۰۰۰۰	۱۳۸۷	فارس	ملی	۲۴۳	تخت کل	احداث بیمارستان آموزشی جهرم	۱۶۰۲۰۰۱۰۲۹	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی بندرعباس- اجرای	۸۴۰۰۰	۱۳۶۸	هرمزگان	ملی	۲۴۶۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۴۰	سلامت و رفاه اجتماعی

برنامه های آموزشی									
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی زنجان- اجرای برنامه های آموزشی	۸۴۰۰۰	۱۳۶۷	زنجان	ملی	۵۰۰۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۵۱	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی شاهرود- اجرای برنامه های آموزشی	۸۴۰۰۰	۱۳۸۷	سمنان	ملی	۲۲۵۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۲۱۹	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان- اجرای برنامه های آموزشی	۹۰۰۰۰	۱۳۸۷	کرمان	ملی	۳۴۵۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۲۱۷	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۹	آذربایجان شرقی	ملی	۸۲	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین عجبشیر	۱۶۰۲۰۰۱۰۷۳	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و	۱۱۰۰۰۰	۱۳۸۶	کرمانشاه	ملی	۷۱۰۰۰ ۱	مترمربع پروژه مطالعاتی	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۱۹۰	سلامت و رفاه اجتماعی

خدمات بهداشتی، درمانی کرمانشاه- اجرای برنامه‌های آموزشی									
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی سمنان- اجرای برنامه‌های آموزشی	۱۱۰۰۰۰	۱۳۸۴	سمنان	ملی	۱۸۵۰۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۲۵۰۶۲	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان بازرسی کل کشور	۶۰۰۰۰	۱۳۹۱	همدان	ملی	۴۵۰۰	مترمربع	احداث ساختمان اداره کل بازرسی استان همدان	۱۲۰۱۰۲۰۰۰۲	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۶۷۰۰۰	۱۳۸۷	سمنان	استانی	۳۶۲۵	مترمربع	احداث ندامتگاه ۲۵۰ نفره دامغان	۱۲۰۱۰۰۵۰۱۵	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۷	سمنان	استانی	۶۷۰۰	مترمربع	احداث ندامتگاه ۵۰۰ نفره سمنان	۱۲۰۱۰۰۵۰۱۴	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی

سازمان پزشکی قانونی کشور	۶۵۰۰۰۰	۱۳۹۱	سراسری	ملی	۹۶۲۲۲	مترمربع	احداث و تجهیز ۱۲۵ واحد پزشکی قانونی	۱۲۰۱۰۰۴۰۰۲	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	۶۷۳۰۰۰	۱۳۸۶	سراسری	ملی	۱۰۰	بازداشتگاه موقت	مطالعه و احداث بازداشتگاه های موقت	۱۲۰۱۰۰۵۰۱۲	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۸۰۰۰۰۰	۱۳۷۹	سراسری	ملی	۵۴۱۴۱۰	مترمربع	خرید، احداث و تجهیز ۲۵۶ دادگاه عمومی	۱۲۰۱۰۱۲۰۰۸	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
دادگستری جمهوری اسلامی ایران	۸۰۵۰۰۰	۱۳۷۹	سراسری	ملی	۱۶۸۵۰ ۲۶۱۱۷۵	مترمربع مترمربع	احداث و تجهیز ۳۶ مجتمع قضایی	۱۲۰۱۰۱۲۰۰۵	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور	۲۱۲۰۰۰۰	۱۳۸۱	سراسری	ملی	۵۹	پروژه	مطالعه و احداث ۵۹ ندامتگاه	۱۲۰۱۰۰۵۰۰۴	عمومی، قضایی، دفاعی و امنیتی
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۲۰۰۰۰	۱۳۸۹	همدان	استانی	۱۲۰۰۰ ۴۰۰۰	مترمربع مترمربع	احداث استادیوم ۵۰۰۰ نفری ملایر	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۵	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۲۰۰۰۰	۱۳۸۰	ایلام	استانی	۱۷۵۰۰	مترمربع	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری در ایلام	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۹	فرهنگ، گردشگری و ورزش

شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۵۰۰۰۰	۱۳۷۶	سراسر	ملی	۷۹۱۰۰	مترمربع	توسعه و تجهیز فضاهای ورزشی جانبازان، معلولین و نابینایان	۱۷۰۲۰۰۴۰۲۶	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۳	خراسان رضوی	استانی	۱۷۵۰۰	مترمربع	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری در سبزوار	۱۷۰۲۰۰۴۰۰۸	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۲۵۰۰۰۰	۱۳۷۷	سراسری	ملی	۸۱۰۰۰	مترمربع	مطالعه، احداث و تکمیل سالن‌های ۶۰۰۰ نفری در شهرهای ساری، تبریز، اردبیل، سنندج، یزد، مشهد، اصفهان، رشت و همدان	۱۷۰۲۰۰۴۰۳۳	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۴۵۰۰۰۰	۱۳۷۵	سراسری	ملی	۴۰۰۰۰۰۰	مترمربع	تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی در سطح کشور	۱۷۰۲۰۰۴۰۲۳	فرهنگ، گردشگری و ورزش
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۴۹۰۰۰۰	۱۳۸۴	سراسری	ملی	۹	پروژه	ایجاد موزه‌های منطقه‌ای کشور	۱۷۰۴۰۰۸۰۰۶	فرهنگ، گردشگری و ورزش

شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۹۲۰۰۰۰	۱۳۸۶	سراسری	ملی	۳۰۰۰۰۰۰ ۱۹۵۰۰۰۰	مترمربع مترمربع	احداث فضاهای ورزشی در سطح کشور با اولویت شهرستان های کمتر برخوردار از متوسط کشور	۱۷۰۲۰۰۴۰۱۷	فرهنگ، گردشگری و ورزش
وزارت ورزش و جوانان	۱۸۶۵۰۰۰	۱۳۸۶	سراسری	ملی	۶۱۰۰۰۰۰ ۱۹۵۰۰۰۰	مترمربع مترمربع	احداث فضاهای ورزشی در سطح کشور (استان ها) ۱	۱۷۰۲۰۰۴۰۱۶	فرهنگ، گردشگری و ورزش

طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای گروه (۲):

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور	۴۰۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۳۸۱	سیستان و بلوچستان	ملی	۱۲۶	کیلومتر	بهسازی راه اصلی زابل- نهبندان و راه زابل- میلک	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۷۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور	۸۰۰۰۰۰	۵۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۱۳۸۹	سراسری	ملی	۱۹۴	کیلومتر	احداث باند دوم دلیجان- خمین- الیگودرز و شازند- ازنا	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۳۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
	۱۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۳۸۵	سیستان و بلوچستان	ملی	۲۳۰	کیلومتر	احداث بزرگراه زاهدان- زابل و بزرگراه زابل- دوست محمد	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۶۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور	۱۵۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۳۸۷	خراسان رضوی	ملی	۱۴۰	کیلومتر	احداث راه اصلی سربیشه- درح- میل ۷۸	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۹۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی	۲۰۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۳۸۱	کرمان	ملی	۵۲۳	کیلومتر	بهسازی راه اصلی کرمان-	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۹۵	راه و ترابری و مدیریت

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور									بافت و محور کرمان- دیهوک		عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور	۷۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰	۱۳۸۶	آذربایجان شرقی	ملی	۹۵	کیلومتر	احداث بزرگراه اهر- تبریز	۱۳۰۳۰۱۶۰۵۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور	۷۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰	۱۳۸۶	سیستان و بلوچستان	ملی	۴۲۰	کیلومتر	احداث بزرگراه بم- زاهدان- میرجاوه	۱۳۰۳۰۱۶۰۶۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۵۰۰۰۰۰	۹۳۰۰۰۰	۵۷۰۰۰۰	۱۳۷۴	خراسان رضوی	ملی	۴۱۰	کیلومتر	بهسازی راه اصلی فیض آباد- بجستان- فردوس- دیهوک، گناباد- فردوس و تربت حیدریه- بیرجند	۱۳۰۳۰۱۶۱۹۰	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه	۲۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۱۳۶۱	سیستان و بلوچستان	ملی	۱۱۳۰	کیلومتر	بهسازی راه اصلی زاهدان- خاش- ایرانشهر و	۱۳۰۳۰۱۶۱۷۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
زیربناهای حمل‌ونق ل کشور									راسک- سریاز - ایرانشهر- بزمان- رستم‌آباد و چابهار- نیک شهر- ایرانشهر		
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونق ل کشور	۱۳۰۰۰۰ ۰	۴۰۰۰۰ ۰	۹۰۰۰۰ ۰	۱۳۶ ۸	خوزستان	ملی	۳۴۴	کیلومتر	بهسازی راه اصلی اهواز- رامهرمز- بهبهان، ماهشهر- هندیجان- دیلم، دارخوین- شادگان- خوردورق و واریانت تنگ فنی	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۵۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۸۰۰۰۰ ۰	۸۰۰۰۰ ۰	۱۰۰۰۰ ۰۰	۱۳۷ ۰	خوزستان	ملی	۱۴۴	کیلومتر	بهسازی راه اصلی ایذه- باغ‌ملک - هفتگل- نمره یک- قبرسید، رامهرمز- نمره یک، کنار گذرهای شوشتر و دزفول و محور کارون ۳- دشت ایذه	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۵۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرای	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۳۵۰۰۰۰ ۰	۲۵۰۰۰ ۰۰	۱۰۰۰۰ ۰۰	۱۳۷ ۵	سراسری	ملی	۵۱۱	کیلومتر	احداث بزرگراه بهشهر- گرگان- آزادشهر- بجنورد- شیروان- قوچان	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۰۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۱۶۰۵۹۹ ۷	۵۰۰۰۰ ۰	۱۱۰۵۹ ۹۷	۱۳۸ ۷	سراسری	ملی	۲۶۴	کیلومتر	احداث باند دوم پل قره- بروجن- مبارکه و باند دوم محور پلیس راه شهرکرد- بروجن و دهقان- بروجن و کمربندی شمالی بروجن و باند دوم محور دوراهی گندمان- بدانجی- گلوگرد	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۴۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت سهامی راه آهن جمهوری اسلامی ایران	۷۵۵۰۰۰ ۰	۵۸۰۰۰ ۰۰	۱۷۵۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۷	سراسری	ملی	۱۲۰ ۱۲۰ ۴۷۸	کیلومتر دستگاه کیلومتر	رفع گلوگاه های ظرفیتی خطوط راه آهن	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۴۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت سهامی	۲۳۰۰۰۰ ۰	۵۰۰۰۰ ۰	۱۸۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۹	تهران	ملی	۱۲۰	کیلومتر	احداث قطار	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۳۳	راه و ترابری و مدیریت

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران									حومه‌ای تهران - ورامین - پیشوا - گرمسار		عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور	۳۰۰۰۰۰ ۰	۹۵۰۰۰ ۰	۲۰۵۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۳	سراسری	ملی	۸۷۵	کیلومتر	کریدور بزرگراهی غرب کشور - بازرگان تا بندر امام خمینی (ره) شامل مسیرهای (ایواوعلی - خوی - سلماس، ارومیه - میاندوآب، میاندوآب - کرمانشاه، سه‌راهی بیستون - هرسین - نورآباد، نورآباد - خرم‌آباد، کمربندی غرب اندیمشک و کمربندی جنوب و غرب اهواز و کنار گذر بوکان)	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۵۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیر بناهای حمل و نقل ل کشور	۴۱۰۰۰۰ ۰	۱۷۰۰۰ ۰۰	۲۴۰۰۰ ۰۰	۱۳۷ ۰	سراسری	ملی	۱۷۷۹	کیلومتر	احداث کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور- پسابندر تا شلمچه شامل مسیرهای پسابندر- بندرعباس، کشتی ساز ی- سه راه خمیر، بند خمیر- بندر لنگه- عسلویه، کنگان- خورموج- چغادک، بوشهر- گناوه- دیلم- هندیجان، هندیجان- ماهشهر- آبادان، پل شهدا- شلمچه و اهرم- برازجان، جاده اروندکنار- آبادان	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۵۴	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان راهداری	۳۰۰۰۰۰ ۰	۴۰۰۰۰ ۰	۲۶۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۴	سراسری	ملی	۱۲۸۰	مورد	حذف و اصلاح نقاط	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۲۳	راه و ترابری و مدیریت

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
و حمل‌ونق ل جاده‌ای									حادثه‌خیز در راه‌های شریانی کشور با اولویت مسیرهای پرتردد		عمران شهری و روستایی
سازمان راهداری و حمل‌ونق ل جاده‌ای	۵۶۵۰۰۰ ۰	۲۵۰۰۰ ۰۰	۳۱۵۰۰ ۰۰	۱۳۹ ۳	سراسری	ملی	۳۳۶۰ ۱	کیلومتر	ایمن‌سازی و نگهداری راه‌های شریانی کشور	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۳۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان شیلات ایران	۲۸۵۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	۲۱۵۰۰ ۰	۱۳۷ ۴	سراسری	ملی	۱۴	بندر	بهبودی بنادر صیادی	۱۳۰۳۰۱۸۰ ۰۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان شیلات ایران	۵۸۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴۸۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۸	سراسری	ملی	۷	بندر	ساماندهی بنادر صیادی	۱۳۰۳۰۱۸۰ ۰۵	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
سازمان شیلات ایران	۴۱۰۰۰۰	۲۳۰۰۰ ۰	۱۸۰۰۰ ۰	۱۳۶ ۶	سراسری	ملی	۲۵	بندر	احداث بنادر صیادی	۱۳۰۳۰۱۸۰ ۰۲	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت آب وفاضلاب آذربایجان غربی	۳۵۸۰۰۰	۲۵۸۰۰ ۰	۱۰۰۰۰ ۰	۱۳۶ ۲	آذربایجان غربی	است انی	۶۷۸	هزار نفر	ایجاد تأسیسات فاضلاب شهر ارومیه	۱۵۰۳۰۰۲۰ ۲۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای	۶۰۰۰۰۰	۳۴۰۰۰ ۰	۲۶۰۰۰ ۰	۱۳۷ ۷	خراسان رضوی	ملی	۹۹۷	کیلومتر	احداث راه‌آهن باقق- مشهد و راه‌آهن تربت‌حیدر	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۱۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
حمل و نقل کشور									یه - سنگان - هرات		
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور	۶۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۱۳۷۹	قزوین	ملی	۲۵۰	کیلومتر	احداث باند دوم مردآباد - اشتهارد - بوئین زهرا و ساوه - بوئین زهرا - قزوین	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۴۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور	۷۵۰۰۰۰	۶۰۶۹۰۰	۱۴۳۱۰۰	۱۳۷۵	سراسری	ملی	۴۰۹	کیلومتر	احداث راه اصلی مهاجران - توره - بروجرد - خرم آباد - پل زال، سه راهی فولاد - ملاتانی به جاده اهواز - اندیمشک و کمربندی اراک و مسیر امامزاده محسن و آبخینه - درز القودو همدان - ابرو	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۲۰	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه	۱۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۱۳۸۵	قزوین	ملی	۱۴۰	کیلومتر	احداث راه اصلی قزوین - الموت - تنکابن	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۰۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
زیربناهای حمل‌ونق ل کشور											
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونق ل کشور	۱۲۰۰۰۰ ۰	۷۰۰۰۰ ۰	۵۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۶	آذربایجان شرقی	ملی	۲۵۰	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه تبریز- بازرگان	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۳۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونق ل کشور	۱۲۰۰۰۰ ۰	۷۴۰۰۰ ۰	۴۶۰۰۰ ۰	۱۳۶ ۷	سراسری	ملی	۷۶۶	کیلومتر	بهسازی راه اصلی ساری- کیاسر- سمنان و دامغان- معلمان- جندق- چوپانان- اردکان و طرود- شاهرود	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۹۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونق ل کشور	۱۰۰۰۰۰ ۰	۸۰۰۰۰ ۰	۲۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۳	اصفهان	ملی	۹۰	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه کنارگذر شرقی اصفهان	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۴۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه	۱۰۰۰۰۰ ۰	۸۷۰۰۰ ۰	۱۳۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۰	فارس	ملی	۴۵	کیلومتر	بهسازی راه اصلی مرودشت- درودزن و آزادراه	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۰۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
زیربناهای حمل و نقل ل کشور									شیراز- اصفهان و ۵/۷ کیلومتر راه اصلی اصفهان به حیب آباد		
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور	۱۴۵۰۰۰ ۰	۱۰۰۰۰ ۰۰	۴۵۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۴	سراسری	ملی	۲۸۴	کیلومتر	احداث بزرگراه برازجان- کنار تخته- قائمیه- بابامیدان- پل بریم و شیراز- دشت ارژن- قائمیه	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۶۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور	۲۰۰۰۰۰ ۰	۱۲۰۰۰ ۰۰	۸۰۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۳	تهران	ملی	۲۰۲	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه کنار گذر جنوبی تهران (آبیک- چرمشهر) و آزادراه کمربندی پاکدشت	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۴۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل ل کشور	۱۸۰۰۰۰ ۰	۱۴۰۰۰ ۰۰	۴۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۵	کردستان	ملی	۱۶۵	کیلومتر	بهسازی راه اصلی سنندج- مریوان- باشماق	۱۳۰۳۰۱۶۱ ۰۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل ل کشور	۵۰۰۰۰۰ ۰	۱۵۰۰۰ ۰۰	۳۵۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۴	سراسری	ملی	۴۳۰	کیلومتر	احداث و برقی کردن راه‌آهن تهران- همدان- سنندج	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۱۴	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل ل کشور	۲۶۰۰۰۰ ۰	۲۰۰۰۰ ۰۰	۶۰۰۰۰ ۰	۱۳۷ ۳	سراسری	ملی	۳۶۷	کیلومتر	احداث راه اصلی شهرضا- بهبهان، بابا میدان- دشت روم، لردگان- منج- بیدله، گنجگون- سپیدان و لنده- تشان	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۰۳	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل ل کشور	۲۷۰۰۰۰ ۰	۲۰۰۰۰ ۰۰	۷۰۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۱	لرستان	ملی	۲۹۵	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه قم- سلفچگان- اراک- خرم‌آباد	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۳۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۴۱۰۰۰۰ ۰	۲۱۰۰۰ ۰۰	۲۰۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۴	فارس	ملی	۳۷۰	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه اصفهان- شیراز	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۲۸	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۲۹۰۰۰۰ ۰	۲۲۰۰۰ ۰۰	۷۰۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۱	خراسان رضوی	ملی	۳۵۰	کیلومتر	احداث آزادراه حرم تا حرم (قم- گرمسار- مشهد)	۱۳۰۳۰۱۶۰ ۰۹	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۵۵۰۰۰۰ ۰	۲۵۰۰۰ ۰۰	۳۰۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۹	یزد	ملی	۲۶۴	کیلومتر	اتصال راه آهن یزد- اقلید به راه آهن اصفهان- شیراز	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۰۷	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	۴۴۰۰۰۰ ۰	۳۰۰۰۰ ۰۰	۱۴۰۰۰ ۰۰	۱۳۸ ۲	سراسری	ملی	۱۷۵	کیلومتر	اتصال اردبیل به شبکه ریلی	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۰۱	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی	۶۵۰۰۰۰ ۰	۴۰۰۰۰ ۰۰	۲۵۰۰۰ ۰۰	۱۳۹ ۱	چهارمحال و بختیاری	ملی	۹۰	کیلومتر	احداث راه آهن مبارکه-	۱۳۰۳۰۱۵۰ ۳۱	راه و ترابری و مدیریت

عنوان دستگاه اجرائی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور									سفیددشت - شهرکرد		عمران شهری و روستایی
شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور	۱۰۰۰۰۰ ۰۰	۹۰۰۰۰ ۰۰	۱۰۰۰۰ ۰۰	۱۳۷ ۶	سراسری	ملی	۱۲۱	کیلومتر	مشارکت در احداث آزادراه تهران-شمال	۱۳۰۳۰۱۶۲ ۲۶	راه و ترابری و مدیریت عمران شهری و روستایی
شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس	۸۰۰۰۰۰	۵۵۰۰۰ ۰	۲۵۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۹	فارس	است انی	۱۱۰	کیلومتر	آب‌رسانی به شهرهای داراب و زرین‌دشت	۱۳۰۷۰۰۲۰ ۷۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای یزد	۵۴۰۰۰۰	۲۴۰۰۰ ۰	۳۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۷	یزد	است انی	۱۵	میلیون مترمکعب ب	ساختمان سد مخزنی هرات و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۳۰ ۸۹	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس	۴۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰ ۰	۱۰۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۱	فارس	است انی	۴	پروژه	آب‌رسانی به شهرهای ارسنجان و سعادت شهر	۱۳۰۷۰۰۲۰ ۷۵	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۷۳۰۰۰۰	۳۵۰۰۰ ۰	۲۸۰۰۰ ۰	۱۳۹ ۰	سیستان و بلوچستان	ملی	۲۰۰	کیلومتر	احداث خط دوم انتقال آب به زاهدان	۱۳۰۷۰۰۲۱ ۰۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی	۴۱۰۰۰۰	۳۶۰۰۰ ۰	۵۰۰۰۰	۱۳۹ ۱	اردبیل	است انی	۳۲۰ ۳	هکتار میلیون	ساختمان سد و	۱۳۰۷۰۰۷۰ ۴۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
آب منطقه ای اردبیل								مترمکعب ب	شبکه آبیاری و زهکشی عنبران		
شرکت سهامی آب منطقه ای قم	۵۰۰۰۰۰	۳۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۱۳۷۸	قم	ملی	۱۲۰	میلیون مترمکعب ب	آبرسانی از سد کوچری به شهر قم	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۲	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت آب و فاضلاب سیستان و بلوچستان	۶۵۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۲	سیستان و بلوچستان	ملی	۷۳	میلیون مترمکعب ب در سال	آبرسانی به شهر زابل و شهرهای مسیر	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۳۸	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای کرمانشاه	۷۵۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰	۱۳۸۸	کرمانشاه	ملی	۸۵	میلیون مترمکعب ب در سال	آبرسانی به شهر کرمانشاه از گاوشان	۱۳۰۷۰۰۲۰۰۵۳	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای کردستان	۱۲۰۰۰۰۰	۸۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۱۳۸۴	کردستان	ملی	۲۲۰۰۰	هکتار	تکمیل ساختمان سد و شبکه آبیاری و زهکشی سیازاخ	۱۳۰۷۰۰۲۱۰۷۱	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای چهارمحال و بختیاری	۱۳۷۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰	۱۳۸۳	چهارمحال و بختیاری	ملی	۲۷	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد باباحیدر	۱۳۰۷۰۰۳۰۰۳۲	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب	۱۱۶۰۰۰۰	۱۱۲۰۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۳۸۰	آذربایجان شرقی	ملی	۴۲۶	میلیون مترمکعب ب	توسعه بهره برداری از رودخانه	۱۳۰۷۰۰۷۰۰۰۴	آب، کشاورزی و محیط زیست

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
منطقه‌های آذربایجان شرقی							۴۰۰۰ ۰	هکتار	ارس در محدوده آذربایجان شرقی		
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمان	۱۸۰۰۰۰ ۰	۱۴۱۰۰ ۰۰	۳۹۰۰۰ ۰	۱۳۷ ۵	کرمان	ملی	۱۲۱	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد نسا	۱۳۰۷۰۰۳۰ ۹۷	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان	۱۷۱۰۰۰ ۰	۱۵۱۰۰ ۰۰	۲۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۵	سیستان و بلوچستان	ملی	۶۰	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد شهری کور و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰ ۲۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای سیستان و بلوچستان	۱۷۶۰۰۰ ۰	۱۵۶۰۰ ۰۰	۲۰۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۳	سیستان و بلوچستان	ملی	۵۷	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد کهیر	۱۳۰۷۰۰۳۰ ۷۳	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای کرمانشاه	۱۷۷۰۰۰ ۰	۱۶۳۰۰ ۰۰	۱۴۰۰۰ ۰	۱۳۸ ۸	کرمانشاه	ملی	۸۲۰۰ ۹۴	هکتار میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد و شبکه آبیاری و زهکشی شرفشاه	۱۳۰۷۰۰۷۰ ۴۴	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی	۱۹۵۰۰۰ ۰	۱۷۵۰۰ ۰۰	۲۰۰۰۰ ۰	۱۳۶ ۹	آذربایجان شرقی	استانی	۲۸۵	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد و تیار (شهید مدنی)	۱۳۰۷۰۰۳۱ ۰۸	آب، کشاورزی و محیط‌زیست

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
شرکت سهامی آب منطقه ای قزوین	۲۳۴۰۰۰۰	۲۰۴۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۱۳۸۶	قزوین	ملی	۲۵۰	میلیون مترمکعب	ساختمان سد نهب	۱۳۰۷۰۰۳۱۰۰	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای قزوین	۲۴۸۰۰۰۰	۲۲۸۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۹۱	قزوین	استانی	۹	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد بالاخانلو (به نسبت ۵۴ درصد منابع عمومی و ۴۶ درصد سایر منابع)	۱۳۰۷۰۰۳۰۳۵	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای لرستان	۲۸۰۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۳۸۳	لرستان	ملی	۸۱	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد کمندان	۱۳۰۷۰۰۳۰۷۲	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای آذربایجان شرقی	۳۰۳۰۰۰۰	۲۵۳۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۱۳۷۵	آذربایجان شرقی	ملی	۱۱۰۰	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد استور	۱۳۰۷۰۰۳۰۲۹	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای تهران	۳۴۸۰۰۰۰	۲۸۸۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۳۸۱	تهران	ملی	۱۲۶	میلیون مترمکعب ب در سال	ساختمان سد نمرود	۱۳۰۷۰۰۳۰۹۹	آب، کشاورزی و محیط زیست
شرکت سهامی آب منطقه ای گلستان	۴۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۷	گلستان	ملی	۱۷۵	میلیون مترمکعب ب	ساختمان سد نرماب	۱۳۰۷۰۰۳۰۹۶	آب، کشاورزی و محیط زیست

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
شرکت سهامی آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی	۳۳۵۰۰۰	۳۱۰۰۰	۲۵۰۰۰	۱۳۶۹	آذربایجان شرقی	ملی	۱۰۰۰ ۱۲۰۰ ۰ ۱۴۰	میلیون مترمربع ب در سال هکتار مگاوات ساعت	ساختمان سد خداآفرین و قیزقلعه سی و شبکه آبیاری و زهکشی	۱۳۰۷۰۰۷۰ ۱۶	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
شرکت سهامی آب منطقه‌ای اردبیل	۵۰۰۰۰۰	۴۸۵۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۶۹	اردبیل	ملی	۶۲۰۰	هکتار	ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی خداآفرین	۱۳۰۷۰۰۷۰ ۵۱	آب، کشاورزی و محیط‌زیست
دانشگاه گیلان - پژوهشکده حوزه آبی دریای خزر	۷۵۰۰۰	۵۰۰۰	۷۰۰۰۰	۱۳۹۱	گیلان	ملی	۵۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز پژوهشکده حوزه آبی خزر	۱۸۰۴۰۱۰۰ ۱۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
پارک علم و فناوری همدان	۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۳۸۷	همدان	استانی	۱۰۰۰	مترمربع	تأمین فضای پژوهشی و فناوری	۱۸۰۵۰۷۰۰ ۲۲	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
پارک علم و فناوری آذربایجان غربی	۶۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۳۸۷	آذربایجان غربی	استانی	۱۰۰۰	مترمربع	احداث پارک علم و فناوری آذربایجان غربی	۱۸۰۵۰۷۰۰ ۴۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار	۵۴۵۰۰	۳۴۵۰۰	۳۰۰۰۰	۱۳۹۰	سیستان و بلوچستان	ملی	۳۱۵۰	مترمربع	احداث خوابگاه دانشجویی	۱۸۰۳۰۰۱۱ ۵۴	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه محقق اردبیلی	۸۶۰۰۰	۴۶۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	اردبیل	ملی	۵۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده	۱۸۰۳۰۰۱۱ ۸۵	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
									ادبیات و علوم انسانی		
دانشگاه مراغه	۸۶۰۰۰	۴۶۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	آذربایجان شرقی	استانی	۵۰۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده علوم پایه	۱۸۰۳۰۰۱۱ ۸۷	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه دامغان	۱۰۷۵۰۰	۵۷۵۰۰	۵۰۰۰۰	۱۳۹۱	سمنان	ملی	۸۷۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز دانشکده فنی و مهندسی	۱۸۰۳۰۰۱۲ ۲۶	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه تبریز	۹۸۱۰۰	۶۰۰۰۰	۳۸۱۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان شرقی	ملی	۲۲۰۴۰	مترمربع	احداث آموزشکده ای کشاورزی اهر، فنی مهندسی میانه، فنی و مهندسی مرند و دانشکده ادبیات	۱۸۰۳۰۰۱۱ ۷۱	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه رازی	۱۲۶۰۰۰	۶۵۰۰۰	۶۱۰۰۰	۱۳۹۰	کرمانشاه	ملی	۱۷۲۶۳	مترمربع	احداث خوابگاه متاهلین، دانشکده شیمی، آمفی تئاتر و فاز دوم دانشکده فنی و مهندسی	۱۸۰۳۰۰۱۱ ۶۳	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه اراک	۱۲۵۰۰۰	۶۵۰۰۰	۶۰۰۰۰	۱۳۹۱	مرکزی	ملی	۷۵۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز آمفی تئاتر و تکمیل	۱۸۰۳۰۰۱۲ ۱۵	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
									ساختمان کلاس‌ها		
دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار	۱۱۰۳۰۰	۶۸۳۰۰	۴۲۰۰۰	۱۳۸۱	سیستان و بلوچستان	ملی	۲۱۹۵۰	مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۳۲۵	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه گلستان	۱۴۰۵۰۰	۷۰۵۰۰	۷۰۰۰۰	۱۳۸۸	گلستان	ملی	۸۰۰۰	مترمربع	تأمین فضای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۳۲۴	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه بوعلی سینا	۲۶۷۵۰۰	۱۵۷۵۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۳۶۹	همدان	ملی	۹۴۵۰۰ ۱۲۰۰۰۰	مترمربع مترمربع	تأمین فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	۱۸۰۳۰۰۱۰۲۶	آموزش عالی، تحقیقات و فناوری
دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۳۵۸۰۰	۲۳۸۰۰	۱۲۰۰۰	۱۳۸۷	اصفهان	ملی	۹۸۰۰	مترمربع	احداث آموزشگاه فنی و حرفه‌ای دختران اصفهان	۱۸۰۲۰۱۸۰۰۸	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای
دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۶۵۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۸۸	همدان	ملی	۹۸۰۰	مترمربع	احداث آموزشگاه فنی و حرفه‌ای اسداباد	۱۸۰۲۰۱۸۰۰۲	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای
دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۷۰۰۰۰	۵۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۸۸	همدان	ملی	۹۸۰۰	مترمربع	احداث آموزشگاه فنی و حرفه‌ای کبودرآهن گی	۱۸۰۲۰۱۸۰۱۴	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای
دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۳۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۵	سراسری	ملی	۲۱۵۷۰۰	مترمربع	احداث فضاهای آموزشی	۱۸۰۲۰۱۸۰۱۸	آموزش و پرورش

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	منی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
									آموزشکده های فنی		عمومی و فنی و حرفه ای
دانشگاه فنی و حرفه ای	۴۱۰۰۰۰	۲۲۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰	۱۳۹۱	سراسری	ملی	۶۶۸۰۰	مترمربع	احداث، توسعه و تجهیز آموزشکده های فنی و حرفه ای و تکمیل ظریف کاری ۳۰۰۰ مترمربع آموزشکده ای فنی کشاورزی خیرساز حبیب آباد	۱۸۰۲۰۱۸۰۲۰	آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱۷۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۳۹۱	سمنان	ملی	۲۲۰۶۰۰	مترمربع	احداث و تجهیز مجموعه های ورزشی، فرهنگی و رفاهی کارگران	۱۹۰۳۰۴۶۰۰۱	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تربیت حیدریه- بهداشت و درمان	۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۱۳۹۸	خراسان رضوی	ملی	۳۲	تخت کل	احداث بیمارستان زاوه	۱۶۰۲۰۰۱۳۴۹	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - بم - بهداشت و درمان	۱۷۰۰۰۰	۱۲۰۰۰ .	۵۰۰۰۰	۱۳۹ .	کرمان	ملی	۳۵	تخت کل	احداث بیمارستان فهرج	۱۶۰۲۰۰۱۰ ۹۳	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - ایران - بهداشت و درمان	۴۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰ .	۱۲۰۰۰ .	۱۳۸ ۵	تهران	ملی	۴۳۵	تخت کل	نوسازی بیمارستان فیروزآبادی	۱۶۰۲۰۰۱۲ ۵۵	سلامت و رفاه اجتماعی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۶۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰ .	۳۰۰۰۰ .	۱۳۷ ۳	سراسری	ملی	۶۵۱۰ ۸۵ ۲۰۴۲ ۲۳	مترمتر بع مترمتر بع	ایجاد، توسعه، تعمیر، نگهداری، تکمیل و تجهیز اماکن ورزشی، فرهنگی و تفریحی	۱۹۰۳۰۴۶۰ ۰۴	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان - خراسان -	۵۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰ .	۱۵۰۰۰ .	۱۳۸ ۹	خراسان رضوی	ملی	۳۳۰	تخت کل	احداث بیمارستان آموزشی جایگزین شهید هاشمی‌نژاد	۱۶۰۲۰۰۱۰ ۱۸	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
بهداشت و درمان											
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۴۴۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۳۹۰	آذربایجان غربی	ملی	۸۵	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین پیرانشهر	۱۶۰۲۰۰۱۰۵۹	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۴۵۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۳۹۷	آذربایجان غربی	ملی	۶۴	تخت کل	مطالعه و احداث بیمارستان اشنویه	۱۶۰۲۰۰۱۳۲۴	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت	۵۷۴۰۰۰	۳۷۴۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۸	خراسان رضوی	ملی	۲۷۲	تخت کل	احداث بیمارستان آموزشی تربت حیدریه	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۷	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
مادر تخصصی											
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - زاهدان - بهداشت و درمان	۵۹۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۱۹۰۰۰۰	۱۳۸۷	سیستان و بلوچستان	ملی	۳۲۰	تخت کل	توسعه بیمارستان علی ابن ابی طالب زاهدان	۱۶۰۲۰۰۱۲ ۴۱	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی - ایران - بهداشت و درمان	۷۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۹۱	تهران	ملی	۳۰۰	تخت کل	تکمیل و توسعه بیمارستان شهریار	۱۶۰۲۰۰۱۲ ۳۵	سلامت و رفاه اجتماعی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۸۱۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۳۱۰۰۰۰	۱۳۷۲	سراسری	ملی	۴۵۰۰۰۰	مترمربع	تکمیل بیمارستان‌ها و مراکز درمانی که ۴۰ درصد اعتبار آنها از محل کمک‌های مردم تأمین شده باشد	۱۶۰۲۰۰۱۲ ۳۴	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز	۵۱۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۳۹۰	مازندران	ملی	۲۲۲	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین امام	۱۶۰۲۰۰۱۰ ۵۴	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)									خمینی (ره) تنکابن		
بنیاد شهید و امور ایثارگران	۸۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۳۸۷	سراسری	ملی	۲۵۰۰۰۰	مترمربع	مراکز فرهنگی و ورزشی و توانبخشی	۱۶۰۳۰۰۱۰۰۱	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی و درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۷۸۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۱۸۰۰۰	۱۳۸۷	مازندران	ملی	۲۷۳	تخت کل	احداث بیمارستان قائم شهر	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۹۴	سلامت و رفاه اجتماعی
سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۷۶۰۰۰۰	۶۵۰۰۰	۱۱۰۰۰	۱۳۸۹	مرکزی	ملی	۱۳۰	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین بیمارستان امام خمینی خمین	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۵۷	سلامت و رفاه اجتماعی
دانشگاه علوم	۹۵۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۸۹	تهران	ملی	۵۷۹	تخت کل	احداث بیمارستان	۱۶۰۲۰۰۱۰۰۱۵	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مآزاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی شهید بهشتی - بهداشت بهداشت و درمان									آموزشی جایگزین شهدای تجریش تهران		
سازمان مجری ساختمانه ۱ و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۸۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۳۸۷	آذربایجان شرقی	ملی	۱۶۰	تخت کل	احداث بیمارستان مراغه	۱۶۰۲۰۰۱۰۹۶	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی درمانی و تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)	۱۱۰۰۰۰	۹۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۱۳۸۸	ایلام	ملی	۳۷۶	تخت کل	احداث بیمارستان جایگزین آموزشی ایلام	۱۶۰۲۰۰۱۰۵۱	سلامت و رفاه اجتماعی
شرکت توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی درمانی و	۱۰۶۵۰۰	۱۰۰۰۰	۶۵۰۰۰	۱۳۸۷	همدان	ملی	۲۷۲	تخت کل	نوسازی بیمارستان جایگزین اکباتان همدان	۱۶۰۲۰۰۱۲۵۴	سلامت و رفاه اجتماعی

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
تجهیزات پزشکی کشور (مادر تخصصی)											
بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس	۱۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۱۳۸۸	سیستان و بلوچستان	ملی	۶۰۰۰	مترمربع	احداث مرکز فرهنگی دفاع مقدس در زاهدان	۱۷۰۳۰۱۳۰۰۶	فرهنگ، گردشگری و ورزش
بنیاد حفظ آثار و ارزش های دفاع مقدس	۱۳۳۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰	۱۳۸۸	سمنان	ملی	۶۰۰۰	مترمربع	احداث مرکز فرهنگی دفاع مقدس در سمنان	۱۷۰۳۰۱۳۰۰۸	فرهنگ، گردشگری و ورزش
بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس	۱۶۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۳۹۰	گلستان	ملی	۵۵۰۰	مترمربع	احداث مرکز فرهنگی دفاع مقدس استان گلستان	۱۷۰۳۰۱۳۰۰۹	فرهنگ، گردشگری و ورزش
بنیاد حفظ آثار و ارزش های دفاع مقدس	۸۴۴۰۰۰	۵۷۰۰۰۰	۲۷۴۰۰۰	۱۳۹۱	سراسری	ملی	۵	پروژه	احداث موزه دفاع مقدس در استان های فاقد این موزه هستند	۱۷۰۴۰۰۷۰۰۲	فرهنگ، گردشگری و ورزش
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۶۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۳۹۱	کرمانشاه	ملی	۸۴۰۰	مترمربع	احداث چهار مجتمع فرهنگی در کرمانشاه	۱۷۰۳۰۵۹۰۰۵	فرهنگ، گردشگری و ورزش

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران	۴۵۰۰۰۰	۵۲۰۰۰	۳۹۸۰۰۰	۱۳۸۱	سراسری	ملی	۴۵۰۰ ۲۶۷	ایستگاه استودیو	تبدیل فناوری موجود به فناوری پیشرفته (آنالوگ به دیجیتال)	۱۷۰۵۰۰۷۰ ۱۰	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۳۷۹	آذربایجان غربی	استانی	۱۷۵۰۰	مترمربع	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری در ارومیه	۱۷۰۲۰۰۴۰ ۰۷	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۱۴۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	۱۳۸۳	بوشهر	استانی	۱۷۵۰۰	مترمربع	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری در بوشهر	۱۷۰۲۰۰۴۰ ۱۰	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۱۹۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۳۸۳	سمنان	استانی	۱۷۵۰۰	مترمربع	احداث استادیوم ورزشی ۱۵۰۰۰ نفری در سمنان	۱۷۰۲۰۰۴۰ ۱۱	فرهنگ، گردشگری و ورزش
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۱۲۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۲	سراسری	ملی	۱۹۵۷ ۳۳	مترمربع	مطالعه واحداث ۱۵ مجتمع فرهنگی هنری در مراکز استان‌ها	۱۷۰۳۰۵۹۰ ۳۴	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی	۱۸۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	۳۰۰۰۰	۱۳۸۷	آذربایجان شرقی	ملی	۱۶۰۰۰	مترمربع	احداث (توسعه)	۱۷۰۲۰۰۴۰ ۰۳	فرهنگ، گردشگری و ورزش

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شروع ع	محل اجرا	مقیاس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه بندی طرح	امور
توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور							۳۹۸۰۰	مترمربع	مجموعه بزرگ ورزشی یادگار امام (ره) تبریز		
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۳۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۱۳۸۴	سراسری	ملی	۳۵۰۱۳۱۱۱۹	مجتمع اردوگاه اردوگاه	مطالعه و ایجاد اردوگاه ها و مجتمع های خدمات گردشگری	۱۷۰۶۰۰۲۰۰۵	فرهنگ، گردشگری و ورزش
سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	۴۹۴۷۵۰	۲۰۰۰۰۰	۲۹۴۷۵۰	۱۳۷۱	سراسری	ملی	۱۰۱۹۶۰	مترمربع	مطالعه و احداث ورزشگاه های خرم آباد، الیگودرز، بروجرد، شهرکرد، اردبیل، بناب و گنبدکاووس	۱۷۰۲۰۰۴۰۳۱	فرهنگ، گردشگری و ورزش
شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور	۲۶۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	۱۳۷۷	سراسری	ملی	۶۷۰۰۰	مترمربع	تکمیل پیست دوچرخه سواری در شهرهای ساری، تبریز، مشهد، کرمان و اهواز	۱۷۰۲۰۰۴۰۲۴	فرهنگ، گردشگری و ورزش

عنوان دستگاه اجرایی	جمع اعتبار مورد نیاز	مازاد اعتبار مورد نیاز	مصوب ۱۳۹۹ (میلیون ریال)	سال شرو ع	محل اجرا	مقی اس	مقدار	واحد	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح	امور
سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران	۴۲۰۰۰۰	۲۲۰۰۰ ۰	۲۰۰۰۰ ۰	۱۳۵ ۳	سراسری	ملی	۵۰ ۵۰	مرکز مرکز	ایجاد و توسعه مراکز تولید و پخش در سراسر کشور	۱۷۰۵۰۰۷۰ ۰۸	فرهنگ، گردش گری و ورزش

